

MAGAZYN PODHALAN W AMERYCE

PODHALANIN

Nr 75 Rok XIV
Zima 2022
cena \$5.00

Wesołych Świąt

Nicole Tatar - Królowa ZPPA
i Jakub Stopka - Zbójnik ZPPA

Foto: Edward Helegda

ŻYCIE WYMAGA OD CIEBIE WYSTARCZAJĄCO WIELU ZOBOWIĄZAŃ

Sprawy finansowe pozostaw nam

Od 1976 roku, Polsko-Słowiańska Federalna Unia Kredytowa służy Polonii, oferując pełny zakres usług i produktów finansowych dla całej rodziny. Dzięki zaufaniu i lojalności Członków PSFCU, dbamy również o siłę całej polonijnej społeczności w USA.

Odwiedź jeden z dwudziestu oddziałów PSFCU
w stanach Nowy Jork, New Jersey, Illinois i Pensylwania
lub otwórz konto przez Internet na **www.NaszaUnia.com**!

NASZA UNIA TO WIĘCEJ NIŻ BANK!

Do otwarcia konta obowiązują zasady członkostwa. Inne ograniczenia mogą obowiązywać.

1.855.PSFCU.4U (1.855.773.2848)
www.NaszaUnia.com

Member FDIC
Your savings automatically insured to at least \$250,000
and backed by the full faith and credit of the United States Government
NCUA
National Credit Union Administration, U.S. Government Agency

PSFCU is an Equal Opportunity Lender.

Zarząd Główny Związku Podhalan Północnej Ameryki, składa serdeczne życzenia z okazji Świąt Bożego Narodzenia, pragniemy życzyć Wam wszystkim zdrowia, radości, miłości oraz wszelkiego dobra i szczęścia w każdej Rodzinie. Niech te święta będą pełne radości w zdrowiu i wzajemnej życzliwości i zrozumieniu. Niech nowonarodzona Boża Dziecina błogostawi każdą góralską rodzinę, w każdym zakątku świata, gdziekolwiek mieszkają. Niech Nowy 2023 Rok będzie lepszy, spokojniejszy, Niech spełnią się wszystkie wasze plany i marzenia.

**Życzą członkowie Zarządu Głównego ZPPA.
WESÓŁYCH ŚWIĄT!!!**

Spis Streści

35-lecie Powstania Radia Z.P.P.A.	12	Komitet Edukacji - Stawiamy na Młodzież	67
„Co wieś to obyczaj”	18	Morskie Oko-120 lat polskości	71
Nicole Tatar - Królowa Z.P.P.A.	20	Relacja z II Sejmu Związku Podhalan w Kanadzie ..	74
Konkurs Par Tanecznych	29	Wieczór autorski Jana Żółtka	77
Pierwsze Dożynki Podhalańskie	34	Na Bachledówce powstają wspaniałe dzieła.	80
Odpust Podhalański	42	Jubileusz 35-lecia Koła Nr 45 Poronin	84
Dr. Willie Wilson	48	Msza Św. w intencji zmarłych członków ZPPA	88
XXXIX Festiwal "NA GÓRALSKĄ NUTĘ"	54	Pożegnanie śp Józefa Gil	93
Anna Kuna - odznaczona Złotym Krzyżem ZPPA.	66		

**Magazyn Związku Podhalan
w Ameryce
"PODHALANIN"**

**Wydawca:
Zarząd Główny ZPPA**

**Redakcja:
Zarząd Główny**

Wszystkie materiały zamieszczane w "Podhalaninie" nie są odpłatne a stanowią wkład autorów w kultywowanie kultury Podhala na amerykańskiej ziemi. Redakcja zastrzega sobie prawo do: skrótów, poprawek i korygowania a także odrzucenia bez podania przyczyny nadesłanych materiałów. Materiały pisane gwarą zamieszczają się zgodnie z pisownią stosowaną przez autora. Nadesłanych materiałów Redakcja nie zwraca. Za treść reklam i nadesłanych materiałów Redakcja nie ponosi odpowiedzialności.

Cennik ogłoszeń:

Cała Strona.....\$150.00
1/2 Strony.....\$80.00
1/4 Strony.....\$40.00
Honorowy Patronat.....\$50.00

Po więcej informacji prosimy o kontakt z Prezesem: Stanisław Sarna

tel. 708-205-3502

Opracowane materiały ogłoszeniowe kierować drogą

email: podhalaninzppa@yahoo.com

Wszelkie korespondencje oraz czeki należy przesyłać na adres:

"Podhalanin" 4808 S. Archer Ave. Chicago, IL 60632

OPŁATEK Z.P.P.A

ZARZĄD GŁÓWNY ZWIĄZKU PODHALAN
W PÓŁNOCNEJ AMERYCE

SERDECZNIE ZAPRASZA NA UROCZYSTY

“OPŁATEK”

KTÓRY ODBĘDZIE SIĘ W SOBOTĘ 7 STYCZNIA 2023 R.
W DOMU PODHALAN, 4808 S ARCHER AVE, CHICAGO.
UROCZYSTOŚĆ ROZPOCZNIE SIĘ O GODZ 6.00 WIECZOREM

WSPÓLNIE BĘDZIEMY KOŁĘDOWAĆ PRZY MUZYCE GÓRALSKIEJ.

JASEŁKA PRZEDSTAWI "SZKÓŁKA PIEŚNI I TAŃCA PRZY ZPPA"

WYSTĄPI ZESPÓŁ "SIUMNI"

DO TAŃCA PRZYGRYWAŁ BĘDZIE FELICITA BAND

DONACJA: \$100 - OPEN BAR

Po więcej informacji i rezerwację prosimy dzwonić:

Jan Król: 773-592-8413 • Katarzyna Chlebek: 773-383-2016

ZAPRASZAMY

ZBÓJNIK ZWIĄZKU PODHALAN
PÓŁNOCNEJ AMERYKI

JAKUB STOPKA

SERDECZNIE ZAPRASZA NA

POSIADY ZBÓJNICKIE

18-GO LUTEGO, 2023

O GODZ. 6:00 PM

W DOMU PODHALAN

4808 S. ARCHER AVE., CHICAGO, IL 60632

- do tańca przygro zespół "Mańcorz Zubek Band"
oraz DJ Kris

- będzie tys przygrywała góralsko muzyka
- wystąpi zespół "Siumni"

- bogato loteria fantowo i wiele innych atrakcji
- w cenie biletu będzie smacne ciepłe i zimne jedło,
a do bary zaś zaprosome na zbójnickie trunki

Donacja: \$50

Cały dochód przeznaczony na cele charytatywne (zakup działki dla ZPPA)

Po rezerwację lub więcej informacji,

prosze dzwonić do Jakuba (773) 495-4591 (773) 310-3916

*Dziś oplatkiem się łamiemy,
Radość błyszczy w naszym oku,
Kto wie Bracia czy będziemy
Znów się łamać w przyszłym roku.
Serca swoje otwierajmy
Na przyjaciół moi mili.
Bóg się rodzi pokój niesie,
Wrogów nie ma już w tej chwili.
Pojednajmy się ze sobą,
życie płynie, czas ucieka,
na nienawiść nie ma czasu,
Bóg przychodzi do człowieka.*

*Życzę Wam moi kochani,
aby te Święta Narodzenia Pańskiego wypełniły nasze serca
prawdziwym pokojem.*

*W świecie pełnym nienawiści i wojny,
bądźmy znakiem nadziei dla innych.*

*Patrzmy na siebie z życzliwością, z sympatią,
bez gniewu i zazdrości.*

*Życzę nam wszystkim, byśmy byli dla siebie
po prostu dobrzy.*

*Z całego serca Wam błogosławię
O. Bartłomiej Stanowski O. C. D.
Kapelan Główny ZPPA*

*„Dlaczego żłóbek wzbudza tyle
zadziwienia i nas wzrusza?
Przede wszystkim dlatego, że ukazuje
czułość Boga. On, Stwórca
wszechświata, uniża się do naszej
małości. (...) Serce żłóbka zaczyna bić,
kiedy w Boże Narodzenie składamy
w nim figurkę Dzieciątka Jezus.
Bóg przedstawia się w ten sposób
w dziecku, aby powierzyć się objęciu
naszych ramion.
W słabości i kruchości ukrywa swoją
moc, która wszystko stwarza i
przekształca.”
(Admirabile signum,
papież Franciszek 2019)*

*Na czas Świąt Bożego Narodzenia życzę Wam zadziwienia
i wzruszenia przy żłóbku czułością Boga i Jego troską o każdego
z Was. Niech Boże światło pozwoli Wam znaleźć nadzieję
prowadzącą przez codzienność, obdarzy pokojem, zdrowiem
i mocą płynącą ze spotkania Dzieciątka Jezus.
Życzę Wam błogosławieństwa tego Bożego Dzieciątka w Nowym
2023 Roku.*

*Ks. Marek Smółka
Vice Kapelan ZPPA Chicago
Proboszcz parafii św. Franciszka Borgia
Koordynator ds. Duszpasterstwa Polonijnego
Archidiecezji Chicago*

KALENDARZ IMPREZ ZPPA 2023r.

7 styczeń

Opłatek Zarządu Głównego

22 styczeń

Przeгляд Zespołów i Grup Kolędniczych

5 luty

III Przeгляд solistów i muzyk podhalańskich w USA im.
Karola Stocha Waki

18 luty

Ostatki Zbójnicie

4 marca

Obchody dnia Kazimierza Pułaskiego

5 marzec

Konkurs Poezji i Gawędy Góralskiej

12 marzec

Rozdanie Stypendiów K E

19 marca

Józefinki Muzykanckie

26 marca

Dzień Skupienia dla ZPPA

1 kwietnia

Droga Krzyżowa ulicami miasta

2 kwietnia

Niedziela Palmowa

8 kwietnia

Koszyczek Wielkanocny z Kołem Biały Dunajec

14 kwiecień

83 rocznica Zbrodni Katyńskiej i 13 rocznica Katastrofy
Smoleńskiej

16 kwiecień

Wybór Zbójnika

23 kwiecień

Msza Podhalańska - święconka

29 kwiecień

Bal Królowej

6 maja

Parada 3 Maja

21 maja

Recital poetycki św Jan Paweł II - majówka

11 czerwiec

Piknik Komitetu Edukacji

9 Lipiec

Wielki Piknik Podhalański

12-13 sierpnia

Pielgrzymka piesza

20 sierpnia

Odpust Podhalański

17 września

Dożynki Podhalańskie

24 września

Wybór Królowej ZPPA

8 października

Konkurs Par Tanecznych

28 października

Różaniec ulicami miasta

29 października

Msza Św. Za Zmarłych Członków ZPPA

11-12 listopad

XXXX-Festiwal na Góralską Nutę

3 grudzień

Tradycja na Codzień

*Na scyńście, na zdrowie, na to Boże Narodzenie!!!
Coby siy wam darzyło, mnożyło, siyćko dobrze było.
Na scyńście, na zdrowie, na tyn Nowy Rok!!!
Co byście byli scyńśliwi i weseli
Jako w niebie janieli, haj*

Wigilijny Wieczór, to najpiękniejszy wieczór
w tradycji polskiego Bożego Narodzenia.
Wieczór kiedy łamiemy się białym opłatkiem,
składając sobie nawzajem życzenia.
Wieczór w którym gasną spory i wojny,
kiedy Bóg się rodzi wśród nas.
Zgromadzeni w rodzinnym gronie
przy wigilijnym stole,
spożywając wspólnie Wigilijną Wieczerzę,
śpiewając wspólnie kolędy.
Nasze polskie.

**"Bóg się rodzi, moc truchleje,
Pan niebiosów obnażony;
Ogień krzepnie, blask ciemnieje,
Ma granice nieskończony.
Wzgardzony okryty chwałą,
Śmiertelny Król nad wiekami;
A Słowo Ciałem się stało
I mieszkało między nami."**

Jako Prezes Związku Podhalan Północnej Ameryki,
pragnę złożyć Wam życzenia.

Członkom Zarządu Głównego, Dyrekcji, Prezesom Kół, Członkom ZPPA, Komitetowi Imprez
Bratnim organizacjom, Całej Polonii Amerykańskiej, Rodakom w Polsce, Zespołom, Muzykan-
tom, Księżom, naszym hojnym sponsorom, mediom.

Najpierw te nasze - góralskie!

"Na scynście, na zdrowie, na to Boże Narodzenie,
na tyn Nowy 2023 Rok.

Coby siy Wam darzyło, mnożyło.....

Cobyście byli zdrowi i weseli, jako w niebie Janieli."

Na to Boże Narodzenie a i na ten Nowy Rok tego, tamtego, hawtego, onego i:
Scyńścia krapecke, wesołości becke, zdrowio do chuściny, radości w rodzinie.

Krowiny przy złobie, cielęcia przy krowie, prosięcia w corecku, dobrze na wyrecku.

Konicków w sópecce, biegów w kolebecce, stuki, spyrki w boncie, kodź kapusty w kacie.

Grulecek piwnice, puciere zętyce, moc talarów na pozycki, kurek na podysor, i dobry obycój!

Siety do roboty, rącek do pozłoty, i, dzieci do światu, zycem jak brat, bratu.

Wedla downego zwyku zycym: scyńścio, zdrowio i powodzynie w kozdyj robocie, coby Nowy Rok 2023 przyniós piykne dni i połączył góroli w jednym wielkom rodzinie i coby w tyj rodzinie kwitły: zgoda, miłość i zrozumienie, góralski honor w podhalańskie sprawy.

W tym najpiękniejszym okresie w roku Świąt Bożego Narodzenia pragnę życzyć Wam wszystkim zdrowia, miłości, wszelkiego dobra i szczęścia w każdej Rodzinie. Niech te święta będą pełne radości w zdrowiu i wzajemnej życzliwości i zrozumienia.

Niech Boża Dziecina pobłogosławi każdą Polska Rodzinę, tu w Ameryce, w Polsce i w każdym zakątku Ziemi, gdziekolwiek mieszkają.

Niech Nowy 2023 Rok będzie lepszy, spokojniejszy i przyniesie nadzieję w każdej dziedzinie życia rodzinnego i zawodowego.

Niech spełnią się wszystkie wasze plany i marzenia.

Życzę Sobie i Wam aby Pokoju i Ład zagościł we wszystkich sporach na całym świecie. Podhalanom działającym w Związku Podhalan Życzę aby ich praca w pielęgnowaniu naszych tradycji dawała siłę i nadzieję na lepsze jutro dla dobra naszych dzieci i wnuków, tu w Ameryce, daleko od Ojczyzny i tam w Polsce. Tradycja jest naszą godnością i dumą.

Abyśmy tego daru naszych Dziadków i Ojców nie zaprzepaścili.

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i Szczęśliwego Nowego Roku!!!!

Szczęść Wom Panie Boże.

Prezes Związku Podhalan Północnej Ameryki
Stanisław W. Sarna

Wesołych Świąt

ZDROWIA , SZCZĘCIA, POMYŚLNOŚCI
I NIECH DOBRO WŚRÓD WAS GOŚCI
I NIECH BOGA WIELKA MOC
NA WAS SPŁYNIE W ŚWIĘTĄ NOC.

ŻYCZĄ LEKARZE I PERSONEL KLINIK
GENTLE TOUCH DENTISTRY W PALOS HILLS
I LEMONT DENTAL CLINIC W LEMONT

Beata Dederowski
D.M.D.

Karolina Mniszak
D.M.D.

Agnieszka Wisniewski
D.M.D.

Sean Marfia
D.M.D.

Renata Kosiek
D.D.S.

Robert Lee
D.D.S. Endodonta
Specjalista od Leczeń
Kanałowych

Paul Petrunaro
DDS, MS, FICD,
FACD, DICOI

Barbara Sadowska
R.D.H.

Magdalena Lach
R.D.H.

Teresa Bala
R.D.H.

DENTYSTYCZNE ABC

Z DOKTOR
BEATĄ DEDEROWSKI

Okres swiateczno-noworoczny to czas kiedy spotykamy sie w gronie rodzinnym. Wspominamy z usmiechem a czasami ze wzruszeniem odchodzacy rok, ludzi ktorych spotkalismy, sprawy ktore udalo nam sie zalatwic . To czas podsumowan a takze podejmowania nowych zobowiazan I postanowien.

Jezeli w jakis sposob bylismy obecni w waszym zyciu w mijajacym roku lub planujecie nas odwiedzic w roku nadchodzacy - **dziękujemy**. Ostatniego roku tak wielu z was zaufalo nam odwiedzajac nasze gabinety w trosce o zdrowe, piekne zebry I wymarzony usmiech. Mamy ogromna satysfakcje gdy nasza praca moze pomoc naszym pacjentom poczawszy od tak podstawowych czynnosci jak jedzenie a skonczywszy na relacjach z bliskimi i komfortem zycia dnia codziennego. Zawsze staramy sie zapewnic najwyzsza jakosc uslug stosujac najnowoczesniejsze metody leczenia w polaczeniu z najnowsza technologia. Dentysci I specjaliści w jednym miejscu pozwalaja nam zaoferowac panstwu wszelkie zabiegi dentystyczne wlacnie z implantami ktore sa na dzien dzisiejszy standardem. Niezaleznie czy potrzebujecie panstwo parady, konsultacji lub skomplikowanego leczenia jestesmy do panstwa dyspozycji.

**DZIĘKUJEMY ZA POWIERZONE NAM ZAUFANIE
I ZAPRASZAMY W 2023 ROKU**

SPECJALNA
OFERTA NOWOROCZNA !!
KONSULTACJA NA IMPLANTY/PROTEZE NA IMPLANTACH
DRUGA OPINIA + ZDJECIE PANORAMICZNE
ZA DARMO !!!

**Serdeczne podziekowania i gorace zyczenia dla calego zespolu
Gentle Touch Dentistry I Lemont Dental Clinic**

Dr.Agnieszka Osika, Dr.Renata Kosiek, Dr. Karolina Mniszak, Dr.Robert Lee, Dr.Paul Petrungaro,
Dr.Sean Marfia, Barbara Sadowski Rdh, Magda Lach Rdh, Agnieszka Szczepaniak Rdh,
Anita Lekarczyk, Anna Miernicki, Anna Hera, Sylwia Kozieja, Paulina Skrzekowska, Aleksandra
Wasowicz, Angelika Tatar, Ewelina Hornik, Joanna Budz, Ewa Basiorka

Dr.Beata I Piotr Dederowscy

35-lecie Powstania Radia Z.P.P.A

W dniu 15 października 2022 roku w Domu Podhalan odbył się uroczysty BANKIET JUBILEUSZOWY z okazji 35 lecia powstania Radia Związku Podhalan w Północnej Ameryce

"Na śląskiej fali", witamy redaktora Arkadiusza Stachnika, witamy Jolę Plesiewicz i Darka Piłkę z Dziennika Związkowego, witamy państwo Małgorzatę i Edwarda Helegdów, którzy to od dziesięcioleci rejestrują działalność ZPPA, oraz wszystkich SPONSORÓW RADIA ZPPA.

Helena Studencka , Katarzyna Chlebek

O godz 6.15 pm odbyło się oficjalne otwarcie jubileuszowej imprezy wejściem zespołu Siumni, Zarządu Głównego i gości honorowych z muzyką góralską i sztandarem ZPPA.

Następnie królowa ZPPA Nicole Tatar i kandydatka Anna Zubek odśpiewały hymny : amerykański, polski i góralski.

Z głośników sali bankietowej w Domu Podhalan, rozbrzmiała muzyka góralska, która to muzyką przez dziesięciolecia Radio Związku Podhalan wita się w każdą niedzielę ze swoimi słuchaczami.

Na tle tej muzyki . Helena Studencka powitała tradycyjnie zgromadzonych gości "Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus" a także odczytała zabawny wiersz Andrzeja Skupnia Florka pt "Wiejskie Radio".

"Witamy państwa bardzo serdecznie na Jubileuszu 35 lecia powstania Radia Związku Podhalan.

A witają się z wami - Katarzyna Chlebek administratorka Radia ZPPA i Helena Studencka - prowadząca Radio ZPPA.

Szczególnie pragniemy powitać naszych gości honorowych:

Konsul RP w Chicago panią Małgorzatę Bąk Guzik, przedstawicieli PSFCU, naszych braci Ślązaków - z radia

Witamy serdecznie Zarząd Główny ZPPA : kapelana O Bartłomieja Stanowskiego, wiceprezesa Jana Króla, sekretarza generalnego Krzysztofa Żółtka, skarbnika Katarzynę Kiklą, sekretarza protokołowego Józefa Fryźlewicza, chorążego Antoniego Prehona, witamy wszystkich prezesów i przedstawicieli kół ZPPA, Królową ZPPA Nicole Tatar i zbójnika Jakuba Stopkę , kandydata na zbójnika Andrzeja Błachutę, kandydatkę Renatę Marusarz, witamy Joasię Chlebek - była królową ZPPA.

Witamy wszystkich drogich radiosłuchaczy Radia ZPPA - szczególnie tych najwierniejszych, którzy słuchają radia od 35 lat !!

Ale najszerzej pragnę powitać wszystkich tych, którzy przez te 35 lat pracowali dla Radia Związku Podhalan, a więc naszych anonsów i administratorów naszego góralskiego radia. Są z nami Maria Krzeptowska Giewont, Wojciech Dorula, Zofia Bobak Ustupka.

A teraz pragniemy powitać muzykę góralską a wraz z muzyką zespół Siumni z kierowniczką Karoliną Walkosz Stafiera - która była najmłodszą wiceprezeską Zarządu Gł. a tym samym administratorką Radia ZPPA.

Zespół Siumni wystąpi dzisiaj gościnnie na naszym Jubileuszu.

ZAPRASZAMY na scenę. Zespół Siumni.

Po pięknym występie Zespołu Siumni, wiceprezes Jan Król - z powodu nieobecności prezesa - odczytał list gratulacyjny od prezesa ZPPA Stanisława Sarny.

Szanowna pani Konsul Magorzata Bąk Guzik, Honorowi Goście, Kapelanie Ojciec Bartłomeju, Honorowy Prezes Henryk Mikołajczyk, Szanowny Zarządzie Główny Związku Podhalan i wszyscy zebrani Goście. Witam Was wszystkich serdecznie w Domu Podhalan z okazji 35-Jubileuszu powstania Radia Związku Podhalan. 35 lat bez przerwy na jednej fali 1490 am, a zarazem jedynej stacji WPNA własności Związku Narodowego Polskiego, która to została

sprzedana parę miesięcy temu. Od kilku lat, nasze Radio nadawane jest na stacji Polskie Radio 1030. Dzisiaj na tym 35 -Jubileuszu w moim imieniu oraz całego Zarządu Głównego, pragniemy podziękować tym wszystkim którzy przyczynili się do powstania Radia, dziękujemy wszystkim anonsom radia którzy to dbali i dbają o rzetelny przekaz wiadomości z życia i działalności Związku Podhalan. Dziękujemy wszystkim administratorom radia którzy dbali o finanse, a w większości to Vice-prezeski z Zarządu Głównego. Słowa podziękowań kierujemy również do naszych hojnych sponsorów to dzięki nim zawdzięczamy istnienie naszych mediów Radia Związku Podhalan. Dziękujemy wszystkim gościom za przybycie na ten wspaniały 35-Jubileusz. Dla naszego Radia życzymy wielu lat dalszej działalności, wspaniałych audycji promujących naszą góralską kulturę, tradycje i obyczaje. Niech te programy będą rzetelnym przekazem informacji z działalności

Arkadiusz Stachnik (Radio Deon), Katarzyna Chlebek, Helena Studencka

Związku Podhalan Północnej Ameryki, dla dobra naszych przyszłych pokoleń Podhala i Polski ale również dla nas Górali za Wielką wodą.

Z góralskim pozdrowieniem, Stanisław W. Sarna Prezes Związku Podhalan w Północnej Ameryce

Następnie głos zabrała konsul RP w Chicago Małgorzata Bąk Guzik. Z ogromnym uznaniem odniosła się do działalności Radia ZPPA w Chicago. Wyraziła także podziękowanie wszystkim tym, którzy pracowali na rzecz Radia ZPPA na przestrzeni tych 35 lat. "Wielkie gratulacje i życzenia na dalsze lata pięknej działalności" - zakończyła pani konsul.

Głos zabrała wieloletnia anonsierka Radia ZPPA - Maria Krzeptowska Giewont. Przypomniała krótko o swojej działalności w Radiu ZPPA, ale wróciła także do początków.

Poprosiła aby uczcić minutą ciszy pierwszych anonsierów śp. Józefa Bafię i śp. Andrzeja Gędkła. Przytoczyła piękny tekst Władysława Orkana, o przywiązaniu do tradycji Podhala i miłości do ziemi Ojczystej. Na scenę poproszony został Wojciech Dorula. Także wieloletni anonsier, ale także gospodarz Radia ZPPA, gdyż wiele lat studio Radia ZPPA było w domu Wojciecha Doruli. "Z sentymentem wspominam te czasy" - powiedział Wojciech Dorula. Podziękował wszystkim i złożył życzenia na dalsze lata. O swojej przygodzie z Radiem ZPPA opowiedziała także Zofia Bobak Ustupska, która była administratorką przez 7 lat.

Gratulacje i słowa uznania popłynęły także ze strony prowadzących Radio "Na Śląskiej Fali" a także od redaktora Arkadiusza Stachnika z Radia Deon.

Życzenia i gratulacje przekazał z Polski

Nicole Tatar -Królowa ZPPA odśpiewuje hymny narodowe USA i Polski

Ania Zubek i Nicole Tatar z kapelą zespołu SIUMNI

także Jan Łaciak - wieloletni anonsler Radia ZPPA. List od- dalsze lata!"
czytała Helena Studencka.

SIUMNI

Następnie prowadzące bankiet Helena Studencka i Katarzyna Chlebek podziękowały i wręczyły okolicznościowe podziękowanie dla wszystkich sponsorów Radia ZPPA : PSFCU, POLAMER, W A Jewelry - Waclaw Ustupski (osobiście odebrał podziękowanie i przekazał gratulacje i życzenia na dalsze lata) Shop and Save Market, Handzel and Ass, Montrose Deli, Gentle Touch Dentistry - Beata Dederowski, Allstate - Paweł Figlewicz, Goldmart, Sertler and Ass, Anna Styrzula, Olimpia Bakery, EJ Deli - Stella i Joe Mąka, Midamerica Bancorp - Richard Pikula, Joe Ligas, Casey Kopec.

Okolicznościowe podziękowanie przesłane zostanie także dla radiowych korespondentów : Krzysztof Staszkiwicz z Orawy, Stanisław Szaflarski "Dziana" z Kanady i Robert Chowaniec z Poronina.

Piękne podziękowanie od Zarządu Głównego otrzymała Helena Studencka, za wieloletnie przygotowywanie i prowadzenie audycji Radia ZPPA.

"Dziękuję bardzo za to wyróżnienie. To bardzo miły i jakże potrzebny gest" - powiedziała ze wzruszeniem Helena Studencka.

Na podsumowanie oficjalnej części uroczystości, głos zabrał nasz przewodnik duchowy O Bartłomiej Stanowski. Kapelan ZPPA z ogromnym uznaniem i wdzięcznością wyraził się o wszystkich tych, którzy Radio ZPPA założyli, którzy na przestrzeni tych lat dla radia pracowali i pracują. "Serdecznie wszystkim dziękuję i z serca błogosławię na

O Bartłomiej Stanowski odśpiewał także - przy wtórze wszystkich zgromadzonych - modlitwę przed obiadem: Po-błogosłowa Boze z wysokiego nieba, co by nom na stole nie zabrakło chleba, ani gruli, ani tys miłości do nasej Matuli". Po błogosławieństwie, wszyscy goście spożyli pyszny posiłek przygotowany przez kuchnię Domu Podhalan.

Zaś o słodkości i przekąski zadbała pani Zofia Duda i EJ Deli - Stella i Joe Mąka. **DZIĘKUJEMY.**

Historia Radia ZPPA

Pierwszą audycję Radia ZPPA usłyszano w eterze 11 października 1987 roku o godz 13.30 ze stacji WPNA 1490 AM w Oak Park.

Pierwsza audycja trwała pół godziny.

Powstanie programu Radia Związku Podhalan, można przypisać ówczesnemu prezesowi ZPPA, nieżyjącemu już Józefowi Króźłowi, który doszedł do porozumienia z ówczesnymi władzami Związku Narodowego Polskiego, będącego właścicielem stacji radiowej w Oak Park. Program Radia ZPPA powstał także dzięki

staraniom i ogromnemu zaangażowaniu ówczesnej wiceprezki Zarządu Głównego pani Janiny Duda. Janina Duda była także pierwszą administratorką programów radiowych.

Pierwszymi anonserami Radia ZPPA byli Józef Bafia i Andrzej Gędłek - od października 1987 do października 1992 roku.

15 maja 1988 roku dzięki uprzejmości kierownictwa stacji, ZPPA otrzymał następne pół godziny i program trwał od 1.30 do 2.30.

13 grudnia 1992 r. decyzją Zarządu Głównego ZPPA dotychczasowi prowadzący przestają prowadzić program a ich miejsce zajął Stanisław Zatlóka, który po kilku miesiącach

Katarzyna Chlebek, Wacław Ustupski, Zofia Ustupska-Bobak, Helena Studencka

Dorota Król, Jan Król, Maria Frycz-Żółtek, O. Bartłomiej Stanowski, Konsul Małgorzata Bąk-Guzik, Krzysztof Żółtek

zaprosił do współpracy Zofię Boblak Helios. Po upływie kilku lat, w październiku 1998 roku, Stanisław Zatlóka zrezygnował z prowadzenia programu, z radia odeszła też Zofia Boblak Helios.

Wówczas prowadzenia programu podjęła się grupa ludzi, na czele z wiceprezesem ZPPA Henrykiem Mikołajczykiem, a byli to: Maria i Andrzej Krzeptowski, Jan Łaciak, Barbara Habas, Barbara Mikołajczyk.

Po krótkim okresie zaczęło przybywać sponsorów i radio zaczęło nieźle zarabiać. 31 października 1998 roku Związek Podhalan otrzymał godzinę czasu antenowego w sobotę od 7.00 do 8.00 wieczorem. Prowadzenia sobot-

niego programu podjęła się wice prezeska ZPPA Maria Bachleda z którą współpracowali: Stanisława Żołnierczyk, Stanisław Ogrodny, Halina Skik, ks Piotr Gałek.

23 maja 1999 roku niedzielny program został ponownie przedłużony o pół godziny i trwał od 1.30 do 3.00 po południu.

Od października 1999 roku, Barbara Habas zaczęła prowadzić dokumentację Radia ZPPA. Funkcję tę do pory pełniła Janina Duda.

Od 1999 roku program niedzielny prowadzili Maria Krzeptowska, Jan Łaciak i Barbara Mikołajczyk.

16 października 1999 roku program sobotni zaczęli prowadzić Joanna Para i Wojciech Dorula.

Natomiast 28 kwietnia 2002 roku program niedzielny został wydłużony o kolejne pół godziny i trwał od 1.30 do 3.30 po południu.

Od roku 2005 program niedzielny Radia ZPPA prowadzony był przez Marię Krzeptowską, Jana Łaciaka i Wojciecha Dorulę.

W 2011 roku z prowadzenia sobotniego programu rezygnuje Joanna Para.

W grudniu 2011 roku do sobotniego programu dołączyli Helena Studencka - sekretarz generalny Zarządu Głównego i Józef Cikowski wice prezes d/s kultury. Po roku Józef Cikowski zrezygnował z prowadzenia programu.

Rok 2014 przyniósł następne zmiany. W czerwcu do Polski wyjechał wieloletni anonsier Jan Łaciak. W programie niedzielnym pozostali Maria Krzeptowska i Wojciech Dorula.

Po rezygnacji Marii Krzeptowskiej w sierpniu 2014 roku, niedzielny program zaczęli prowadzić Helena Studencka i Wojciech Dorula.

W styczniu roku 2015, decyzją prezesa ZPPA Józefa Cikowskiego zamknięty został sobotni program.

Przez pierwsze lata programy Radia ZPPA były nagrywane w studio WPNA w Oak Park. Pod koniec 1998 roku studio radiowe znalazło swoje miejsce w domu Henryka Mikołajczyka, a od 2005 roku do 2017 studio radiowe go-

Maria Krzeptowska

ściło w domu Wojciecha Doruli.

Jako społeczność podhalańska zrzeszona w ZPPA, Zarząd Główny i słuchacze Radia ZPPA składamy szczerze podziękowanie za "gościnę" studia Radia ZPPA w prywatnych, domowych pomieszczeniach.

Pod koniec pierwszej kadencji Zarządu Głównego pod przewodnictwem prezesa Józefa Cikowskiego, 27 sierpnia 2017 roku - po 30 latach - studio Radia ZPPA "trafiło pod strzechy".

Priorytetem prezesa Józefa Cikowskiego było przeniesienie studia Radia ZPPA do Domu Podhalan - do siedziby górali w Ameryce, gdzie odbywa się wiele imprez, przebywa wielu gości z różnych stron świata i USA a to zdecydowanie ułatwia zapraszanie tych gości do studia i programów Radia ZPPA.

Studio Radia ZPPA zostało wykonane i wyposażone prawie całkowicie charytatywnie przez prezesa Józefa Cikowskiego i jego firmę, przy współpracy z członkami Zarządu Głównego i Adama Góreckiego. Dziękujemy.

dzięki którym Radio ZPPA rozbrzmiewa w każdą niedzielę od 35 lat!

Radiu Związku Podhalan w USA życzymy - aby gwara podhalańska i muzyka góralska rozległa się pomiędzy chicagowskimi wieżowcami, do momentu, aż pozostanie choć jeden wierny słuchacz.

Szczęść Boże na dalsze lata działalności.

Od tej daty, program Radia ZPPA prowadzi Helena Studencka.

W grudniu 2018 roku Zarząd Główny i Helena Studencka, nawiązali owocną współpracę z Polskim Radiem 1030 / 1300 w wyniku czego powstał nowy program w niedzielę od godz 9.00 do 10.00 AM - "Godzinka z Góralami". Nowy program cieszy się ogromną popularnością. Obecnie programy radiowe prowadzone są przez Helenę Studencką, a administratorem radia jest Katarzyna Chlebek.

Radio Związku Podhalan jest nieodłączną częścią ZPPA. Zadaniem programowym Radia ZPPA jest przekazywanie tradycji podhalańskich w gwarze góralskiej, także muzykę, śpiew, oraz przekazywanie informacji o działalności Związku Podhalan w Ameryce i w innych zakątkach świata. W programach Radia ZPPA usłyszeć można także wiele informacji o "gazdówce" górali w Ameryce, o organizowanych imprezach świeckich, patriotycznych i kościelnych: o festiwalach, konkursach, opłatkach, piknikach oraz bankietach jubileuszowych.

W studio radiowym przewijają się cała plejada gości - działaczy związkowych, kapel góralskich, członków zespołów, przedstawicieli z różnych organizacji polonijnych, gości z Polski ze świata nauki, polityki, kultury i kościoła.

W ostatnich latach Radio ZPPA przekazało 40 tys dolarów na potrzeby ZPPA - na spłatę pożyczki Domu Podhalan i na "Działkę dla ZPPA".

Z okazji Jubileuszu 35 lecia Radia Związku Podhalan - składamy szczerze **PODZIĘKOWANIA** dla założycieli Radia ZPPA, dla prowadzących radio przez dziesięciolecia, dla administratorów, dla wszystkich sponsorów i wszystkich tych,

Na odczytaniu przez Katarzynę Chlebek historii Radia ZPPA, zakończyły się oficjalne uroczystości Jubileuszu 35 lecia powstania Radia ZPPA.

Te mniej oficjalne przedłużyły się do późnych godzin nocnych, przy oprawie muzycznej zespołu "Felicita Band" 40 rocznicę ślubu obchodzili państwo Fryźlewiczowie (Józef Fryźlewicz jest sekretarzem protokolowym ZPPA). Urodziny obchodziła także korespondent ZPPA - Małgorzata Helegda a także obecna na bankiecie Gosia Hodorowicz z koła Groń Leśnica. Nie zabrakło więc życzeń, kwiatów i chóralnego 100 lat!!!

Wszystkiego najlepszego.

Dziękujemy wszystkim za przybycie, za życzliwość, gratulacje i życzenia.

Do zobaczenia na następnych Jubileuszach Radia ZPPA!

(Opracowanie Helena Studencka - korespondent ZPPA)
Zdjęcia - Ed Helegda

Helena Studencka, Katarzyna Chlebek, Józef Fryźlewicz, Władysława Fryźlewicz, Jan Król

WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA

W kłyrpcach
ku niebu

„Co wieś to obyczaj”

Autorstwa Szymona Sołtysa od Kubusia / z Pustki, na podstawie wspomnień rodzinnych z Frydmana i Dursztyna na Spiszu.

Różne są zwyczaje i wigilijne obrzędy na Podhalu. W Wigilię Bożego Narodzenia, prawie każdego, obowiązuje ścisły post. Dzieci powinny sprawować się cały dzień spokojnie, pracować pilnie, aby jak to rodzice powtarzają, cały rok były grzeczne, jak w ten święty dzień- “jako w Willijom taki cały rok”. Kiedy pierwsza gwiazdka ukaże się na niebie, zaraz gazda spieszy do stodoły i zrobiwszy snop z nie wymłóconego jeszcze owsa, wchodzi z nim uroczyście do izby, chwając przy tym Pana Boga. Wierzono też, że bydłęta, w noc wigilijną, rozmawiają o gospodarzu, o tym jakie będą urodzaje w tym roku, czy będzie się szczęście gospodarstwu i ile lat ma gazda jeszcze do przeżycia. Oczywiście, wiadomo, że tylko człowiek święty mógłby taką rozmowę zrozumieć i podsłuchać.

Następny zwyczaj to rozścielanie przez gaździnę snopu pod stołem- wierzono że na tym sianie przyjdzie na

świat maleńki Jezus. Stół powinien być nakryty białym obrusem, pod obrus kładziemy sianko, a gospodyni rozkłada opłatki i talerz z miodem. Przed samą wieczerzą (Willijom), wszyscy klękają do modlitwy, prosząc Boże Dzieciątko, aby im raczył błogosławić przez cały rok we wszystkim.

Teraz jest czas zasiąść do wspólnego stołu, oglądając się za siebie, upewniając się, czy aby każdy dostrzeżę swój cień (aby w następnym roku nie zabrakło nikogo przy stole). Podczas Willijom obowiązuje kilka niezbędnych zwyczajów i zasad. Każdy z domowników musi mieć założone jakiegolwiek obuwie (aby ustrzec się przed bolokami- wrzodami), mieć przy sobie jakieś pieniądze (aby być zamożnym w nadchodzącym roku). Po rozpoczęciu Wigilii, swoją łyżkę należy cały czas trzymać w ręku (jest to zapowiedź spotkania się w wspólnym gronie także podczas następnej Wigilii). Podczas wieczerzy nie wolno, pod żadnym pozorem, wstawać od stołu (może to zrobić tylko gaździna, krzątająca się wokół uroczystości). Obowiązuje też zakaz popijania dań wigilijnych jakimkolwiek napojem (mówi się, że inaczej ptaszki wydziobią wszystko ziarno w nowym roku). Gospodarz, życząc wszystkim zdrowia i szczęścia, macza opłatek w

miodzie i łamie się nim z żoną, dziećmi i domownikami, a inni podążają jego przykładem. Po dzieleniu się opłatkiem, gospodyni kładzie łyżki (jedną dodatkowo dla niespodziewanego gościa) oraz jedną, wielką miskę, do której będą nakładane kolejne, koniecznie bezmięśne dania. W misce po kolei znajdują się: kapusta, groch, fasola, barszcz, smażone grzyby (podczas serwowania grzybów gaździna otwiera drzwi patrząc w stronę lasu - aby w nowym roku grzybobranie było także obfite). Dalej w misce są serwowane: ryba, juha z grulami, pierogi oraz kompot z suszu (na którego czekało się najdłużej). Po zakończeniu obiadu, jest czas na krótką modlitwę dziękczynną. Z poszczególnych resztek obiadu robi się także wigilijną polewanke dla bydła (w ten sposób wyróżniano krowy bo "wół w stajence Pana Jezusa ogrzewał i przewoził go przez wodę"). Resztę jedzenia w garnkach, zostawiano bez przykrywki, całą noc na piecu, z nadzieją że Ci co już umarli będą mogli także posilić się obiadem z Willijom.

Tuż po Wigilii, panny z każdego domu wychodziły na zewnątrz (na pole), nasłuchując z której strony odezwie się szczekanie psów, bo według tradycji, z tej strony dana panna znajdzie kawalera. Natomiast, kawalerzy po Wigilii wyruszali na kolędę, odwiedzając sąsiednie rodziny, zanosząc im śpiew i Wesołą Nowinę.

O północy, wszyscy zbierali się w kościele, gdzie huczne i uroczyste Bóg się rodzi... oficjalnie zwiastowało Narodzenie Pana. Po powrocie z pasterki, pierwszy domownik, który wchodził do izby, zaczynał winsowanie (święteczne życzenia), które do dzisiaj cieszy się wielką popularnością na całym Podtatrzu. Kawalerzy po raz kolejny wyruszali z domu, tym razem były to tradycyjne podłazy, czyli odwiedzanie domów swoich wybranek, gdzie sypali owies i składali święteczne życzenia (winsowanie) :

Na scynście, na zdrowie, na to Boże Narodzynie,
Coby sie Wom dażyło, mnożyło kozde stworzynie!
Coby sie Wom darzyły kury cubate, gynsi siodłate.
Cobyście mieli telo wołków, kielo w dachu kołków.
Telo cielicek, kielo w lesie jedlicek.
Telo łowiecek, kielo mak mo ziorecek.
Telo krów, kielo w sąsieku plów.
Coby sie Wom darzyły dzieci - kielo przy piecu śmieci.
W kozdym kątku po dzieciątku, a na pościeli troje.
Ino cobyście nie pedzieli, ze to ftore moje!
Na scynście, na zdrowie, na tyn Nowy Rok!
Coby Wom wypod z pieca bok!
Coby Wom z pieca wypadła ruła!
Coby Wom gaździna zhrubła!
Coby Wom nicego nie chybiało.
Z roku na rok przybywało.
A do reśty - cobyście byli scynśliwi i weseli,
Jako w niebie janieli, hej!

„W Tatrach zima hrubo”

**W Tatrach zima hrubo,
śniezyk po dolinach
Aniołki dzis niesom,
wieść o narodzinach.**

**Wielgi hyr tys leci,
z kościołow nucicki
“Bóg sie nom narodziył,
podźcies do kaplicki!!!”**

**Witojze nom Panie,
haw w chudobnym złobku
Tutok bes gazdowol,
nie odcujys smutku.**

**My Tobie oddani,
od wiekow pradziada
Wse Cie beme chwolić,
prikaz doł twój Tata.**

**Dzisiok Cie pytomy,
broń nos ode złego,
Nie pozwol nom odyjść,
od tronu twojego.**

**Na Podhole wstympuj,
błogosław dziedziny
Niech sićka odcujom,
ześ jest Król jedyny.**

**W Hameryce bywoj,
przy nasej gazdowce
Ka z dala od chałpy,
za chlebym harowce.**

**Tak Cie tys pytomy,
dej nom spokoj dusy
Niech twoje serdusko,
mijość wiecnom rusy.**

**My sićka górole,
Tobie sie oddomy
Błogosław nom Panie,
piyknie Cie pytomy !!!**

- Szymon Sołtys

NICOLE TATAR

Królowa Z.P.P.A na lata 2022/2023

Wybór Królowy Podhola!!!

Piynky zwyk nastoł w Podholańskim Związku
 Ze Królowom wybiyrać momy w obowiazku
 Piyńc wos wystompiyło na góralskij płaśni
 Coby wybór był lepsy, a wom było raźnij
 Syćkieście som piykne, co jedna fajnijso
 Tyś się okazała z dziywcont nośwarnijso
 Wygrać kozde by wciało, kozde się starało
 Jury Królowom Podhola tobie zaś wybrało
 Bo Bóg cie w selniejakie obdarzył talynta
 Bedom ci zozdrościć niejedne dziywcynta
 Ciesy cie barz toniec, śpiywanie i granie
 Niedziwno robota, po chałupie sprzątanie
 Doł ci Bozia wdziynk i góralskom urode
 Dar przekonywano i piyknom wymowe
 Syćko my widzieli w niedziele na płaśni
 Wto swos nie widzioł to mo w wyobraźni
 Choć ześ jest królowom, słuchoj dobryj rady
 Nie wytykom ci przywor ani zodnyj wady
 Wystrzygoj się dziywce pychy i próżności
 Bo nase dziwcynta słynom ze skromności
 Lo taty, lo mamy to tym wyynkso kwała
 Ze cie wychowali w kulturze Podhola
 Choć ześ tu rodzono ,z daleka od Polski
 To ci wpojyli wiare, zwycoj krześcijański
 Reprezetujze nos godnie i na kozdym kroku
 Ze swarnym siuhajym, ze Zbójnikiyum Roku
 Pomogoj, wspiroyj, miyj za przykłod śwyntyk
 Jadwige co swe kostowności oddała na biydynek
 Bedzies bez rok chodźć w koronie na głowie
 Teroz niejedyn się obcy cłek o tobie dowiy
 Bedom ci się hurmym zalycać chłopcyska
 Podchodźć ku tobie z daleka i z bliska
 Korone noś godnie, a kie twój cas minie
 Przyozdobze niom swojom nastympcynie
 Niek cie kozdy wspiroy jako wtory moze
 Na to królowanie scynść ci, Panie Boze

Jan Żółtek-Bolingbrook-2005r.

ZWIĄZEK PODHALAN w PÓŁNOCNEJ AMERYCE
 ma swoją KRÓLOWĄ na lata 2022/2023
 Została nią osiemnastoletnia letnia: NICOLE TATAR

Nicole Tatar – Królowa ZPPA 2022/2023

To ona będzie reprezentować ZPPA przez następny rok. WIELKIE GRATULACJE.

25 września 2022 r w siedzibie Związku Podhalan w Północnej Ameryce odbyły się kolejne już - 37 wybory Królowej ZPPA na 2022/2023 r. a także Kandydatki na Królową.

Nad całością imprezy czuwał wiceprezes d/s kultury Jan Król. W sposób "duchowy" imprezę wspierał Kapelan ZPPA: O Bartłomieju Stanowski.

Wybory królowej poprowadziła: Anna Stopka Kurtyka. Tegoroczna impreza należała do bardzo udanych i rozpoczęła się punktualnie o godz 3.0 po południu na scenie Domu Podhalan w Chicago.

Startujące góralskie dziewczyny oprócz urody i uroku oso-

- B) Konkurencje zręcznościowe:
- góralskie czesanie.
 - zrzucanie sola (letnie i zimowe)
 - przyszywanie guzików
 - cerowanie skarpetek
 - zrobienie i uformowanie
 - góralskiego moskola
 - krojenie wykrowków
 - dojenie krowy.

W tegorocznych wyborach startowały:

Na Kandydatkę na Królową:

Anna Zubek - z zespołu Wanta Młode Pokolenie tańczyła z Łukaszem Strama

Natalia Kukulak - z zespołu Ślebodni tańczyła z

Sebastianem Skik

Na Królową:

Nicole Tatar – z zespołu Ślebodni tańczyła z Tomaszem Suheckim

Alicja Bukowski – z zespołu Siumni tańczyła z Kevinem Sarna

Violetta Greczek – z zespołu Siumni tańczyła z Leonem Byrdak.

bistego, musiały wykazać się wieloma umiejętnościami, talentami i wiadomościami z zakresu gwary góralskiej, tradycji i obyczaju. Jury oceniało między innymi:

A) Góralskie ubranie (w tym uczesanie).

- Zachowanie gwary (krótka opowieść o sobie).
- Umiejętność śpiewu i tańca.
- Wdzięk, urok osobisty.
- Wiązanie kierpcy.
- Wiązanie gorsetu.
- Pytania gwarowe.
- Talent.

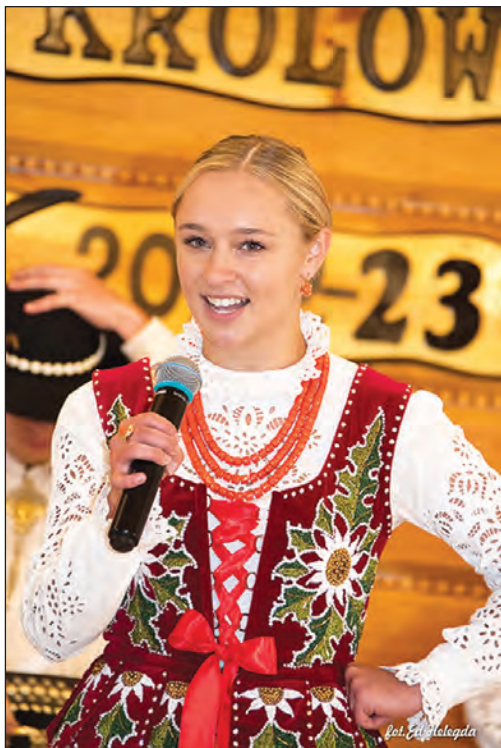
Anna Zubek-Para

Natalia Kukulak

Violetta Greczek

Nicole Tatar

Alicja Bukowski

Kandydatki oceniało **JURY** w następującym składzie:

Katarzyna Janik – przewodnicząca

Magdalena Bielanski

Zofia Ustupska- Bobak

Jadwiga Cichorz

Stanisław Bobak – Koziar

Krzysztof Żółtek – mąż zaufania

W czasie prezentacji tegorocznego JURY, Stanisław Bobak- Koziar zatańczył z przewodniczącą Katarzyną Janik. Członkowie Jury popisali się także pięknym śpiewem.

Kandydatkom przygrywała kapela góralska w składzie: kapelmistrz Marek Bukowski, z-ca kapelmistrza Józef Kadłub, Adam Trzebunia, Marcin Las oraz Małgorzata Marusarz, Grzegorz Jaciow.

W czasie gdy Jury udało się na obrady, ustępująca Królowa - **JOASIA CHLEBEK**, podziękowała wszystkim za współpracę w czasie jej KRÓLOWANIA. Powiedziała że Bal Królowej - 2022 r był wielkim sukcesem! W czasie balu JOASIA zgromadziła ponad 75 tys dolarów. Zgromadzone fundusze zostały w całości przeznaczone na cele charytatywne w Polsce i w USA. Joasia Chlebek - ustępująca Królowa

ZPPA, ze wzruszeniem podziękowała wszystkim za ten wspaniały rok jej królowania.

Szczególne podziękowania skierowała do swoich Rodziców Katarzyny i Andrzeja Chlebek, do Zarządu Głównego ZPPA, do przyjaciół z zespołu Siumni, do zbójników: Łukasza Kaczmarczyk i Jakuba Stopki i do wszystkich tych, którzy wspierali ją w czasie tego roku.

Prezes Stanisław Sarna podziękował królowej ZPPA Joannie Chlebek, za wspaniałe reprezentowanie Związku Podhalan na wszystkich uroczystościach świeckich i kościelnych, związkowych i polonijnych. Podziękował za jej trud, jaki włożyła w przygotowanie Balu Królowej, a po nim wsparła finansowo potrzebujących w Polsce i w USA. W dowód podziękowania i uznania,

wręczył Joasi bukiet kwiatów.

Było wzruszenie, było 100 lat i ostatni taniec Królowej Joasi Chlebek i zbójnika Jakuba Stopki.

Joasiu **DZIEKUJEMY!**

Prezes Stanisław Sarna podziękował także kandydatce na królową: Renatce Marusarz i wręczył jej bukiet kwiatów.

Kandydatka na królową Renata Marusarz, także zatańczyła ostatnią solówkę z Andrzejem Blachuta.

Po szczegółowej, długiej i wnikliwej ocenie Jury przedstawiło oczekującym na sali wyniki swojej pracy:

fot. Ed Helegda

Kandydatką na Królową została: **Anna Zubek**

Królowa ZPPA na rok 2021/2022 została: **Nicole Tatar**
Nicole tradycyjnie "pofrunęła pod powale" Domu Podhalan, podrzucana z radości przez zespolanów - Ślebodnych.

Mama - śp Władzia Tatar pochodziła z Ratułowa a tata - Andrzej z Podczerwonego.

Nicole ma 18 lat, swoją przygodę z góralszczyzną rozpoczęła w wieku 3 lat w zespole Chochłowianie. Obecnie tańczy i śpiewa w zespole ŚLEBODNI w USA. Nicole z ogromną wdzięcznością mówi o swoich instruktorach, którzy przez te wszystkie lata zaszczepili w niej pasję i miłość do góralszczyzny, do tańca i śpiewu. A jednym z nich był Marian Bryja. Obecnie Zuzanna Waliczek i David Waluś.

Nicole podkreśla, że do konkursu przygotowywał ją tata! Uczył jak robić wykrowki, jak cerować skarpetki czy robić moskol. Uczył tata, bo mama Nicole zmarła 4 lata temu.

" Mama była wspianała - mówi ze wzruszeniem Nicole - chciała dla nas zrobić wszystko. Bardzo jej brakuje - codziennie. Moja mama była Królową ZPPA w roku 1995. Ja startowałam dla niej, chciałam tak samo jak moja mama, być królową. Wiem że patrzyła na mnie z nieba"

Nowej Królowej ZPPA - GRATULUJEMY !!!
 Mamy nadzieję że ten rok będzie dla niej owocny - pełen wrażeń, pięknych wydarzeń i spotkań z ludźmi.

Wybory Królowej ZPPA zgromadziły wielu oglądających - członków Związku Podhalan, ale także gości HONOROWYCH.

Po raz pierwszy do Domu Podhalan z wizyta przybył Konsul Generalny RP w Chicago: Paweł Zyzak wraz z żoną i synami, Vice Konsul D/S Polonii Agata Grochowska, Maria Papas - Skarbnik Powiatu Cook, przedstawiciele PSFCU oddział Bridgeview, Ewa Rumiński - przewodnicząca Komitetu Wyborów Królowej Parady 3 Maja wraz z tegorocznymi królowymi.

Wybory królowej Związku Podhalan w Ameryce uważnie obserwowali również, członkowie Zarządu Głównego z prezesem Stanisławem Sarną na czele, a także Sekretarz Generalny Krzysztof Żółtek, wiceprezes Wiesław Siuta, wiceprezes Jan Król, wiceprezeska Katarzyna Chlebek, sekretarz finansowy Mateusz Staszek, skarbnik Katarzyna Kikla, sekretarz protokołowy Józef Fryźlewicz, marszałek Robert Radecki, kapelmistrz Marek Bukowski, korespondent Małgorzata Helegda.

Uczestniczki tegorocznych wyborów Królowej ZPPA, obdarowane zostały wieloma, pięknymi prezentami.
 SPONSOROM tegorocznych nagród składamy szczerze
 PODZIĘKOWANIA.

Sponsorzy Wyboru Królowej ZPPA. 2022-2023

1. Konsulat generalny w Chicago
2. Polsko Słowiańska Federalna Credit Union- oddział Bridgeview Jolanta Wiśnicki
3. Związek Podhalan Północnej Ameryki- Prezes Stanisław Sarna Zarząd Główny i Dyrekcja
4. Polamer- Walter Kotaba
5. MidAmerica Bancorp- Ryszard Pikuła
6. Lemont Dental Clinic- Beata Piotr Dederowski
7. Maria Stanisław Rafacz

8. Barbara Stanisław Sarna
9. Napa Auto Parts-Zofia Bobak
10. Jola Handmade Jewelry- Jolanta Stanisława Bafia
11. Królowa ZPPA- Asia Chlebek
12. Stanisława Czarniak
13. Bogusław Leja
14. Restauracja Bioło Izba- Irena Goldyn
15. Restauracja Highlanders House
- Agnieszka Stanisław Bobak
16. Midwest Orthopaedic Consultants
17. Top Quality Harwood Floors- Tadeusz Gonddek
18. Bąk Fashion- sklep góralski
19. W. A. Jewelers- rodzina Ustupskich
20. Krystyna Jewerly- Krystyna Józef Nowobilski
21. Ted Jewelry- Anna Pawlikowski
22. Classic-Embroidery-Anna Cisoń
23. Country Financial- Agata Kopacka
24. Allstate Insurance-Paweł Figlewicz
25. Navigapol Travel- Katarzyna Chlebek
26. Danuta Stanek
27. Classic Printing- Adrian Wilk
28. Helena Sarna
29. M&M Event Planners- Marek Wosiński
30. Barbara Stanisław Gunka
31. Koło #65 Ciche Dolne
32. Stanisław Kulawiak
33. Małgorzata Wiesław Siuta

Sponsorzy Medialni:

- Radio -Związku Podhalanin
Północnej Ameryki: Helena Studencka
Radio - Deon: Sławomir Budzik
Polskie Radio 1030 - Jolanta Santocka -Kasia Popko
ED- Photo Video- Małgorzata Edward Helegda
Telewizja Polvision
Radio na Góralską Nutę - Wojciech Dorula
Andrzej Baraniak

Sponsorom, Komitetowi Imprez i wszystkim którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do przygotowania tegorocznej imprezy - DZIEKUJEMY.

Szczególne podziękowania dla Komitetu Imprez:

- Stanisława Czarniak
Danuta Stanek
Józef Gogola
Stanisława Gabryś
Mieczysław Gabryś
Andrzej Chlebek
Józef Ogórek
Anna Szkarłat
Maria Frycz Żółtek
Maria Nowak

Wybory Królowej ZPPA 2022 / 23 przeszły już do historii.

Królową ZPPA **Nicole Tatar** a także kandydatka na królową **Ania Zubek**, będą reprezentować chicagowskich góralskich na wszystkich uroczystościach związkowych - polonijnych, świeckich i kościelnych.
Życzymy im **POWODZENIA**.

Oprac - Helena Studencka - korespondent ZPPA

Zdjęcia - Ed Helegda

Magdalena Bielanski, Anna Stopka-Kurtyka, Katarzyna Janik, Zofia Ustupska-Bobak, Jan Krol – Wiceprezes d/s kultury

Joanna Chlebek i Zofia Ustupska-Bobak – sponsor wyborów – fundatorka laptopa dla nowej królowej.

I Dama Dworu Wiktoria Jurek, Królowa Parady 3 Maja Julia Baranek, Konsul Agata Grochowska, Królowa 2021

Przyszłe Kandydatki na Królową ZPPA.

Joanna Kula, Marek Bukowski – kapelmistrz ZPPA, Katarzyna Janik

Prezes Stanislaw Sarna, Nicole Tatar, Barbara Sarna

Nicole Tatar z Rodzina

Wierszyk Królowej Podhalan - Władzi Bednarz, który mówiła podczas wyborów.

Góralskie Ubranie

Góralskie ubranie nadrozse mi przecie
 Bo se chodz se mnom po calutkim świecie
 Gorscecik z lilijkom, babcyne korole
 posy se wroz se mnom na dobrom i złom dole
 Na hafcie kosulka z kamrzonkom i kryskom
 Przy krysce krzyzycek we złocie sie błysko
 Tybytk na biechak starodownej mody
 Bo taki zwyk miały podhalańskie rody
 Zaś kyrpce ojcowie temu nom usyli
 Coby me we świecie nigdy nie zbłądzili

Podczas wyborów Nicole wyrecytowała ten sam wiersz co jej mama, gdy została Królową ZPPA 27 lat wcześniej.

Źródło: Pamiętnik 23 Sejmu ZPPA z 1996 r.

EXIT Realty Redefined - Burr Ridge
Z właścicielką Kasia Szram oraz całym zespołem:
Slawek Nowak, Loretta Lapiana, William Lapiana, Olivia Lapiana,
Ana Kudra, Monika Sycewicz, Maggie May, Izabella Golonka,
Anna Tomaszewicz, Dorota Urbanowicz

Kathy Szram-Szczeczek
Broker Owner
CNC , SRES, CSC, PSA,
MRP,PMN
Exit Realty Redefined
- Burr Ridge

7416 County Line Rd, Suite D,
Burr Ridge IL 60527

Telefon : 630- 908-7759

Konkurs Par Tanecznych

" Hej mały jo se mały,
nieduzo mi trzeba,
dwa kilo kielbasy,
słyry kilo chleba"

9 października 2022 r w siedzibie Związku Podhalan, 4808 S Archer Ave, Chicago, IL odbył się **Konkurs Par Tanecznych do XXXIX Festiwalu "Na góralską Nutę"**.

Prezes ZPPA Stanisław Sarna, wiceprezes ds kultury Jan Król wraz z członkami Zarządu Głównego, punktualnie o 2.30 po południu, dokonali uroczystego otwarcia kolejnego Konkursu Par Tanecznych.

Po raz pierwszy w historii Konkursu Par Tanecznych - decyzją instruktorów - tańczące pary oznaczone były numerami, które wcześniej wylosowali.

Miało to ułatwić jurorom sprawiedliwą ocenę. Czy ten zwyczaj się przyjmie - zobaczymy.

Na ręce muzykantów kierujemy wielkie podziękowanie, za to, że w czasie całego, wielogodzinnego konkursu przygrywali tancerzom.

A grali - kapelmistrz ZPPA Marek Bukowski, wice kapelmistrz Józef Kadłub, Małgorzata Marusarz, Marcin Las, Jakub Rychtarczyk, Bronisław Michalik, Jakub Kulawiak, Stanisław Borowicz

Tegoroczny konkurs poprowadzili: Królowa ZPPA Nicole Tatar i zbójnik Jakub Stopka.

9 października swoje urodziny obchodzi wiceprezeska Katarzyna Chlebek. Nie zabrakło więc życzeń i chóralnego 100 lat!

Sala Domu Podhalan wypełniona była po brzegi. Rodzice, babcie, dziadkowie gromkimi brawami nagradzali swoje pociechy, które występowały na scenie.

W tym roku o Góralskie Oskary walczyło **80 par tanecznych**.

Oceniła Jury w składzie:

Przewodniczący - Grzegorz Zarycki

Anna Kuna, Piotr Łapka, Anna Stopka Kurtyka,
Mąż zaufania - Katarzyna Kalata

Wszyscy laureaci otrzymają "Góralskie Oskary" podczas XXXIX Festiwalu

Uczestnicy konkursu oceniani byli według kategorii wiekowych.

Wyniki Konkursu Par Tanecznych

Jan Król – wiceprezes ds kultury

Kategoria do lat 6

Miejsce 1:

Oscar Jarosz i Marysia Jacob - Mało Wanta

Miejsce 2:

Gabrys Bryja i Oliwia Dziedzic - Zaradni

Miejsce 3:

Gabrys Staszal i Weronika Kozielec - Szkołka Pieśni i Tańca przy ZPPA

Kategoria od 7-9 lat

Miejsce 1:

Oscar Mulica i Madzia Baraniak - Zaradni

Filip Janik i Lilianna Molek - Mali Hyrni

Miejsce 2:

Gabriel Wróbel i Madzia Borzecki - Jawory

Stanisław Sarna- prezes ZPPA, Grzegorz Zarycki – przewodniczący Jury, Jan Król – wiceprezes ds kultury

Krystian Cudzich i Natalia Kula - Mali Slobodni
 Antony Lamber i Weronika Bukowski - Chocholowianie
 Damian Żeglin i Gabrysia Turza - Jawory
 Miejsce 3:
 Jasiu Borowicz - Lidzia Zubek - Mali Hyrni
 Filip Kęsek - Kornelia Bryja - Zaradni

Kategoria od 10-12 lat

Miejsce 1:

Nicolas Bosak - Nicol Kowalczyk - Juchasi

Miejsce 2:

Maciej Staszal i Asia Tatar - Mało Wanta

Adam Kowalczyk i Lilianna Bryja - Zaradni

Michał Rusnak i Emily Wąsik - Szkołka Pieśni i Tańca przy ZPPA

Miejsce 3:

Krystian Kozielec i Weronika Uchanski - Szkołka Pieśni i Tańca przy ZPPA

Daniel Żeglin i Patrycja Krol - Jawory

Adam Stoch i Emily Bobak - Zaradni

Kategoria 13-15 lat

Miejsce 1:

Kuba Skupień i Anna Zubek Para - Wanta Młode Pokolenie

Bartłomiej Landowski i Emily Kraszowski - Juchasi

Jacob Ogórek i Magdalena Kwak - Wanta Młode Pokolenie

Miejsce 2:

Paweł Hreska i Patrycja Chrobak - Wanta Młode Pokolenie

Bartłomiej Baraniak i Natalia Szczypta - Zaradni

Mikołaj Wróbel i Ania Bafia - Młodzi Slobodni

Jakub Wyrostek i Natalia Król - Holni

Kacper Kochanda i Magdalena Gąsienica Sobczak - Wanta Młode Pokolenie

Sebastian Wilczek i Justyna Skik - Młodzi Slobodni

Nicolas Wnęk i Gabriela Wnęk - Zaradni
 Miejsce 3:
 Kuba Rusin i Karolina Kukulak - Młodzi Slobodni
 Krystian Maciata i Julia Prokop - Młodzi Slobodni
 Sarah Okular i Darek Kwak - Chocholowianie
 Andrzej Błachuta i Amelia Kaczmarczyk - Holni

Kategoria 16-18 lat

Miejsce 1:

Marcin Łaś i Alicja Bukowski - Siumni

Miejsce 2:

Kevin Sarna i Joanna Chlebek - Siumni

Leon Byrdak i Ania Smetek - Siumni

Daniel Mulica i Weronika Suchecki - Wanta Młode Pokolenie

Miejsce 3:

Sebastian Skik i Wioletta Ligas - Slobodni

Karol Stękała i Beata Graca - Slobodni

Mateusz Suchecki i Claudia Słodyczka - Wanta Młode Pokolenie

Stanisław Kulawiak – artysta ludowy

Kategoria 19-21 lat

Miejsce 1:

Jakub Rychtarczyk i Weronika Kobylak - Ślebodni

Miejsce 2:

Adrian Janik i Megan Janik - Ślebodni

Kategoria 22-35 lat

Miejsce 1:

Daniel Hudaszek i Małgorzata Marusarz - Siumni

Jury – Anna Stopka-Kurtyka, Grzegorz Zarycki, Anna Kuna, Piotr Łapka, Katarzyna Kalata

Dziękujemy wszystkim uczestnikom za udział w konkursie.

Sponsorami tegorocznego konkursu byli:

Związek Podhalan w Północnej Ameryce

Restauracja Bioło Izba oraz Radio ZPPA.

W trakcie konkursu pomagali nam: Danuta Stanek, Józef Gogola, Barbara Sarna, Stanisława Czarniak, Józef Ogórek, Andrzej Chlebek, Maria Nowak, Kevin Sarna i Joanna Chlebek.

Z poważaniem Wiceprezes d/s kultury Jan Król

(Opracowanie - Helena Studencka - korespondent ZPPA)

Foto: Ed's Photo

Barbara Sarna, Małgorzata Helegda, Stanisława Czarniak

Jan Król, Stanisław Sarna

Barbara Sarna, Katarzyna Chlebek, Elżbieta Łaś, Dorota Król

Prowadzący – Nicole Tatar – Królowa ZPPA i Jakub Stopka – Zbójnik ZPPA

Konkurs Par Tanecznych w Obiektywie Edwarda Helegdy

Konkurs Par Tanecznych w Obiektywie Edwarda Helegdy

MidAmerica Bancorp, Inc.
Residential-Commercial Lending

POŻYCZKI

Illinois, Indiana & Florida

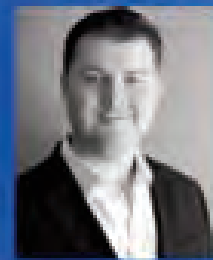
W naszej ofercie można znaleźć m.in.:

- Kupna nieruchomości przy 1% wpłaty!
- Rządowe pożyczki (FHA/VA loans)!
- Pożyczki bez sprawdzania dochodów dla Inwestorów!
- Pożyczki po świeżo ogłoszonym bankructwie
- Foreclosure i shortsale od 10% wpłaty!
- Przefinansowania pożyczek!

Bezpłatna
konsultacja!

708-237-4050

9720 Southwest Hwy., Oak Lawn, IL 60453

**Richard
Pikula**

President
NMLS: 224000

PIERWSZE DOŻYŃKI PODHALAŃSKIE

Zarząd Główny ZPPA zorganizował pierwsze Dożynki Podhalańskie w dniu 18 września 2022 roku w Slovenian Catholic Mission

14246 Main St. Lemont, IL

Ta dziękczynna uroczystość rozpoczęła się Mszą świętą o godz. 11.00 przed południem.

Mszę św celebrował kapelan ZPPA O Bartłomiej Stanowski.

Dożynki, *Święto Plonów*, *Wieńce* – ludowe święto połączone z obrzędami dziękczynnymi za ukończenie żniw i prac polowych. W czasach przedchrześcijańskich – etniczne święto słowiańskie, przypadające w okresie równonocy jesiennej (23 września). Współcześnie obchodzone zwykle w jedną z niedziel lub sobót sierpnia lub września po zakończeniu żniw.

Tradycyjnie *dożynki* obchodzone były w pierwszy dzień jesieni.

Święto poświęcone było tegorocznym zbiorom zbóż w czasie którego dziękowano bogom za plony i proszono o jeszcze lepsze w przyszłym roku. Dożytkom towarzyszyły różne praktyki i zachowane zwyczaje.

Jednym z najbardziej znanych, jest dożynkowy wieniec.

Obchody dożynek rozpoczynały się wiciem wieńca, z pozostawionych na polu zbóż, z kiści czerwonej jarzębiny, orzechów, owoców, kwiatów i kolorowych wstążek. Wieńce dożynkowe miały zwykle kształt wielkiej korony lub koła. W przeszłości umieszczano w nich także żywe (z czasem sztuczne) koguty, kaczęta lub małe gąski, bo miało to zapewniać piękny i zdrowy przychówek gospodarski. Wieniec dożynkowy nazywany był „plonem” bo też i uosabiał wszystkie zebrane plony oraz urodzaj. Niosła go na głowie lub wyciągniętych rękach najlepsza żniwiarka, cza-

sami z pomocą parobków i innych żeńców. Za nią postępował orszak odświętnie ubranych żniwiarzy, niosących na ramionach przybrane kwiatami, wyczyszczone kosy i sierpy. Wieniec niesiono do poświęcenia do świątyni, a następnie ze śpiewem w uroczystym pochodzie, udawano się do dworu lub do domu gospodarza dożynek. Wieniec dożynkowy przechowywany był w stodole do kolejnego roku, do nowego siewu. Wykruszone z niego ziarna wsypywano do worków z ziarnem siewnym.

A na Pierwszych Dożynkach Podhalańskich, z placu piknikowego w w Slovenian Catholic Mission do Groty Matki Bożej, wyruszyła procesja z muzyką góralską i wieńcami dożynkowymi, które przygotowały koło Zęb, koło Odrowąż Podhalański, Anna Trzebunia i dzieci ze Szkołki Pieśni i Tańca przy ZPPA. Feretron z Matką Bożą Ludźmierską, niosły dziewczyny z zespołu Holni. W procesji uroczyste szły także sztantary 15 kół ZPPA, a także członkowie Zarządu Głównego, goście honorowi i licznie zgromadzeni wierni.

Rozpoczynając uroczystą Mszę św kapelan, O Bartłomiej Stanowski powitał wszystkich serdecznie.

Liturgię słowa Mszy św przygotowali: czytania - wiceprezeska Katarzyna Chlebek, sekretarz generalny Krzysztof Żółtek.

Psalm i modlitwa wiernych: królowa ZPPA Joanna Chlebek i kandydatka Renata Marusarz.

Śpiewały w czasie Mszy św solistki z zespołu Holni. Dary do ołtarza nieśli: młodzież i dzieci z zespołów Szkołka Pieśni i Tańca i

Holni, królowa Joasia Chlebek i zbójnik Jakub Stopka, członkowie kół, członkowie Zarządu Głównego, a hostie i wino: konsul RP Paweł Zyzak i prezes ZPPA Stanisław Sarna.

Homilię wygłosił kapelan O Bartłomiej Stanowski. W pięknych słowach docenił trud pracy rolnika, aby był plon. A jak jest plon to jest nadzieja, że nie będzie głodu. Więc jest za co dziękować Panu Bogu i ludziom. A dożynki to czas podziękowań.

A grała muzyka góralska w składzie: kapelmistrz Marek Bukowski, kapelmistrz Jozef Kadłub, Janusz i Piotr Waliczek, Adam Trzebunia, Marcin Las, Jakub Stopka, Bronisław Michalak, Leon Byrdak.

"Twój głos muzyko jest nom kochany, bo ty umiesz zagrać do kodyj dusy.

I choćby cłek nie wiem jak zapłakany, jak mu ty zagros, to sie uciesy" (A. Skupień Florek)

Po mszy św zabrał głos Konsul Generalny RP w Chicago dr Paweł Zyzak. Podziękował za zaproszenie, które z radością przyjął i uczestniczył w Dożynkach Podhalańskich wraz z małżonką i synami. Była to również doskonała okazja, aby Polonia bliżej poznała nowego Konsula Generalnego w Chicago. Konsul pogratulował Zarządowi Głównemu i góralom, wspaniałej działalności na rzecz ZPPA, Polonii i Ojczyzny - Polski.

Głos zabrał również prezes ZPPA Stanisław Sarna - gazda Związku Podhalań w Ameryce.

Serdecznie wszystkich powitał, szczególnie gości honorowego Konsula RP w Chicago Pawła Zyzaka z rodziną, kapelana ZPPA O Bartłomieja Stanowskiego, sztanadry kół ZPPA, muzykę góralską, młodzież i dzieci z zespołów i wszystkich zebranych. Podkreślił, że dożynki to czas podziękowań

za plony i dlatego po raz pierwszy Zarząd Główny zorganizował Dożynki Podhalańskie. Bo mamy za co dziękować naszej opiekunce: Matusi Ludźmierskiej.

Prezes Stanisław Sarna podziękował tym, którzy przygotowali wieńce dożynkowe, tym którzy przygotowali dary do ołtarza, muzyce, pocztom sztandarowym, młodzieży i wszystkim tym, którzy we mszy św uczestniczyli i zaprosił "na polanę" na czas biesiady i zabawy dożynkowej, gdzie przygotowanych zostało wiele atrakcji.

Jedną z nich były konie i powóz Leona Króla, którymi na polanę przyjechali goście honorowi na czele z pytacami na koniach.

To był piękny i jakże dostojny akcent tej plenerowej uroczystości. Z przejażdżki konnej, mogli także skorzystać inni uczestnicy dożynek, którzy mieli na taką formę relaksu ochotę.

Po mszy św na scenie nastąpiła prezentacja wieńców dożynkowych i okolicznościowe przemówienia; prezesa Stanisława Sarny i Konsula Generalnego RP Pawła Zyzaka a także Skarbnika Powiatu COOK Marii Papas, która również była gościem na Dożynkach Podhalańskich.

Całą imprezę wzorowo poprowadził od początku do końca wiceprezes do spraw kultury – Jan Król.

Przy dobrej góralskiej kuchni - uczestnicy mogli podziwiać występy zespołów Ślebodni w USA, Holni i Szkółka Pieśni i Tańca.

Prezentowali się także na scenie: królowa ZPPA Joanna Chlebek i zbójnik Jakub Stopka a także kandydatka Renata Maruszczak i kandydat Andrzej Błachuta.

Była również gazdowsko parada, pokaz rzemiosła i twórczości ludowej, konkursy zręcznościowe. Największym zainteresowaniem cieszyło się przecinanie piłą ręczną drzewa, czy też "krążanie" kapusty do kiszenia na zimę.

Nie zabrakło atrakcji dla dzieci: zabawy i konkursy, w tym śmieszne klauny, malowanie twarzy, ciuchcia, dmuchane

zamki. Odbędzie się także bardzo bogata loteria fantowa. Były lody nowotarskie, stoiska naszych sponsorów z przeróżnych branż. Pyszne jedzenie i napoje.

O to wszystko zadbali organizatorzy Pierwszych Dożynek Podhalańskich - czyli Zarząd Główny ZPPA wraz z Komitetem Imprez.

DOŻYNKI PODHALAŃSKIE zakończyły się ogromnym sukcesem.

Na pewno wpiszą się na stałe w Kalendarz Imprez ZPPA.

Szczególnie pragniemy podziękować naszym sponsorom:

DOŻYNKI – Donacje 09/18/2022

Konsulat Rzeczypospolitej Polskiej w Chicago – Konsul Generalny pan Paweł Żyzak

#1 Leszek Construction – Magdalena i Leszek Smetek
Maria i Stanisław Rafacz

Koło nr. 55 Ratułów

Kazimierz Kopeć

Gentle Touch Dentistry – Beata i Piotr Dederowski

JW Menswear Tux – Joe Waluś

Oak Hill Financial Services – Katarzyna Maciusiak

Highlander House – Agnieszka i Stanisław Bobak

Krzysztof Żółtek – Merrill Lynch

Montrose Food Mart – Halina i Stanisław Urbaniak

Koło nr. 65 Ciche Dolne

Stanisław i Barbara Sarna

Olympia Bakery

Koło nr. 64 Czarna Góra

Leon Król

Restauracja "Bioło Izba"

Radio Związku Podhalan

Dorota i Jan Król

Piotr Paczwa

Wydział Podhalanek

Anna i Józef Styrzczała

Steak Plus – Teresa i Krzysztof Harbut

Jola's Handmade Jewelry
 Stanisława Bafia
 Stanisław Kulawiak
 Anna i Andrzej Pawlikowski
 Bacówka Braci Sarna
 MidAmerica Bancorp – Richard Pikula

W szczególny sposób dziękujemy także wszystkim tym, którzy ofiarnie pracowali:

Józef Ogórek Dzianisz
 Krzysztof Brożny Parafia Klikuszowa
 Mietek Gabrys Pieniny
 Kazimierz Tatar
 Józef Pepek Parafia Klikuszowa
 Anna i Józef Palenik Orawa
 Alex Pakos Orawa
 Jan i Anna Fisher Orawa
 Wojciech Bobak Zab
 Sławek Firek Kluszkowce
 Wojciech Czyż Piekelnik
 Jacek Rafacz Czerwienne
 Jacek Baran Gronków
 Maria Nowak Czarna Góra
 Anna Szkarłat Czarna Góra
 Katarzyna Kalata- Szaflary
 Danuta Stanek Bańska Niżna
 Janina Stasik Zab
 Ania Babel Mietustwo
 Michalina Babel Miętustwo
 Helena Kamiński Maruszyna
 Sylwia Kaminski Ma
 Helena Giewont - Maruszyna
 Józef Gogola - Czarna Góra
 Marian Gogola -Czarna Góra
 Stanisława Czerniak - Zakopane
 Grzegorz Szlaga - Ochotnica
 Jakub Duran- Ochotnica
 Marian i Maria Błachut- Ochotnica
 Krzysztof Faron- Ochotnica
 Wiktor Błachut - Ochotnica

Konsul Paweł Zyzak

Krzysztof Stasik - Białka Tatrzańska
 Marek Byrdak Holni
 Władysław Kois Ratulow
 Darek Kois Ratulow
 Halina Gal Holni
 Zofia Sarna - Holni
 Maria Nowak- Holni
 Agnieszka Szuba- Holni

BÓG ZAPŁAĆ wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do zorganizowanie tej pięknej, plenerowej imprezy.

Do zobaczenia za rok!!

Opracowanie: Helena Studencka - korespondent ZPPA

Zdjęcia - Ed Helegda

Paweł Zyzak i Stanisław Sarna

Zespół Holni

Wydział Podhalanek

Stanisław Sarna

Pierwsze Dożynki Podhalańskie w Obiektywie Edwarda Helegdy

Pierwsze Dożynki Podhalańskie w Obiektywie Edwarda Helegdy

Pierwsze Dożynki Podhalańskie w Obiektywie Edwarda Helegdy

CLIFFSIDE RESORT

Położony na pięknym wybrzeżu Lake Delton

www.cliffsideresort.com

Bilety do Aquaparków dostępne atrakcje | 24 godz - darmowe Kasyno

Otwarty cały rok

Kilka minut od I 90/94 zjazd nr. 92
 Tereny narciarskie w pobliżu
 351 Canyon Road
 Wisconsin Dells, Wisconsin 53965

- Luksusowe pokoje z jacuzzi
- Wędkarstwo podlodowe, BBQ gryle, ogniska
- Podgrzewane baseny na zewnątrz i wewnątrz
- Sauna, siłownia, sala gier
- Sala konferencyjna dla rodzin

Rezerwacja: 1-800-695-3481 informacje o kulig i pakiety dostępne (608) 254-8521

ODPUST PODHALAŃSKI

Choć w okolicach miasteczka Munster w stanie Indiana nie ma polskich Tatr, to chicagowskim góralom od wielu lat jest po drodze z Chicago do Munster, które obecnie nazywane jest Polskim Ludźmierzem, gdzie "gazduje" Matka Boża Ludźmierska - tak bliska sercu każdego GÓRALA.

ciele Związku Podhalan, ale także Polonia Amerykańska - jak zawsze - licznie zgromadziła się na wspólnej modlitwie. Wśród zgromadzonych wiernych z naręczami ziół i tegorocznych plonów, wyróżniało się 27 sztandarów kół ZPPA, które podczas wspólnej modlitwy, otoczyły Ołtarz Maryjny. Podniosłości tej

Już od 35 lat odbywają się uroczyste Odpusty Podhalańskie u Gaździny Podhala w Munster Indiana u Ojców Karmelitów Bosych. Figurkę Matki Bożej Ludźmierskiej, która znajduje się w sanktuarium, poświęcił św Jan Paweł II w październiku 1991 roku w Wadowicach. Punktualnie o 12.00 w południe, wyruszyła procesja z figurą Matki Bożej Ludźmierskiej do ołtarza. Przedstawiciele wszystkich regionów ZPPA - Podhala, Spisza, Orawy i Pienin uroczysto wnieśli figurę Matki Bożej Ludźmierskiej przed Ołtarz w ogrodach Ojców Karmelitów. Przedstawi-

uroczystej mszy św nadawała jak zawsze rozbrzmiewająca muzyka górska, a także piękny śpiew młodzieży z zespołu Mali Hymni pod kierunkiem Katarzyna Janik i Anny Stopka Kurtyka. Oprócz muzyki i śpiewu górskiego, piękną oprawę muzyczną zapewniła Mira Sojka Topór - słynna sopranistka pochodząca z Ludźmierza. Wśród zgromadzonych na modlitwie, jak co roku była grupa dzieci i młodzieży ze Szkółki Pieśni i Tańca przy Zarządzie Głównym, która to młodzież ubrana w piękne górskie

Kapelani ZPPA wraz z Zarządem Głównym

Dorota Ligas, Stanisław Sarna, Jolanta Wiśnicki, Grażyna Pikul, Stanisława Mąka, Stanisław Mąka

stroje, dumnie szła w orszaku z darami do ołtarza Gaździny Podhala.

Uroczystą mszę św celebrował: ks Zbigniew Pieńkos z Radia Maryja, a także kapelan Zarządu Głównego: O Bartłomiej Stanowski w asyście przeora Karmelitów Bosych w Munster: Franciszka Czaickiego, kapelana ZPPA: ks Marka Smolki i ks Jacka Markiewicz z Lombard.

Kapelan ZPPA serdecznie powitał wszystkich i wyraził radość z tego, że wszyscy gromadzimy się u naszej Matusi - Gaździny Podhala w Munster Ind. W sposób szczególny powitał panią Konsul Generalną RP w CHicago: Małgorzatę Guzik Bąk, Kandydatkę do Senatu USA: Kathy Sandy, przedstawicieli PSFCU - głównego sponsora ZPPA: Jolanę Wiśnicki - manager z oddziału w Bridgeview oraz Grażynę Pikul - manager oddziału w Orland Park, fundację "Nasze Dzieci", sztandary, muzykę góralską, młodzież, królową ZPPA: Joasię Chlebek, zbójnika ZPPA: Jakuba Stopkę, prezesów kół ZPPA, członków byłych Zarządów, byłych prezesów ZPPA - szczególnie honorowego prezesa Henryka Mikołajczyka. Ale w sposób szczególny kapelan powitał gospodarza tegorocznej uroczystości: prezesa ZPPA Stanisława Sarnę wraz z Zarządem Głównym.

W modlitewnym, podniosłym nastroju odbywała się uroczysta Msza św ODPUSTOWA. Liturgię słowa czytali: skarbnik Kata-

ryzna Kikla i sekretarz protokołowy Jozef Fryźlewicz. Psalm zaśpiewała królowa Joasia Chlebek, zaś Modlitwę Wiernych wiceprezes: Jan Król. Długą procesję z darami stworzyli przedstawiciele młodzieży, kół ZPPA, członkowie Zarządu Głównego wraz z naręczami ziół, w podziękę za tegoroczne plony. W czasie uroczystego odpustu 2022 - decyzją Kapituły Stowarzyszenia Konfartemii Mazowieckiej, odznaki św Floriana wg uprawnień statutowych "Mazowia", w 100 rocznicę odzyskania niepodległości - uhonorowani zostali **ZŁOTYMI KRZYŻAMI** Zasług - za utrwalanie i dokumentowanie wydarzeń Związku Podhalan i Polonii Amerykańskiej - **Małgorzata i Edward Helegda**. Odznaczenia przyjęli z rąk Ojca Franciszka Czaickiego - GRATULACJE.

Po mszy św głos zabrał gazda społeczności góralskiej w Ameryce - Prezes ZPPA Stanisław Sarna.

Szanowna Pani konsul, Ojcowie Karmelici, księża, kapelanii Wszyscy zgromadzeni.

Niech Będzie Pochwalony Jezus Chrystus.

Najpierw chyle ukłony naszej matce Boskiej Ludźmierskiej patronce naszego Związku Podhalan w Północnej Ameryce. Opiekunki każdego górola i Góralki, dziś wielkie jej Święto, Odpust na którym to my się zgromadzili górale Podhala Spiszą Orawy i Pienin aby oddać modlitewny hołd, podziękować za otrzymane łaski i prosić o dalszą opiekę dla nas wszystkich tu zgromadzonych górali i całej Polonii amerykańskiej. Prosimy cię żebyś była

naszą przewodniczką i opiekunką w życiu osobistym i naszej działalności. Prowadzić tą naszą wielką organizację Związek Podhalan Północnej Ameryki ku dobremu i miej nas w swojej opiece na dalsze lata działalności, prosimy cię o opatrność zgody i miłości jeden do drugiego bo niezgoda rujnuje, a zgoda buduje i tego nam potrzeba wszystkim i całemu światu.

Dzisiaj jak co roku, gromadzimy się na odpuszczenie u naszej Matysi

Jan Jaworski, Małgorzata i Edward Helegda, Henryk Janik

Danuta Stanek, Stanisława Czarniak, Helena Kaminski

Ks. Jacek Markiewicz, o. Zbigniew Pieńkoś, ks. Marek Smółka, o. Francisze Czaicki

Ludźmierskiej, opiekunki syćkich Górol. Przynosimy dzisiaj naręcza ziół, kwiatów i zbóż, aby podziękować za tegoroczny plon i prosić o to, aby na naszych stołach nigdy nie zabrakło chleba. Dziękuję Ojcom Karmelitom za to, że możemy tutaj wspólnie się modlić, dziękuję O Zbigniewowi Pieńkos, kapelanowi ZPPA O Bartłomiejowi Stanowskiemu, ks. Markowi Smułka, ks. Jackowi Markiewicz. Witam i dziękuję pani konsul RP W Chicago Małgorzacie Guzik Bąk, dziękuję przedstawicielom Polish Slavic Federal Credit Union Manager Jolancie Wiśnicki i manager

Leon i Janina Król

Zarząd Główny ZPPA

Stanisław Sarna, Stanisława i Stanisław Mąka

nistce Mirosławie Sojka Topór. Bóg zapłać. Z całego serca dziękujemy tym, którzy pomagali w kuchni, w obsłudze i przygotowaniu odpustu Podhalańskiego 2022. Gdyby tych ludzi nie było, zorganizowanie takiego pikniku nie byłoby możliwe.

Wielki BÓG ZAPŁAĆ wam wszystkim, za te wszystkie dni w których pracowaliście: środa, piątek, sobota, niedziela i poniedziałek."

Prezes Stanisław Sarna zaprosił wszystkich na wspólny posiłek i posiady w ogrodach O Karmelitów.

Po wspólnej modlitwie nastąpiło uroczyste poświęcenie tegorocznych plonów.

A potem wspólna pamiątkowa fotografia.

W tym roku media reprezentowali: Edward i Malgorzata Helegda i Andrzej Baraniak.

Bóg zapłać.

PRACOWALI:

Piątek:

Józef Bednarz - Czerwieńce

Stanisław Kulawiak – Odrowąż

Wiesława i Józef Kula – Harkłowa

Tadeusz Zarębczan – Gronków

Bronisława Maciusiak – Chochołów

Wojciech Bobak – Ząb

Grażynie Pikul, Dorata Ligas, dziękuję Wam wszystkim : pocztom sztandarowym, muzyce góralskiej, młodzieży i dzieciom ze Szkołki Pieśni i Tańca przy Zarządzie Głównym, dziękuję za śpiew Katarzynie Janik i Annie Kurtyka Stopka oraz dzieciom z zespołu Mali Hymni, wszystkim tym, którzy przygotowali i przynieśli dary do ołtarza, pani Stanisławie Czarniak za naręcza plonów kwiatów i ziół do poświęcenia, również słowa podziękowania za Trombity Grzegorzowi Sarna. Pragnę podziękować naszej młodzieży Królowej Związku Joannie Chlebek i Zbójnikowi Jakub Stopka. Dziękuję naszemu zarządowi głównemu Związku Podhalan Komitetowi imprez oraz pani orga-

Danuta Tetnowska – Nowy Targ
 Teresa Bryniarska – Nowy Targ
 Renata Łabuz-Kolasa – Nowy Targ
 Stanisław Wilczek – Nowy Targ
 Krystyna Jasińska – Nowy Targ
 Stanisława Banach – Pieniny
 Helena Kaminski – Bańska Niżna
 Stanisława Czarniak – Zakopane
 Stanisław Furczoń – Hubertus
 Kazimierz Piwowarski – Maniowy
 Janina Stasik – Ząb

..... Danuta Stanek - Bańska Niżna
 Maria Walkosz - Bańska Niżna
 Helena Antol - Bańska Niżna
 Barbara Habas – Morawczyna
 Grażyna Koterba – Pieniny
 Beata Zwierzchowski – Pieniny
 Teresa Rypel – Parafia Klikuszowa
 Józef Gogola – Czarna Góra

..... Sobota:

..... Marek Czystoczón- Raba Wyżna
 Zbigniew Mikoś - Pieniążkowice
 Józef Gogola - Czarna Góra
 Józef Pepek- Parafia Klikuszowa
 Stanisław Kulawiak - Odrowąż Podhalański
 Tadeusz Zarębczan -Gronków

..... Niedziela:

..... Elżbieta Łaś – Pieniążkowice
 Zbigniew Mikoś- Pieniążkowice
 Krystyna Wicher – Pieniążkowice

Danuta Stanek - Bańska Nizna
 Helena Kaminski - Bańska Nizna
 Maria Skupien - Bańska Nizna
 Józef Pepek – Parafia Klikuszowa
 Robert Sawina – Raba Wyżna
 Darek Chlipał – Ochotnica
 Kuba Duran – Ochotnica
 Grzegorz Szlaga – Ochotnica
 Krzysztof Faron – Ochotnica
 Rafał Brandy – Raba Wyżna
 Józef Gogola – Czarna Góra
 Grzegorz Sarna – Czarna Góra
 Kazimierz Tatar – Podczerwone
 Wiesława Kula – Harkłowa
 Józef Kula – Harkłowa
 Jerzy Gaj – Kluszkowce
 Jan Fischer – Babia Góra
 Anna Fischer - Babia Góra
 Anna Palenik - Babia Góra
 Józef Palenik - Babia Góra
 Mirek Jazowski - Babia Góra
 Maria Jazowski - Babia Góra
 Aleks Pakos - Babia Góra
 Wojciech Bobak – Ząb
 Janina Stasik – Ząb
 Beata Strączek – Ząb
 Tadeusz Zarębczan – Gronków
 Stanisław Kulawiak – Odrowąż
 Stanisława Czarniak – Zakopane
 Zofia Kulawiak - Odrowąż
 Piotr Mikoś – Pieniążkowiec
 Krystyna Molek – Ciche Dolne
 Józefa Bukowska – Ciche Dolne
 Jacek Baran – Gronków
 Barbara Habas – Morawczyna
 Janina Łukaszczyk – Biały Dunajec
 Kazimierz Hornik – Szaflary
 Waclaw Kalata – Szaflary

SPONSORZY ODPUSTU:

Polish Slavic Federal Credit Union
 Olimpia Bakery
 Park Paking
 Koło 48 Babia Góra
 Koło 64 Czarna Góra
 Koło 66 Dębno Podhalańskie
 Jan Dorota Król
 Stanisław Barbara Sarna

(Opracowanie: Helena Studencka - korespondent ZPPA)

Dr. Willie Wilson kandydat na Burmistrza Miasta Chicago

Bal Królowej ZPPA Joanny Chlebek

Od miesiący trwa zacięta walka o fotel burmistrza miasta Chicago. Wybory odbędą się już 28 lutego, 2023 r. Z kilkunastu kandydatów, którzy biorą udział w tym wyścigu, tylko Dr. Willie Wilson bardzo aktywnie zainteresował się społecznością góralską w Chicago i mocno zabiega o nasze wsparcie. Przez ostatnie dwa lata wziął udział w kilku wydarzeniach w Związku Podhalan, a w tym roku uczestniczył w balu byłej Królowej ZPPA Joanny Chlebek, gdzie złożył donacje w wysokości pięciu tysięcy dolarów, a także przybył wraz ze swoim sztabem wyborczym na Festiwal Na Góralską Nutę. Ponadto, honorowo wypisał Związkowi Podhalan czeka na dwa tysiące dolarów.

Odbyło się szereg spotkań wyborczych w środowisku polonijnym organizowanych przez Kongres Polonii Amerykańskiej wydział na Stan Illinois popierających kandydaturę Dr. Wilsona. Prezes Stanisław Sarna jak i członkowie Zarządu Głównego ZPPA starali się uczestniczyć w każdym z tych wydarzeń. Nie jesteśmy obojętni na człowieka, który wyciąga do nas dłoń i pragnie z nami współpracować. Dr. Wilson ma bardzo duże szanse na objęcie fotela burmistrza, widać to było po entuzjastycznym przyjęciu Dr. Wil-

sona przez społeczność afroamerykańską w Chicago. Przekonał się o tym Sekretarz Generalny ZPPA Krzysztof Żółtek, który szedł wraz z Dr. Wilsonem w największej afroamerykańskiej paradzie w Stanach Zjednoczonych w Chicago, nazywanej The Bud Billiken Parade.

Po ostatniej wizycie Dr. Wilsona w Domu Podhalan, zaprosiliśmy go na wywiad do Radia ZPPA, w którym opowiedział nam o tym kim jest, jakie ma plany na rozwój miasta, i co sądzi o góralach. Rozmowę w języku polskim z tłumaczeniem angielskim prowadzili korespondent ZPPA Helena Studencka i Krzysztof Żółtek. Poniżej zamieszczamy tłumaczenie słów Dr. Wilsona skierowane do naszej społeczności, ufamy, że wszyscy mieszkający w Chicago górale poprą kandydaturę Dr. Wilsona.

Prowadzący - Dlaczego górale, mają głosować na Dr. Williego Wilsona jako Burmistrza miasta Chicago?

Willie Wilson - Wpierw pragnę podziękować za waszą serdeczną gościnność, a odpowiadając na pierwsze pytanie, nie tylko polscy mieszkańcy Chicago, lecz wszyscy mieszkańcy tego miasta powinni oddać na mnie głos. Koncentrując się na Polonii, z spośród wszystkich grup etnicznych to Polacy są największymi właścicielami ziemskimi i nieruchomości w Chicago, lecz nie jesteście reprezentowani w urzędzie miasta Chicago. Ja to zmienię, jak zostanę Burmistrzem.

Parada Bud Billiken w której wzięli udział Sek. Gen. Krzysztof Żółtek wraz z małżonką Marią i siostrzeńcami Darkiem i Kubą

Prowadzący - To bardzo istotne dla naszej społeczności, i dziękujemy, że nas pan odwiedza i wyciąga do nas dłoń, po wygranych wyborach w jaki sposób będzie pan Dr. współpracował z Polonią?

Willie Wilson - Będę człowiekiem, który łączy a nie dzieli. Wszyscy musimy starać się połączyć i próbować się komunikować ze sobą, aby naprawić to miasto. Wysokie podatki, wysoka inflacja, wysoka przestępczość, i inne sprawy tego typu, sprawiają, że musimy postawić na małe przedsiębiorstwa, na kształcenie fachowców, istotnym jest, aby poza społecznością ze średnim i uniwersyteckim wykształceniem, istniały także silne grupy zawodowe. Jesteśmy miastem ludzi pomysłowych i pracowitych. Rozwój i wzmocnienie ekonomiczne są podstawą. Wsparcie ekonomiczne małych przedsiębiorstw i grup zawodowych sprawi, że kolejne przedsiębiorstwa będą powstawać w naszej społeczności i powstaną nowe miejsca pracy w naszej społeczności.

Więc jestem za łączeniem się a nie dzieleniem, i cieszę się z możliwości, że jestem częścią waszej społeczności, bo jestem jednym z was, jestem Afroamerykaninem, ale czuję się też Polonusem.

Prowadzący - Miasto Chicago jest jednym z najpiękniejszych miast Ameryki, teraz sytuacja w mieście pod względem przestępczości jest nie dobra, jak można te sytuacje naprawić?

Willie Wilson- Jesteśmy wszyscy zatroskani przestępczością w naszym mieście. Gdziekolwiek jest ubóstwo tam też jest przestępczość. Potrzeba dokopać się do sedna sprawy, wyrwać korzeń tego problemu, aby zatrzymać wzrost problemu przestępczości. Aby poradzić sobie z przestępczością potrzeba wsparcia ekonomicznego, stworzenia nowych miejsc pracy, które oferują godne wynagrodzenie, a nie minimalne. Trzeba traktować wszystkich równo i sprawiedliwie, lecz co najważniejsze trzeba zrozumieć, że jedna osoba nie jest w stanie tego naprawić. Wprowadzę podział miasta na 4 superintendentów policji, aby byli bliżej danej społeczności, aby w departamentach policji było więcej przedstawicieli grup etnicz-

Przemarsz wraz Dr. Willsonem w Bud Billiken Parade w Chicago

pomogli, gdy byłem w potrzebie. Jedną z najistotniejszych spraw w tej kampanii wyborczej to fakt, że ja walczę o fotel burmistrza, aby łączyć obywateli miasta Chicago a nie dzielić. Nie będę pobierał wynagrodzenia, kiedy zostanę burmistrzem. Nie chcę żadnej pensji. Nie chcę być zobowiązany nikomu ani żadnej partii, ani demokratycznej, ani republikańskiej. Wierzę, że głównym celem polityki powinni być ludzie, a nie partia. Ja pozostanę po stronie zwykłego człowieka. Nie ma innego powodu, dlaczego pragnę zostać burmistrzem miasta Chicago oprócz tego, że chcę pomóc ludziom. Chodzi o to, aby pomóc innym nie zważając na różnicę jakie dzielą ludzi, gdyż my możemy różnić się kolorem skóry, ale nasza krew jest taka sama. Kocham to miasto. Wszystkie 50 dzielnic. Proszę Polską społeczność, by wzięła udział w mojej kampanii, aby wnieść sugestie co można ulepszyć, aby tworzyć przyjacielskie relacje. A ja będę pracował nad tym, abyście mieli swoich przedstawicieli w organach władzy Chicagowskiej w mojej administracji i na poszczególnych szczeblach departamentów. Całe moje DNA składa się z pragnienia pomocy drugiemu człowiekowi, nie chcę nic dla siebie, nie wezmę nawet centa za pracę, taka jest moja natura. Jeśli ktoś pragnąłby zasięgnąć więcej informacji na mój temat, może to zrobić na stronie www.electwilliewilson.com

Prowadzący- Ponieważ Dr. Wilson odwiedził już kilka razy społeczność góralską, co tak naprawdę myśli o nas? Co sądzi o tradycjach, które pielęgnujemy, jak pan to postrzega?

Willie Wilson - Jeśli chodzi o waszą społeczność i co wy reprezentujecie, życzyłbym sobie i mojej Afroamerykańskiej społecz-

Spotkanie poparcia kandydatury D. Willsona zorganizowane przez KPA IL uczestniczył Prezes Stanisław Sarna

nych, aby rozumieli lepiej ludzi, dla których stoją na straży bezpieczeństwa. Chcę też, aby społeczność Polonijna miała swojego wysoko postawionego przedstawiciela w policji, w ten sposób mielibyśmy lepszy kontakt ze sobą i byłibyśmy w stanie lepiej stawiać czoła temu problemowi. Nie zrobię tego wszystkiego sam, lecz możemy to naprawić wspólnie.

Prowadzący- Dr. Wilson jest już trochę znany Polonii, lecz pragniemy go bliżej poznać, kim jest Dr. Willie Wilson?

Willie Wilson- Urodziłem się w biednej rodzinie chłopskiej w Luizjanie, byliśmy wykorzystywani do zbioru i przetwórstwa bawełny, przez 13 lat pracowałem bez wynagrodzenia! Udało mi się przeprowadzić do Chicago, gdzie również ciężko pracowałem, natomiast tutaj miałem możliwość osiągnąć sukces finansowy. Lecz zmaganie się o dobro innych nigdy się nie kończy, już nie zarabiam 20 centów na godzinę, dlatego teraz staram się pomóc tym, którzy tej pomocy potrzebują. Moja fundacja rozdaje żywność i paliwo dla wszystkich potrzebujących mieszkańców Chicago. Pomagam ludziom, gdyż ludzie i mi

Wieczór poparcia Dr. Willsona w Coeprnicus Center

ności, abyśmy mieli taką tradycję, żebyśmy mieli takie jak wasze wydarzenia kulturalne kilka razy w roku. Każdy powinien znać swoją tożsamość, prawdą jest, że człowiek nie wie, dokąd zmierza jeśli nie wie skąd przyszedł. Macie wielu młodych, którzy biorą udział w waszych wydarzeniach, w śpiewie, tańcu, graniu, jest to bardzo ważne, żebyśmy zawsze znali swoją historię. Niestety w Afroamerykańskich szkołach nie było wiele lekcji historii. Potrzeba, aby historia wróciła do szkoły. Nie możemy zapomnieć o swojej historii. Wyciągamy dobre wnioski z przeszłości, aby dobrze planować przyszłość. Zawsze byłem pod wrażeniem waszej społeczności, a Polonijna społeczność bardzo serdecznie mnie przyjęła, zostanie to głęboko w moim sercu na zawsze.

Opracował. Sekretarz Generalny ZPPA Krzysztof Żółtek

Zdjęcia - Ed Helegda

XXXIX Festiwal Na Góralską Nutę

Wizyta Dr Jana Jaworskiego w rodzinnej miejscowości w Polsce

27 września 2022 roku w Starostwie Powiatowym Dąbrowa Tarnowska gościł dr Jan Jaworski, rodak z Dąbrowy Tarnowskiej, zasłużony działacz polonijny w USA, który do rodzinnego miasta przyjechał z Chicago, gdzie mieszka od wielu lat.

Podczas spotkania ze Starostą Powiatu Lesławem Wieczorkiem poruszył m. in. temat rozwoju regionu oraz wyraził chęć współpracy i podtrzymywania więzi między Polakami przybywającymi za granicą, jako znany katolicki działacz społeczny w Stanach Zjednoczonych. Wśród wielu tytułów i profesji dr Jan Jaworski jest autorem licznych artykułów oraz publikacji w prasie polskiej i polonijnej.

Jan Jaworski, jako były absolwent Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego przez wiele lat propagował jego działalność w całej Ameryce Północnej, jest współzałożycielem i wieloletnim prezesem Koła Przyjaciół Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego w Chicago, które przez wiele lat pomagało Uniwersytetowi,

fundując stypendia, pensje dla kadry naukowej i fundusze dla biblioteki tej uczelni.

Posiada wiele medali i odznaczeń m.in. Papieskiego Komandora Orderu Św. Sylwestra. Ostatnio otrzymał medal „PRO POLONIA ET ECCLESIA” za zaangażowanie dla dobra Polonii i Polaków za granicą. Medal ten jest odznaczeniem przyznawanym przez Konferencję Episkopatu Polski, jako wyraz uznania dla zasług w duszpasterstwie polskich emigrantów.

Dr Jan Jaworski, patriota, wielki przyjaciel Podhalan, od samego przybycia do USA w latach 70 tych jest z góralami. Jego artykuły wzbogacały i nadal wzbogacają nasze pismo „Podhalanin”. Poznał nasze środowisko, współpracował z wieloma działaczami związkowymi, a dzięki jego staraniom wielu działaczy Związku Podhalan w Ameryce zostało uhonorowane różnymi odznaczeniami medalami. Bóg ci zapłać Panie Janie i prosimy aby ta współpraca trwała nadal.

Dr Jan Jaworski na XXXI Sejmie ZPPA odznaczony został - Honorową Plakatką-Podziękowanie za wieloletnią współpracę.

Redakcja

US MONEY EXPRESS

Tylko u nas
 wyślesz do Polski przekaz pieniężny
 do odbioru w dolarach w gotówce.

Wyślij przekaz
 w biurze agenta US Money Express,
 lub bez wychodzenia z domu na
www.DOLARYDOKRAJU.com

1.888.273.0828

www.dolarydokraju.com
facebook.com/usmoneyexpress

U.S. Money Express Co. is licensed and regulated as a Money Transmitter by the banking or financial authorities of the following states: AZ, CT, DE, FL, IL, MA (FT 2893), MI, NJ, NY, OH, WI.
 U.S. Money Express Co. is also authorized to transmit Money by Check, Draft or Money Order by Department of Banking Commonwealth of Pennsylvania.

Kupujesz dom w IL, IN, FL, MI lub WI?
 Nie masz 20% na zaliczkę?
NIE MA PROBLEMU!

Zapytaj nas o szczegóły dotyczące nieskiej wpłaty na pożyczki konwencjonalne, rządowe lub renowacyjne.

Joanna wykorzystuje swoje ponad 24 - letnie doświadczenie, aby pomóc kupującym po raz pierwszy (i nie tylko) znaleźć idealną pożyczkę, poprawić jakość kredytu i przygotować się do płynnego i terminowego sfinalizowania transakcji kupna domu.

Joanna Pranica

Producing Branch Manager, NMLS #212527

Cell: 708-906-7177

Office: 708-581-8007
 133 E. Ogden Ave., Suite 203
 Hinsdale, IL 60521

teamjoannap@fairwaymc.com

Licensed in IL, MI, WI, IN & FL

7007 W. 79th St., Unit 3
 Bridgeview, IL 60455

Copyright © 2022 Fairway Independent Mortgage Corporation. NMLS#2289. 4750 S. Biltmore Lane, Madison, WI 53718, 1-866-912-4800. All rights reserved. This is not an offer to enter into an agreement. Not all customers will qualify. Information, rates and programs are subject to change without notice. All products are subject to credit and property approval. Other restrictions and limitations may apply. Equal Housing Opportunity. For licensing information, go to www.nmlsconsumeraccess.org.

JOE LIGAS odznaczony w Konsulacie RP w Chicago.

9 listopada 2022 roku w kameralnej atmosferze - na specjalne życzenie pana Józefa Ligasa - w Konsulacie Rzeczypospolitej Polskiej w Chicago, wręczone zostało odznaczenie państwowe panu Józefowi Ligasowi.

A oto treść decyzji:

W imieniu prezydenta RP Andrzeja Dudy aktu dekoracji dokonał Konsul Generalny RP w Chicago pan Paweł Zyzak.

ska i była sekretarz generalny Helena Studencka.

Przypomnieć należy, że pan Józef Ligas wraz z żoną Zofią, byli współ-inicjatorami tych dwóch akcji i przyczynili się w znaczny sposób do spłaty pożyczki Domu Podhalan a także zgromadzenia funduszy na nową działkę dla ZPPA.

Odznaczenie w pełni zasłużone.

W imieniu członków ZPPA składamy SERDECZNE PODZIĘKOWANIE i SZCZERE GRATULACJE!

Tekst i zdjęcia : Helena Studencka - Korespondent ZPPA

Józef Ligas

Na podstawie artykułu 138 Konstytucji RP oraz ustawy o orderach i odznaczeniach, postanowieniem prezydenta RP pana Andrzeja Dudy, za zasługi na rzecz środowisk polonijnych USA, za promowanie polskości, polskiej kultury i tradycji narodowych, odznaczony został Złotym Krzyżem Zasługi pan Józef Ligas.

Wniosek o odznaczenie złożyli były prezes ZPPA Józef Cikowski wraz z Zarządem Głównym w 2020 roku.

Oprócz Konsula Generalnego RP w Chicago, w uroczystości wzięli udział także: pani konsul Małgorzata Guzik Bąk, pani konsul Agata Grochowska, były prezes ZPPA Józef Cikowski, była wiceprezes Zofia Bobak Ustup-

Konsul Małgorzata Bąk-Guzik, Zofia Bobak, Józef Ligas, Konsul Paweł Zyzak, Helena Studencka, Józef Cikowski, Konsul Agata Grochowska.

Józef Ligas

XXXIX Festiwal "NA GÓRALSKĄ NUTĘ"

XXXIX Festiwal "NA GÓRALSKĄ NUTĘ" 2022.
Tegoroczny festiwal odbył się w dniach 5 i 6 listopada.

Tradycyjnie ta wielka, kulturalna impreza była zorganizowana przez Zarząd Główny ZPPA.

Nad całością czuwał wiceprezes do spraw kultury: Jan Król, który punktualnie otworzył każdy z festiwalowych dni, w towarzystwie prezesa Stanisława Sarny i członków Zarządu Głównego.

Prezes Stanisław Sarna w swojej wypowiedzi podkreślił, jak ważne jest dzisiejsze święto muzyki i tańca, jak ważne jest przekazywanie tych tradycji młodemu pokoleniu górali w Ameryce. Podkreślał ogromną rolę w wychowaniu dzieci i młodzieży w duchu patriotycznym, w umiłowaniu tradycji podhalańskich, budowaniu więzi z Ojczyzną. Prezes dziękował Rodzicom, Dziadkom, instruktorom za ogrom ich pracy, którą wkładają w naukę coraz liczniejszych zespołów działających przy ZPPA.

Prezes Stanisław Sarna skierował także słowa wdzięczności do tych, którzy byli założycielami festiwalu Na Góralską Nutę i zostawili nam tak piękną spuściznę. To wielka dumą i radością widzieć was tu w Domu Podhalan tak licznie zgromadzonych.

Witajcie! XXXIX Festiwal "Na Góralską Nutę" uważam za otwarty!

Prowadzącymi tegoroczny festiwal byli: w sobotę - wiceprezeska Katarzyna Chlebek i wiceprezes Jan Król, a w niedzielę - Joanna i Krzysztof Kula.

W czasie dwóch festiwalowych dni, na scenie Domu Podhalan tańczyli i śpiewali artyści z zespołów działających przy Związku Podhalan w Północnej Ameryce. Laureaci Konkursu Par Tanecznych do Festiwalu "Na Góralską Nutę" odbierali także przyznane im "Góralskie Oskary". W czasie obydwu dni festiwalowych, prezentowali się Królowa ZPPA Nicole Tatar i Zbójnik Jakub Stopka, kandydatka na królową Ania Zubek i kandydat na zbójnika Andrzej Błachuta.

Wiceprezes d/s kultury – Jan Król

Gościem honorowym tegoroczego festiwalu była Nośwarniejso Górolecka z Polski Regina Gąsienica Giewont wraz ze swoim narzeczoną, instruktorem zespołu Skalni w Krakowie - Klimkiem Słodyczka. Regina to niezwykle uzdolniona muzycznie dziewczyna, pochodząca ze wspaniałej rodziny, która od wielu pokoleń pielęgnuje tradycje Skalnego Podhala. Reprezentowała zespół Ślebodni z Gronia Leśnicy.

Gra na wielu instrumentach. Obecnie pasjonuje się i gra na "podhalańskich dudach" inaczej "kozie". "Koze" na której zagrała Regina wykonał Piotr Majerczyk, znany podhalański instrumentalista. Regina mówi, że instrument ten powstał, aby upamiętnić znanego muzykanta z Bukowiny Tatrzańskiej - Eugeniusza Wilczka. Na scenie Domu Podhalan razem z Szymkiem zagrali w duecie właśnie na "podhalańskich dudach". Wykonali też popisowy taniec góralski. Wielkie dzięki.

Najpiękniej jednak na scenie prezentowali się najmłodszy tancerze, już tacy którzy mają po 3, 4 latka, z naszych zespołów góralskich.

Rodzice, dziadkowie i instruktorzy, wkładają wiele pracy w to, ażeby włączyć w serca tych najmłodszych miłość do tradycji

Prezes ZPPA – Stanisław Sarna oraz Anna Kuna – odznaczona Złotym Krzyżem ZPPA

Dr. Willie Wilson, Krzysztof Żółtek, Stanisław Sarna

Regina Gąsienica – Giewont, Jan Król

Stanisław Sarna, Barbara Sarna, Regina Gąsienica-Giewont, Kevin Sarna

podhalańskich. Robią to z doskonałym skutkiem, a na scenie Domu Podhalan pojawia się coraz to większa liczba tych najmłodszych artystów. Przepięknie ubranych, tańczących i śpiewających.

Wystąpił także znany zespół polonijny Wici, którego instruktorem jest pani Magdalena Solarz i która od wielu lat ten zespół prowadzi.

Na scenie Domu Podhalan wystąpił także zespół Wesoły Lud, którego kierownikiem jest Ryszard Jamiński.

Decyzją Zarządu Głównego ZPPA, w czasie tegorocznego XXXIX Festiwalu "Na Góralską Nutę", **Złotym Krzyżem Zasług ZPPA** odznaczona została wieloletnia instruktorka wielu zespołów góralskich, jurorka wielu imprez organizowanych przez ZPPA, działaczka - **Anna Kuna**.
Gratulacje!

Gośćmi honorowymi tegorocznego festiwalu

byli : konsul generalny RP w Chicago Paweł Zyzak, manager PSFCU - Jolanta Wiśnicki wraz z załogą PSFCU, Bogdan Ogórek z PSFCU, kandydat na burmistrza Chicago dr Willie Wilson, Skarbnik Powiatu Cook Maria Pappas, dr Józia Długopolska - była królowa ZPPA, oraz członkowie Zarządu Głównego - Prezes Stanisław Sarna, kapelan O. Bartłomiej Stanowski, wiceprezes d/s kultury Jan Król, wiceprezeska Katarzyna Chlebek, sekretarz generalny Krzysztof Żółtek, skarbnik Katarzyna Kikla, sekretarz finansowy Mateusz Staszek, marszałek Robert Radecki, kapelmistrzowie: Marek Bukowski, Józef Kadłub, korespondenci: Helena Studencka i Małgorzata Helegda.

Konsul Generalny – Paweł Zyzak

Zarząd Główny ZPPA składa szczerze podziękowanie dla

Bogdan Ogórek i Stanisław Sarna

Prowadzący – Joanna i Krzysztof Kula

wszystkich uczestników tegorocznego Festiwalu "Na góralską nutę". Także dla prowadzących festiwal, dla sponsorów, dla tych co pracowali w czasie festiwalu i podczas przygotowań, dla mediów, a także dla naszych szanownych Gości, którzy tak licznie przybyli na naszą wspólną uroczystość. W czasie tych dwóch festiwalowych dni, sala Domu Podhalan była pełna.

Sponsorami tegorocznego XXXIX Festiwalu byli:

Konsulat Generalny – Konsul Generalny RP w Chicago
pan Paweł Zyzak

Polish Slavic Federal Credit Union - Rada Dyrektorów.
Prezes Bogdan Chmielewski, Jolanta Wiśnicki manager
oddział Bridgeview.

Związek Podhalan Północnej Ameryki

Podhalanin – kwartalnik ZPPA

Radio ZPPA -Helena Studencka

Restauracja Bioło Izba – manager Irena Gołdyn

Maria Stanisław Rafacz

U S Money Express

Jakub Stopka, Klimek Słodyczka, Regina Gąsienica – Giewont, Nicole Tatar, Marek Bukowski

Chicago Metal Supply- Bogdan Bosak
Wróbel Associate- Józef Wróbel
#1 Leszek Construction: Magda i Leszek Smetek
MidAmerica Bancorp -Ryszard Piękała
Allstate Insurance – Paweł Figlewicz
Gentle Touch Dentistry – Beata Piotr Dederowski
Napa Auto Parts – Zofia Paweł Bobak
J W Menswear-Tuxedo – Józef Waluś
Top Quality Hardwood Flooring – Tadeusz Gondek
Oak Hill Financial – Katarzyna Maciusiak
Remax- Grace Pawlikowski
Exit Realty – Katarzyna Szram
NavigaPol Travel – Katarzyna Chlebek

Małgorzata Helegda, Stanisław Sarna, Helena Studencka

P G Construction -Paweł Galas

Ed Photo Video Małgorzata Edward Helegda

19th Hole – Joe Mulica

Viking Tax & Accounting Service – Agnieszka Ogórek

Bacówka Braci Sarna -Stanisław i Grzegorz Sarna

Ewa Krzysztof Krzystyniak

Classic Printing – Adrian Wilk

Euro Liquor – Sebastian Czajka

Shop & Save Market – Ewa i Cezary Jakubowski

Highlanders House – Agnieszka i Stanisław Bobak

Lone Tree Manor Banquet Hall – Tomasz Wojdyła

E&J Deli – Stella i Józef Mąka

European Imports Food & Deli -Sylwia Antoszek Galik

Górka Deli- Sylwia Górka

Stanisław Kulawiak – Artysta Ludowy

Jola's Jewelry – Jolanta i Stanisława Bafia

Danuta Stanek

Dorota i Jan Król

Stanisława Czarniak

Stanisława i Mieczysław Gabrys

Robert Radecki, Małgorzata Helegda, Krzysztof Żółtek, Nicole Tatar, Stanisław Sarna, Regina Gąsienica-Giewont, Katarzyna Chlebek, Katarzyna Kikla, O. Bartłomiej Stanowski, Jan Król, Jakub Stopka

Radio Na Góralską Nutę – Wojciech Dorula

Willie Wilson

Kathleen Salvi

Maria Gocał

SPONSORZY MEDIALNI

Radio ZPPA, Podhalanin, Radio Deon, Radio Na Góralską Nutę, Ed-Photo Video

Przy obsłudze festiwalu pracowali członkowie Komitetu Imprez:

Jozef Gogola

Wojciech Bobak

Janina Stasik

Helena Kaminski

Stanisława Czarniak

Andrzej Chlebek

Mieczysław Gabrys

Stanisława Gabrys

Grzegorz Sarna

Anna Szeliga

Dorota Król

Joanna Chlebek

Kevin Sarna

Barbara Sarna

Dominika Budz

Krystyna Waclaw

Emil Waclaw

Zofia Sarna

Stanisław Kulawiak

Danuta Stanek

Maria Nowak

Anna Szkarlat

Janina Para

Andrzej Para

Zbigniew Mikos

Jozef Ogorek

Maria Lapczynska

Jacek Sadelski

Wacław Kalata

Sławomir Firek

Helena Hreska

Antonina Morawa

Elżbieta Szlebarski

Alicja Krzak

Władysława Ustupska

Agnieszka Kowalczyk

W czasie tych festiwalowych dni, ale także przed i po festiwalu, pracowali także członkowie Zarządu Głównego ZPPA.

Serdecznie Dziękujemy!!

Gdyby nie wasza ciężka i ofiarna praca, nie udało by się wszystkim uczestników i gości XXXIX Festiwalu godnie obsłużyć.

Jeszcze raz Szczere Bóg zapłać dla wszystkich, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do tego, aby ten festiwal zakończył się sukcesem.

Szczególnie dziękujemy sponsorom, których w tym roku było wyjątkowo dużo.

XXXIX Festiwal "Na góralską nutę" to już historia.

Piękna historia działalności ZPPA w Chicago.

Zapraszamy za rok, na jubileuszowy 40 Festiwal.

(oprac H. Studencka)

Zdjęcia - Ed Helegda

XXXIX Festiwal "NA GÓRALSKĄ NUTĘ" w Obiektywie Edwarda Helegdy

Sarah Okular i Darek Kwak – 3 miejsce, Weronika Bukowski i Anthony Lamber – 2 miejsce – “Chochołowianie”

Emily Kraszowski i Bartłomiej Landowski – 1 miejsce, Nicolas Bosak i Nicol Kowalczyk – 1 miejsce – “Juchasi”

Damian Żeglin i Gabrysia Turza – 2 miejsce, Magdalena Borzecki i Gabriel Wrobel – 2 miejsce – “Jawory”

Patrycja Krol i Daniel Żeglin – 3 miejsce – “Jawory”

Emily Wąsik i Michał Rusnak – 2 miejsce, Gabriel Staszal i Weronika Kozielec – 3 miejsce, Weronika Uchanski i Krystian Kozielec – 3 miejsce – “Szkołka Pieśni i Tańca przy ZPPA”

Weronika Kobylak i Jakub Rychtarczyk – 1 miejsce, Megan Janik i Adrian Janik – 2 miejsce, Wioletta Ligas i Sebastian Skik – 3 miejsce, Beata Graca i Karol Stękała – 3 miejsce – “Śleobodni”

Natalia Król i Jakub Wyrostek – 2 miejsce, Amelia Kaczmarczyk i Andrzej Blachuta – 3 miejsce – “Holni”

Emily Bobak i Adam Stoch – 3 miejsce, Madzia Baraniak i Oscar Mulica – 1 miejsce, Oliwia Dziedzic i Gabrys Bryja – 2 miejsce, Lilianna Bryja i Adam Kowalczyk – 2 miejsce, Filip Kęsek i Kornelia Bryja – 3 miejsce – “Zaradni”

Lilianna Molek i Filip Janik – 1 miejsce, Lidzia Zubek i Jasiu Borowicz – 3 miejsce – “Mali Hyrni”

Gabriela Wnęk i Nicolas Wnęk – 2 miejsce, Natalia Szczypta i Bartłomiej Baraniak – 2 miejsce – “Zaradni”

Joanna Tatar i Maciej Staszek – 2 miejsce, Marysia Jacob i Oscar Jarosz – 1 miejsce - “Mało Wanta”

Paweł Hreska i Patrycja Chrobak – 2 miejsce, Magdalena Gąsienica Sobczak i Kacper Kocanda – 2 miejsce, Daniel Mulica i Weronika Suchecki – 2 miejsce, Claudia Słodyczka i Mateusz Suchecki – 3 miejsce, Anna Zubek Para i Kuba Skupień – 1 miejsce, Jacob Ogórek i Magdalena Kwak – 1 miejsce – “Wanta Młode Pokolenie”

Alicja Bukowski i Marcin Łaś – 1 miejsce, Joanna Chlebek i Kevin Sarna – 2 miejsce, Anna Smetek i Leon Byrdak – 2 miejsce, Małgorzata Maruszczak i Daniel Hudaszek – 1 miejsce – “Siumni”

Natalia Kula i Krystian Cudziach – “Mali Ślebodni”

Julia Prokop i Krystian Maciata – 3 miejsce, Justyna Skik i Sebastian Wilczek – 2 miejsce, Anna Bafia i Mikołaj Wróbel – 2 miejsce, Karolina Kukulak i Kuba Rusin – 3 miejsce – “Młodzi Ślebodni”

Chocholowianie

Juchasi

Mali Szaflarzenie

Jawory

Jawory

Szkołka Pieśni i Tańca przy Zarządzie Głównym

Ślebodni

Wici

Wierchy

Holni

Mali Siumni

Zaradni

Gronik

Mali Hyrni

Zaradni

Malo Wanta

Wanta Młode Pokolenie

Siurni

Slebodni

Anna Kuna - odznaczona Złotym Krzyżem ZPPA

Anna Kuna

Urodzona w Białym Dunajcu córka Anieli i Stanisława Kuna uczennica szkoły podstawowej w Białym Dunajcu im Kazimierza Wielkiego a także członkini zespołu imienia Andrzeja Skupnia Florka prowadzonego przez Janinę i Franciszka Sichelkich. Wraz z bratem Stanisławem brali udział w wielu konkursach gdzie zdobywali nagrody i wyróżnienia za piękny góralski śpiew i taniec. Anna również interesowała się także sportem piłkoma nożną, karate i narciarstwo, brała liczny udział w spartakiadach młodzieżowy gdzie zdobywa główne nagrody należała do zespołów regionalnych taki jak; Andrzeja Skupnia Florka, Bartusie, Holny, Jana Sabały, jednocześnie udzielała się społecznie uczyć śpiewu i tańca góralskiego tak dziewcząt jak i chłopców. W latach 1983 do 1995 była instruktorem w zespole im. Zofii Gracy w Białym Dunajcu a także w Poroninie, Borze, Skrzypnem oraz Szaflarach w tym czasie także rozpoczęła studium folklorystyczne w nowym Sączu które trwało przez trzy

lata po ukończeniu studium w dalszym ciągu była instruktorem w zespołach z którymi jeździła po całej Polsce i większość krajów Europy pokazując taniec, śpiew i tradycje skalnego Podhala. W roku 1995 wyjeżdża do Stanów Zjednoczony gdzie w dalszym ciągu przekazuje młodzieży tradycje skalnego Podhala i zaraz rozpoczęła pracę z dziećmi w Szkółce Pieśni i Tańca przy Zarządzie Głównym ZPPA, gdzie przez 13 lat była instruktorem w tym czasie zmieniały się zarządy i Prezesi w Związku Podhalan w Amaryce, Ania w dalszym ciągu uczyła dzieci i młodzież z których wyrastali przyszli Zbójnicy i Królowe ZPPA, niestety nikt z tych osób które były na stanowiskach władzy Związku Podhalan w Północnej Ameryki nie potrafili docenić wysiłku i wkładu Anny jaki wkładała by praca wydała owoc. Anna jest osobą bardzo skromną która nigdy nie prosiła o to aby w jakikolwiek sposób ją wyróżniać dla Ani najważniejsze było aby dzieci umiały śpiewać tańczyć i brały udział w kultywowaniu tradycji podhalańskich, będąc instruktorem w zespołach takich jak; Odrowąż Podhalański, Dzianisanie, Gronik, Biały Dunajec, Mali Szaflaranie, i Wyrchy starała się przekazać dzieciom i młodzieży wszystko to co dla naszej kultury jest najważniejsze, czyli śpiew taniec i naszą tradycję. Kończąc Ania stwierdziła że myśli że dzieci i młodzież którą uczyła w zespołach są zadowolone z jej pracy poświęceniu i przekazaniu im wszystkiego jak umiała najlepiej którą zawsze starała się wykonywać w 100 procentach.

Redakcja

Najserdeczniejsze życzenia
Cudownych świąt Bożego Narodzenia,
Ciepła i wielkiej radości,
Miłych oraz hojnych gości,
Pod choinką dużo prezentów,
A w Waszych sercach
wiele sentymentów.”

Dla Katarzyny i Wojciecha
Strama Wesółych Świąt
od Przyjaciół!

STAWIAMY NA MŁODZIEŻ ZARZĄD KOMITETU EDUKACJI

Jan Król - przewodniczący,
Krzysztof Żółtek - wiceprzewodniczący,
Katarzyna Kalata - wiceprzewodnicząca,
Beata Firek - sekr. protokółowy,
Mateusz Staszal – skarbnik

RADA NAUKOWA:
Stanisław W. Sarna,
Małgorzata Tys,
prof. dr Ferdynand Leya,
Henryk Janik

Przysięga Zarządu Komitetu Edukacji

Zarząd Komitetu Edukacji

RADA Gospodarcza:

Jerzy Gaj, Józef Gogola, Danuta Stanek, Sławomir Firek, Wacław Kalata, Alex Pakoś, Józef Bednarz.

W niedzielę 11 grudnia 2022 roku na zebraniu Komitetu Edukacji wybrano nowy Zarząd Komitetu. Stanisław Sarna jako prezes ZPPA pod który bezpośrednio podlega Komitet Edukacji uroczystie witając wszystkich przybyłych, podziękował

również ustępującemu zarządowi za dotychczasową pracę.

Następnie poprosił wiceprezesa Jana Króla, który pełni funkcje wiceprezesa ZPPA d/s kultury i z tego tytułu automatycznie przejmuje obowiązki Przewodniczącego Komitetu Edukacji o kontynuowanie zebrania i wybór Zarządu Komitetu, który przedstawia się jak wyżej.

STAWIAMY NA MŁODZIEŻ

Żyjemy w czasach wielkich przemian życiowych. Ludzie w pogoni za dobrami materialnymi mają coraz mniej czasu na działalność-pracę społeczną. Aby ta praca, kultywowanie tradycji podhalańskich tu na ziemi amerykańskiej z dala od źródła, które pozostało pod Tatrami nie poszła w zapomnienie, nie było nawet przez moment zagrożone - „MUSIMY STAWIAĆ NA MŁODZIEŻ”.

Kierując się testamentem naszych Ojców, którzy przekazali nam przez pokolenia konieczność wychowania młodych pokoleń w duchu szacunku dla wszystkiego co stanowi naszą kulturę duchową i materialną- został powołany do życia – KOMITET EDUKACJI PRZY ZWIĄZKU PODHALAN W AMERYCE w roku 1985, którego celem między innymi jest;

Zaznajomienie szerokiej społeczności polonijnej i amerykańskiej z tradycją i współczesnością kultury polskiego Podhala, łącznie z utrzymaniem więzi kulturalnej z Podhalem ze szczególną uwagą na młodzież.

Pomoc w kształceniu młodzieży należącej do Związku Podhalan w Ameryce oraz krzewienie kultury i oświaty wśród młodzieży podhalańskiej w USA.

Zbieranie funduszy niezbędnych do zrealizowania tych celów. Komitet ten w poczuciu wielkiej dziejowej ODPOWIEDZIALNOŚCI jest odpowiedzialny za to co wyrosnie z naszej młodzieży.

Gorąco wierzymy w naszą polską-podhalańską młodzież, która w przyszłości będzie odgrywała wiodącą rolę w każdej dziedzinie życia, a Komitet Edukacji będzie dumny, że mogliśmy w jakimś stopniu przyczynić się do tego.

Redakcja

Čłonkowie Komitetu Edukacji

www.shopandsavemarket.com

WELCOME TO

Shop & Save Market

**CHICAGO (DEVON & NAGLE) - NILES - CHICAGO (MIDWAY)
DOWNERS GROVE - DES PLAINES - BRIDGEVIEW**

WIZYTA WÓJTA GMINY CZARNY DUNAJEC W DOMU PODHALAN W CHICAGO

W sierpniu 2022 roku, Chicago odwiedził wójt gminy Czarny Dunajec - Marcin Ratułowski. Z zawodu jest prawnikiem.

Na zaproszenie prezesa ZPPA Stanisława Sarny i Zarządu Głównego, odwiedził też Dom Podhalan, gdzie spotkał się z członkami Zarządu Głównego a także prezesami kół ZPPA należącymi do Gminy Czarny Dunajec.

W związku z tym, wójt gminy zabiega o fundusze na budowę dużego kompleksu wypoczynkowego w gminie Czarny Dunajec.

Marcin Ratułowski z uznaniem wyrażał się także o działalności górali "za wielką wodą", o bogactwie siedziby górali w Chicago - Domu Podhalan.

Prezes Stanisław Sarna wręczył zacnemu gościowi z Polski - Pamiątkę 90 Lecia ZPPA.

Wójt Gminy Marcin Ratułowski, był także gościem Radia Związku Podhalan. W sposób szczegółowy i fachowy, podzielił się ze słuchaczami swoimi opiniami i wiadomościami z zakresu działalności Gminy Czarny Dunajec.

W spotkaniu uczestniczyli : prezes ZPPA - Stanisław Sarna, wiceprezes Jan Król, wiceprezeska Katarzyna Chlebek, sekretarz generalny - Krzysztof Żółtek, sekretarz protokołowy - Józef Fryźlewicz, skarbnik - Katarzyna Kikla, sekretarz finansowy - Mateusz Staszal, marszałek Robert Radecki, korespondenci - Helena Studencka i Małgorzata Helegda.

Przedstawiciele kół ZPPA : Maria Komorowska - prezes koła Czarny Duna-

Zarząd Główny ZPPA oraz przedstawiciele Gminy Czarny Dunajec z Wójtem Marcinem Ratułowskim.

Spotkanie przebiegało w bardzo serdecznej atmosferze. Wójt Marcin Ratułowski szczegółowo omówił działalność bieżącą Gminy Czarny Dunajec. Odpowiadał na pytania, które zadawali przedstawiciele wiosek Gminy Czarny Dunajec, którzy ciekawi byli jak się "gazduje" na Podhalu, w bliskich ich sercu okolicach.

Wójt zapoznał także uczestników spotkania z planami rozwoju gminy Czarny Dunajec. A plany są bardzo ambitne.

Gmina Czarny Dunajec, obfituje w torfowiska, które są bogactwem naturalnym i mogą być wykorzystane w rozwoju agroturystyki i lecznictwa sanatoryjnego.

Helena Studencka, Robert Radecki, Mateusz Staszal, Katarzyna Kikla, Marcin Ratułowski, Stanisław Sarna, Katarzyna Chlebek, Krzysztof Żółtek, Jan Król.

jec, Stanisław Kruczak - prezes koła Chochołów, Władysław Kois - prezes koła Ratułów, Bolesław Palka prezes i Józef Bednarz - koło Czerwienne, Władysława Kowalczyk - prezes koła Ciche, prezes koła Dzianisz - Józef Ogórek.

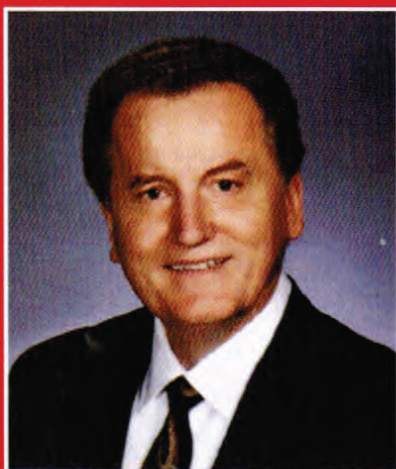
Bardzo dziękujemy za wizytę i życzymy powodzenia w realizacji wszystkich zamierzeń i planów, dla rozwoju gminy i Podhala i dla dobra jego mieszkańców.

Szczęść Boże.

(Opracowanie Helena Studencka - korespondent ZPPA)

Wójt Gminy Czarny Dunajec – Marcin Ratułowski oraz Prezes ZPPA – Stanisław Sarna.

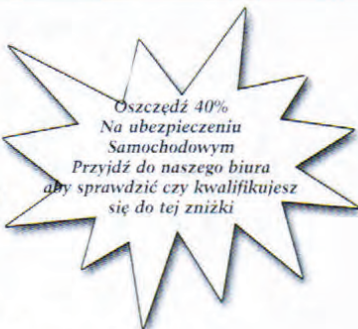
Ryszard W. Rybka

8830-A S. Cicero Ave
Oak Lawn, IL 60453
Phone: 708.423.5951
Fax: 708.423.5974

Twój osobisty agent ma ponad 30 lat doświadczenia w firmie ubezpieczeniowej

- samochody
- życie
- domy
- zdrowie
- biznesy
- konta emerytalne
- pożyczki na samochody i dom

Zapraszam do korzystania z usług naszego biura. Agent i personel mówią po polsku. Zapewniam doskonałą obsługę oraz warunki w zakresie ubezpieczeń.

Jak na dobrym sąsiedzie, na State Farm się nie zawiedziesz.

Morskie Oko-120 lat polskości

Bukowina Tatrzańska 11.09.2022r. Tegoroczne Międzynarodowe Forum Górskie poświęcono przypomnieniu i upamiętnieniu ludzi, którzy 120 lat temu (1902) doprowadzili do korzystnego rozstrzygnięcia na korzyść Austrii (władzącej wtedy polskim załobem od Krakowa do Lwowa pod nazwą Galicja) w sporze w Węgrami, a w konsekwencji zmian po I wojnie światowej, w sumie na korzyść Polski.

Program forum był bogaty w poszczególnych punktach uczestniczyło w nim wielu ludzi. Po uczczeniu zmarłych na cmentarzach i mszy świętej w bukowińskim kościele w Domu Ludowym odbyła się sesja naukowa, a po niej udano się do Morskiego Oka, aby odsłonić tablicę upamiętniającą zaangażowanych górąli na czele z pierwszym leśniczym, jakim był Jędrzej Dziadoń.

Gości i gospodarzy w Sali Domu Ludowego przywitała góraliska muzyka i głos trombity w wykonaniu Bartka Koszarka. Przy przywitaniach nastąpił sympatyczny moment podziękowania ze strony przedstawicieli PTTK Piotrowi Bąkowi, Staroście Tatrzańskiemu, za ofiarną pomoc przy uregulowaniu stanu prawnego nieruchomości w Tatrach, w tym w rejonie Morskiego Oka. Działacze Polskiego Towarzystwa odegrali m.in. dużą rolę w sporze o Morskie Oko, jako współwłaściciel gruntów. Potwierdził to Piotr Bąk w swoim referacie.

Potem Maria Krzeptowska - Jasinek, słynna badaczka góralskich genealogii, przypomniała że Białkę (Tatrzańską) założyli Budzowie z Gronia. Po pierwszej lokacji sprzed 1589 roku i wygnaniu Węgrów z Brzegów, Bukowiny, Białki i Gronia nastąpiła ponowna lokacja tej wsi pod nazwą „Nowa Białka” a Wojciech Budz jako pierwszy sołtys przyjął od nazwy wsi nazwisko Nowobilski, bo tak była wtedy moda (zasada). Nowobilscy wykazywali się od początku temperamentem. Dwukrotnie napałli na dwór w Maniowach, byli też związani z grupą przewodzącą buntom chłopskim na Podhalu w I poł. XVII wieku przeciw staroście Komorowskiemu. Mimo występów mieli też liczne zasługi, a przywilej na sołtystwo w Białce wraz nadaniami hal i polan w Tatrach uzyskiwali od królów polskich. Pierwszy przywilej królewski Wojciechowi Nowobilskiemu król Władysław IV nadaje w dniu 20 czerwca 1636 roku. Po potopie szwedzkim potwierdza go król Jan Kazimierz w przywileju z 29 stycznia 1649 r. zgodził się na to i zezwolił "zacnemu" Wojciechowi Nowobilskiemu przekazać sołtystwo synowi, również imieniem Wojciech wraz z gruntem i pastwiskami Rynias, Lichwiarzówka, Kiczora, Rybi Staw, Wołoszyn zwanymi, a zarazem przyrzekł, iż ani król, ani następcy tego sołtysa od używania i spokoju posiadania rzeczonych, sołtystwa nie oddadą. Przywilej ten potwierdza także Król Michał Korybut Wiśniowiecki na sejmie koronacyjnym (11 listopada 1669 r.), a król August III w Warszawie 25 stycznia 1749 roku zatwierdza wszystkie poprzednie przywileje. Nie dziwota, że Nowobilscy w sporze o Morskie Oko okazali zarówno zawziętość o swoją własność, jak i wykazali się dużym patriotyzmem dając posłuch dążeniom hr.

Władysława Zamoyskiego, wielkiej postaci zabiegającej o odrodzenie Polski.

Z uwagą wysłuchano także Jerzego Roszkowskiego b. pracownika naukowego Muzeum Tatrzańskiego w Zakopanem, autora wielu artykułów i publikacji zarówno w zakresie sporu o Morskie Oko, dziejów rodziny Zamoyskich i ich współpracowników w tym patriotycznym dziele. Jest także autorem wielu publikacji o najnowszej historii Spisza, wśród nich o wielkiej wartości dokumentalnej pt. „Zapomniane Kresy” Spisz, Orawa, Czadeckie w świadomości i działaniach Polaków 1895-1925. prof. Jerzy

Roszkowski zaprezentował postać hrabiego Władysława Zamoyskiego, były dyrektor TPN Paweł Skawiński mówił o leśniczym Władysławie Bieńkowskim, Maciej Hodorowicz przedstawił udział w sporze leśnego Jędrzeja Dziadonia i innych górali.

Organizatorami forum byli: Starostwo Tatrzańskie w Zakopanem (TARPiK), Związek Podhalan w Polsce, Podhalańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Nowym Targu, Klub im. hr. Wł. Zamoyskiego w Zakopanem, PTTK, Gmina Bukowina Tatrzańska (Dom Ludowy). (jb)

Źródło: Dom Ludowy – Bukowina Tatrzańska

PROGRAM

obchodów 120. rocznicy rozstrzygnięcia
sporu o polskość Morskiego Oka

11 września 2022 (niedziela)

8.00 – 9.45

Złożenie kwiatów na grobach zasłużonych
uczestników walki o polskość Morskiego Oka
(Zakopane – Bukowina Tatrzańska – Białka Tatrzańska)

11.00 – 12.00

Msza Święta w intencji uczestników walki
o polskość Morskiego Oka
(Kościół parafialny w Bukowinie Tatrzańskiej)

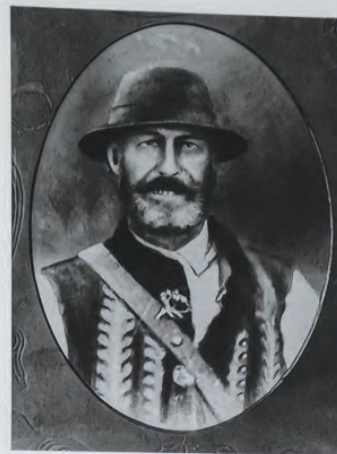
12.30 – 15.00

Seminarium pt. „Przedmiot sporu i jego bohaterowie”
(„Dom Ludowy” w Bukowinie Tatrzańskiej)

17.30 – 18.00

Odstąpienie tablicy upamiętniającej postać
Jędrzeja Dziadonia i innych Górali, którzy walczyli
o polskość Morskiego Oka
(Schronisko PTTK w Morskim Oku)

Uwaga! Organizatorzy nie zapewniają transportu do Morskiego Oka

PAMIĘCI

JĘDRZEJA DZIADONIA

PIERWSZEGO LEŚNEGO DÓBR ZAKOPIAŃSKICH W REWIRZE MORSKIE OKO
ORAZ
INNYCH GÓRALI, KTÓRZY WALCZYLI O POLSKOŚĆ TEGO ZAKĄTKA TATR
W 120 ROCZNICĘ ROZSTRZYgniĘCIA SPORU GRANICZNEGO

AGE SERVICES INC.

**NA SCYNŚCIE, NA ZDROWIE, NA TO BOŻE NARODZENIE,
COBYŚCIE BYLI ZDROWI, WESELI JAKO W NIEBIE JANIEMI!
COBYŚCIE MIELI WSYSKIYGO DOŚCI JAK NA TEJ POŁAŻNICCE
UOŚCI, COBY SIĘ WOM RODZIŁO, KOPIŁO, DYŚLYM DO
STODOŁY UOBRUCIŁO, BYŚCIE MIELI PEŁNE UOBORY, PELNE
PUDŁA, COBY WOM GOSPODYNI U PIECA NIE SCHUDŁA.**

**MASZ PYTANA O MEDICARE?
KONCZYSZ 65 LAT?**

**UTRACILES UBEZPIECZENIE PRZEZ PRACE?
CZY WIESZ ZE MEDICARE NIE POKRYWA
WSZYSTKIEGO W 100 %?**

ZADZWOŃ DO NAS JUŻ DZIŚ

**CELL : 773- 600-7474 OFFICE : 708-876-8484
9844 S ROBERS RD, PALOS HILLS, IL 60465**

Age Services Inc
Agata Czerwosz

Medicare Advantage / Suplementy
Lekarstwa - Część D
Dofinansowanie do leków
Ubezpieczenie na życie i zdrowie

ZADZWOŃ DO NAS DZISIAJ!
773-600-7474 CELL
708-876-8484 OFFICE

Relacja z II Sejmu Związku Podhalan w Kanadzie

Gratulujemy Agnieszce Zagórskiej kolejnej kadencji jako Prezes ZPwK.

Relacja z II Sejmu Związku Podhalan w Kanadzie

W dniach 1-2 października 2022 r. w sali parafialnej w kościele pod wezwaniem Św. Teresy w Toronto odbył się II Sejm Związku Podhalan w Kanadzie. W tych szczególnych dniach uczestniczyli członkowie ośmiu aktywnych oddziałów ZPwK. Ponadto, pierwszy raz w historii Związku Podhalan w Kanadzie brali udział delegaci Oddziału Calgary (3) oraz Oddziału Edmonton (9) połączeni przez Internet. W dwudniowym Sejmie obradowało na sali 150 górali. Spotkanie rozpoczęło się modlitwą Kapelana ZPwK o. Adama Filasa. Następnie, ówczesna Prezeska Związku Podhalan w Kanadzie – Agnieszka Zagórska przywitała delegatów oraz przybyłych gości z Polski oraz Stanów Zjednoczonych. Związek z Polski reprezentowali Prezes Julian Kowalczyk z małżonką, Wice -prezeska Janina Napora z mężem, zaś z USA przy-

byli Sekretarz Generalny ZPPA Krzysztof Żółtek z żoną. Na wstępie prezeska Zagórska przedstawiła kolejność przebiegu obrad Sejmu, który został przegłosowany przez delegatów. Po przedstawieniu protokołów nastąpił jednogłośnie wybór nowej prezeski na kolejną kadencję – dotychczasowo działającej Agnieszki Zagórskiej. Obrady 1 października przebiegały bez zakłóceń i zakończyły się po dwóch godzinach. W niedzielę 2 października spotkanie delegatów i gości rozpoczęło się Mszą Świętą w góralskiej oprawie (z góralską kapelą, tradycyjnymi pieśniami, pocztami sztandarowymi) w Kościele pod wezwaniem Świętej Teresy. W czasie uroczystej mszy doszło do zaprzysiężenia nowego zarządu. Następnie, wszyscy spotkali się w Sali

Sek. Gen. ZPPA Krzysztof Żółtek

konferencyjnej, gdzie doszło do podziękowań za owocne współprace między Związkami z Kanady, Stanów i Polski. Prezeska Agnieszka Zagórska podziękowała również Konsul Generalnej RP w Toronto – Pani Magdalenie Pszczółkowskiej, Vice – Kon-

Prezes ZP w Polsce Julian Kowalczyk i wiceprezes Janina Napora

Zaprzysiężenie nowego ZG ZP w Kanadzie

sul RP w Toronto Pani Sylwii Czerwińskiej za pomoc w organizacji ważnych wydarzeń oraz za przybycie na Sejm. Podczas drugiego dnia Zjazdu Prezes Związku Podhalan z Polski – Julian Kowalczyk podzielił się swoją publikacją na temat początków Związku Podhalan w Kanadzie w latach 30 – tych XX wieku, kiedy to Polscy górale przy wsparciu Konsula RP w Toronto Jana Pawlicy założyli w Winnipegu pierwszy oddział. Julian Kowalczyk podkreślił, że rok 1978 można zatem uznać za reaktywację ZP w Kanadzie. Na scenę poproszono również Sekretarza ZPPA Krzysztofa Żółtka, aby powiedział kilka słów od siebie. Krzysztof Żółtek przeczytał list gratulacyjny od Prezesa ZPPA Stanisława Sarny, i przekazał jako upominek dla nowo wybranego zarządu powieść „Franka” autorstwa żony Mari Frycz-Zoltek. Następnie wystąpił Zespół Harnasie i Mali Harnasie z instruktorami: Sylwestrem Nowakiem oraz Dorota Myrda Leja.

Poniżej podany jest skład nowego Zarządu ZP w Kanadzie. Serdecznie gratulujemy, życzymy wielu sukcesów oraz mamy nadzieję na dalszą udaną współpracę.

Kapelan o. Adam Filas

Vice kapelan ks. Jan Burczyk

Prezes - Agnieszka Zagorska

Vice prezes - Jan Kołpak

Vice prezes - Lizon Władysław

Sekretarz Generalny - Stanisława Szymala

Zastępca Sekretarza - Iwona Sadelski

Skarbnik - Magdalena Nowak

ZP w Kanadzie uroczysta Msza Sw.

Korespondent - Anna Machoń Bartuła

Komisja Rewizyjna:

Małgorzata Miętus

Zofia Bylina

Tadeusz Żegleń

Andrzej Przybyła

Renata Baran

Opracował Krzysztof Żółtek Sekretarz Generalny ZPPA

708.907.3236

International & Domestic Travel Specialists

Bilety Lotnicze
Słoneczne Wakacje
Paczki i dolary do Polski
Notariusz
Pisma Urzędowe
Apostille

*Zdrowych,
Radosnych Świąt
i Wielu
Ciekawych
Podróży
w Nowym Roku*

CALL TO CHECK OUR SPECIALS
AND LAST MINUTE OFFERS!

 **APPLE
VACATIONS**

Katarzyna CHLEBEK
OWNER

Like us on Facebook!

tel: 708.907.3236
fax: 708.907.3319
navigapol@gmail.com

7007 W. 79th Street
Unit 1
Bridgeview, IL 60455

Office Hours:
M-F: 10am-6pm
Sat: 10am-2pm

POLISH HIGHLANDERS

BANQUET HALLS & RESTAURANT

Dinners
Private Events

4808 S. ARCHER AVE.
CHICAGO, IL 60632

773.523.7632

Dom Podhalan Restauracja "Białe Izba" Zaprasza

4808 S. Archer Ave Chicago IL, 60632
Tel. (773) 523-7632 Fax: (773) 523 6498
e-mail.polishhighlanders1@yahoo.com

www.zppa.org

Serdecznie zapraszamy do nowo
wyremontowanego Domu Podhalan
Restauracja – „Białe Izba”

Wspaniałe sale bankietowe na każdą okazję:

- Wesela • Chrzcziny • Komunie
 - Rocznice • Bankiety
 - Obiady popogrzebowe
- Potrawy: góralskie, polskie
amerykańskie.

Godziny otwarcia:
Sobota i Niedziela
11:00am. - 6:00pm.

Serdecznie zapraszamy i życzymy smacznego.

Wieczór autorski Jana Żółtka w Oddziale Związku Podhalan w Nowym Targu

Spotkanie w oddziale ZP Nowy Targ w siedzibie w MOK, na zdjęciu między innymi Kasia Put, Jan Żółtek, i Wojciech Gron

Od czasu, kiedy wyemigrowałem wraz z rodziną do Stanów Zjednoczonych, konkretnie do Chicago w 1993 r. odwiedzałem Podhalę kilkanaście razy. W tym roku nawet dwukrotnie latem i wczesną jesienią, nie tylko z potrzeby serca, ale również dla ułatwienia spraw osobistych. Muszę się przyznać, że nawet dla mnie, częstego bywalca w ojczyźnie każdorazowe postawienie stopy na polskiej ziemi wprawia w specyficzny nastrój i przyprawia o drżenie serca, a cóż powiedzieć o tych, którzy z różnych powodów nie byli w Polsce kilkanaście a może kilkadziesiąt lat? Dla nich to może być szok, zwłaszcza jeśli wyjechali z komunistycznej siermiężnej Polski, czy nawet w okresie tak zwanej wczesnej transformacji ustrojowej. Czas nie stoi w miejscu, wszystko się zmienia w sensie materialnym i duchowym. Nabudowano wiele nowych pięknych, nowoczesnych domów, a nawet całych osiedli. Wielu z tych których znałeś z młodości już odeszli do wieczności, odwiedzasz jedynie na cmentarzu, zapalisz świeczkę, pomodlisz się w ich intencji i z zadumą będziesz wspominał wzajemne relacje. Młodych już nie znasz i oni nie znają ciebie. Przechodzisz obok kogoś i nie wiesz czy to ten, czy to ta, odezwać się czy też nie? Na piechotę mało kto chodzi, większość porusza się samochodami. Kiedyś rodak z Ameryki odróżniał się od miejscowych choćby ubiorem czy zachowaniem, a teraz młodzi chodzą w firmowych ubraniach i wcale im tymi rzeczami nie zaimponujesz. Mimo wszystko, odżywają w tobie wspomnienia zwłaszcza w czasie pobytu w swoim rodzinnym domu, gdzie każdy kąt jest ci bliski, w którym nawet nie zważasz na niewygodę, gdzie je-

dzenie smakuje ci lepiej i mówisz, że tu jeszcze wszystko jest zdrowsze. Na Mszy Św. w kościele parafialnym, w którym cię ochrzczono, wspominasz swoją Pierwszą Komunię św. a może i wasz ślub. Rozglądasz się, ale ludzie już najczęściej nie ci sami i księża nie ci, bo „idom casy za casami”. Po tym przydługim wstępie pragnę odnieść się do zasadniczego tematu, do relacji ze spotkania w Izbie Regionalnej ZP Oddział Nowy Targ w Miejskim Domu Kultury. Najpierw jak do tego doszło. W jedną wrześniową niedzielę udałem się do Sidziny z okazji obchodów 25-Lecia tamtejszego Oddziału Związku Podhalan oraz upamiętnienia Powstańca Śląskiego z Sidziny. Na tej wspaniałej uroczystości było wielu moich znajomych Podhalan między innymi Alojzy Lichosyt, były Prezes Nowotarskiego Oddziału ZP, a obecnie Honorowy Prezes. To właśnie on zaproponował mi spotkanie na co ja z radością, ale i zaskoczeniem wyraziłem zgodę. Niedługo po tym wydarzeniu otrzymałem telefon od Pani Katarzyny Put - Kierowniczki Referatu Promocji Kultury i Sportu Urzędu Miasta Nowy Targ, która wraz z Prezesem ZP Oddział Nowy Targ Panem Wojciechem Groniem zaprosiła mnie do Urzędu w celach organizacyjnych. W trakcie tego ustaliliśmy termin na 6 października a tematem spotkania miało być „Życie za Wielką wodą” z dodat-

Spotkanie w Oddziale ZP Nowy Targ

kiem „Jak postrzegam dzisiejsze Podhalę w czasie odwiedzin w ojczyźnie”. Przyznam, że nie liczyłem na dużą frekwencję, bowiem spotkanie wypadło w pierwszy piątek miesiąca, a dwie godziny wcześniej w tym samym MDK-u odbyło się spotkanie z polską dziennikarką watykanistką i żoną gwardzisty szwajcarskiego Panią Wolińską Redi. Ku mojemu zaskoczeniu do izby

W Oddziale ZP Nowy Targ Kasia Put i Jan Żółtek

regionalnej wspaniale udekorowanej na tą okoliczność, a utrzymaną w pięknym wystroju z motywami podhalańskimi oraz pamiątkami historycznymi Związku, przybyło wielu znakomitych gości, którzy wypełnili Izbę po brzegi. Z ramienia Związku Podhalan przybyli:

Wojciech Groń Prezes ZP Oddz. Nowy Targ; Krzysztof Gocoł muzykant regionalista, autor publikacji- „Górska muzyka” i Sekretarz Oddziału ZP w Poroninie; Robert Chowaniec- Chorąży Zarządu Głównego ZP w Polsce im. w Jana Pawła II; Alojzy Lichosyt- Honorowy Prezes ZP były Prezes Oddz. Nowy Targ; Maria Kaczmarczyk Prezes Oddz. Klikuszowa; Pani prof. Dr Stanisława Trebunia Staszal – Etnolog, Dyrektor Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Z ramienia Urzędu Miasta Nowy Targ przybyli; Pani Katarzyna Put - Naczelnik Wydziału Kultury Sportu i promocji Urzędu Miasta Nowy Targ wraz ze współpracownicami Panią Aleksandrą Ferenz oraz Panią Oksaną Najdą. Zaszczycili nas również Pani Ludmiła Figiel - historyk, autorka kilku książek związanych z Nowym Targiem; Pani Joanna Iskrzyńska - Z-ca Burmistrza Miasta Nowy Targ; Pan Andrzej Kiernoziak - Prezes Stowarzyszenia Kombatantów Podhale NZPS, autor publikacji o „Kombinacie Podhale”; Radna powiatowa - Józefa Góziak z mężem. Urząd Gminy Nowy Targ reprezentowała moja siostra Maria Nykaza - pracownik socjalny wraz z córką Pelagią Saguła -moją chrześnicą oraz wielu innych wspaniałych gości, których nie sposób wszystkich wymienić. Przygrywał nam Zespół „Hyryni” pod kierunkiem Pana Macieja Warpechy. Po przywitaniu, spotkanie prowadzili Pani Katarzyna Put i Wojciech Groń. Opowiadałem o moim emigracyjnym życiu w Chicago, o jego blaskach i cieniach. Starłem się realistycznie pokazać trud początkowego nieprzystosowania do nowych odmiennych warunków socjalno - kulturowych. Nawiązałem również do organizacji polonijnych do których należę, zwłaszcza do Związku

Podhalan w Północnej Ameryce. Podkreślałem znaczenie tych organizacji dla życia polonijnego dla podtrzymywania wiary naszych ojców, tradycji kultury polskiej, podhalańskiej oraz relacji ze starą ojczyzną. Nie omijałem tematów trudnych, takich jak migracja do innych stanów, gdzie życie jest łatwiejsze, brak napływu z Polski świeżej emigracji, a tym samym zjawisko „kurczenia się Polonii”. Wszystkie te tematy przeplatałem moimi wierszami w gwarze podhalańskiej i języku literackim, a przygrywała nam i śpiewała muzyka zespołu „Hyryni”. Były pytania z sali, między innymi Pani prof. Stanisława Trebunia Staszal. Pytała o moje spostrzeżenia dotyczące zmian kulturowych na Podhalu i dalszego rozwoju naszej regionalnej kultury. Podkreśliłem mnogość inicjatyw kulturalnych, powstawanie wielu zespołów góralskich oraz nowych oddziałów Związku Podhalan itp. Zwróciłem uwagę na zagrożenia dla naszej rodzimej kultury oraz wiary ojców a mianowicie zanikanie więzi społecznych, rodzinnych i międzypokoleniowych. Stwierdziłem, że zadaniem dla Związku Podhalan na przyszłość powinno być powstrzymanie tych negatywnych tendencji, które dotarły do nas z Zachodu. Spotkanie trwało niemal dwie godziny w serdecznej atmosferze, a zakończyło się brawami, życzeniami, wzajemnymi podziękowaniami oraz odśpiewaniem Sto Lat i wręczeniem kwiatów, które ze

W oddziale ZP Nowy Targ

wzruszeniem przyjąłem. Po spotkaniu były serdeczne rozmowy z poczęstunkiem przygotowanym przez organizatorów. Wszystkim za wszystko i każdemu z osobna dziękuję, ale szczególnie podziękowania należą się głównym organizatorom spotkania: Pani Katarzynie Put, Prezesowi Wojtkowi Groń oraz inicjatorowi Alojzemu Lichosytowi. Bóg zapłać!

Opracował. Jan Żółtek

HANDZEL & ASSOCIATES LTD.

www.handzel.com

auto • home • business • life • health

Chicago

5361 N. Harlem Ave.
Tel. (773) 725-6767

Chicago

6950 W. Archer Ave., Unit 6
Tel. (773) 838-1700

Chicago

3153 N. Central Ave.
Tel. (773) 355-5055

Niles

8606 Golf Rd.
Tel. (847) 257-0707

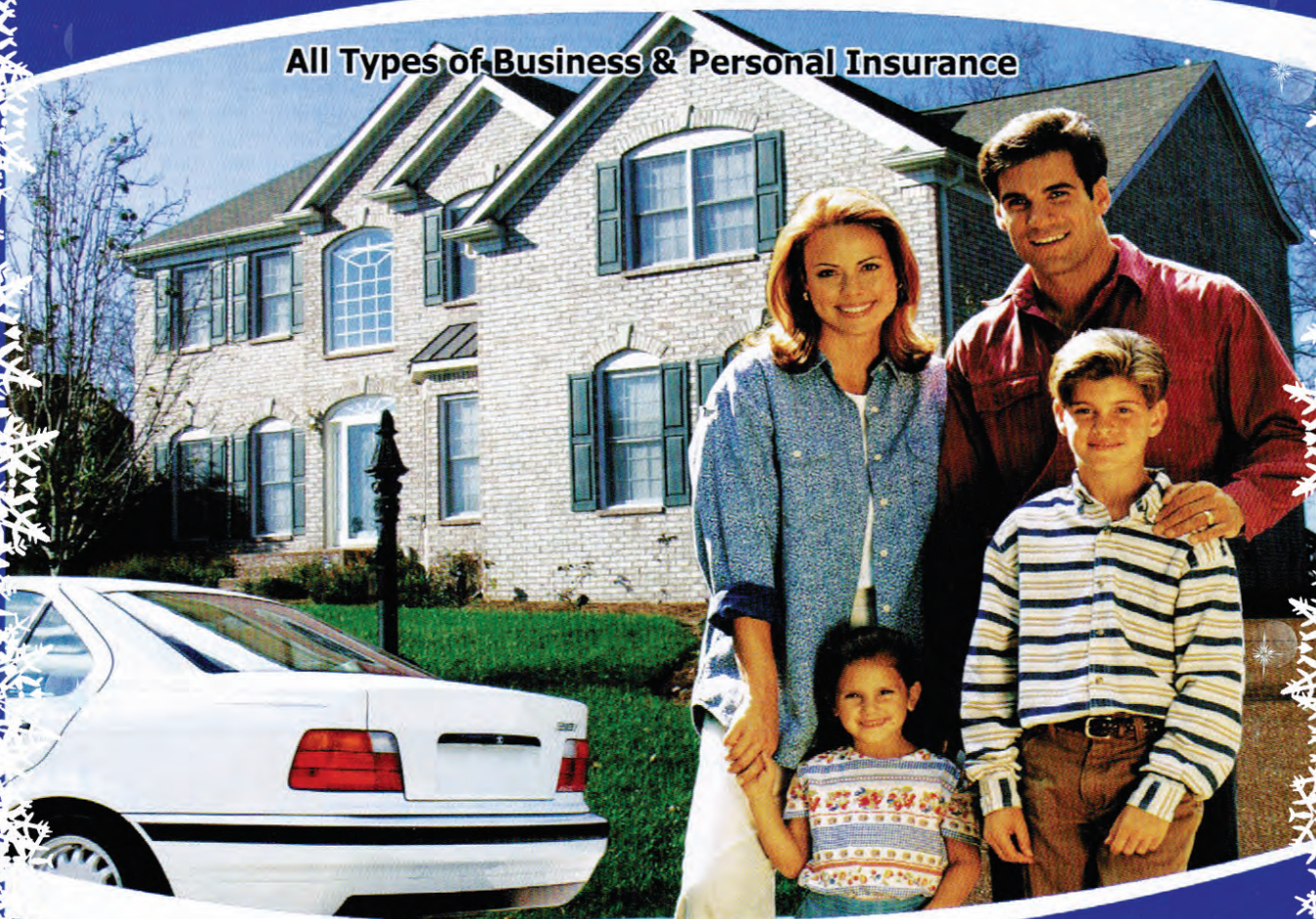
Wood Dale

154 E. Irving Park Rd.
Tel. (630) 496-0444

Berwyn

6226 W. Cermak Rd.
Tel. (708) 637-5500

All Types of Business & Personal Insurance

TRAVELERS

PROGRESSIVE

CNA

Independent Insurance Agent

SAFECO

Na Bachledówce powstają wspaniałe dzieła

Bachledówka to piękne wzgórze, na którym króluje Matka Boska Częstochowska w parafii prowadzonej przez ojców Paulinów. Jej ciekawą, niekiedy dramatyczną historię, znają wszyscy ludzie z pobliskiej okolicy, ale także poznają ją liczni turyści przybywający przez cały rok do tego uroczego zakątka naszej Ojczyzny.

Posesja zakupiona w 1933 roku przez księżną Marię Bułhak-Prińską i Helenę Kowieńską-Jarząbek chroniące się w lasach Bachledówki przed represjami rosyjskiej rewolucji, zmieniała się z czasem, jednak stale odczuwało się w tym miejscu działanie Boże. Cudem ocalona z gestapowskiej rewizji Helena Kowieńska-Jarząbek i jej bliscy, przejęcie posesji przez ojców Paulinów w 1955 roku, czy pobyty tam błogosławionego Prymasa Tysiąclecia oraz świętego Jana Pawła, to tylko te większe

znaki wyjątkowości Bachledówki w planach Bożych. Przez wszystkie lata wciąż dzieje się tam dobro.

Parafianom i mieszkańcom okolicznych wiosek szczególnie zapisały się w sercach i pamięci wakacyjne pobyty kardynała Wyszyńskiego, spotkania z nim na wieczornicach, w lesie, a nawet w polu przy pracy z sianem. Był zawsze ciekawy ludzkich losów, myśli i całości ich codziennego życia. Był przecież ojcem duchowym wszystkich Polaków.

Często na Bachledówce spotkać można było dwóch wielkich synów narodu polskiego, bo kardynał Karol Wojtyła przybywał tu również, by jako gospodarz archidiecezji przywitać zacnego gościa. Spotkania z nimi, ich serdeczność, jasne, ciepłe spojrzenia i szczerze rozmowy jakby rozjaśniały surowość owczesnego życia ludzi. Okoliczni mieszkańcy za to z wielką radością brali udział w tak zwanych wieczornicach, kiedy to pokazywali swoim wspaniałym gościom swoją serdeczność w muzyce,

Twórcy Oratorium: Zofia Truty - tekst, Bartłomiej Gliniak - kompozytor, Jan Mrowca - inicjator i producent Oratorium

Haniaczykowie rozpoczynają koncert trąbkitami

Muzyka braci Krzysztofa i Roberta Czechów

Przeor Klasztoru na Skałce O. Mariusz Tabulski, metropolita krakowski arcybiskup Marek Jędraszewski i prezydent Polski Andrzej Duda

Zofia Truty z mężem z lewej i Janem Mrowca z prawej, pomysłodawcą i producentem Oratorium

Paweł Trebunia-Tutka i Krzysztof Gocal

śpiewie i tańcu, a także specjalnie tworzonych na te okazje wierszach.

Pomimo wakacyjnego charakteru przyjazdów kardynała Wyszyńskiego, nie był to czas bezczynny dla niego. Codziennie o 8:00 odprawiał Mszę Świętą, głosił homilie, wiele czytał i pisał, a o 20:00 prowadził nabożeństwo kończące się Apelem Jasnogórskim.

Dla upamiętnienia związku Bachledówki z osobą błogosławionego Prymasa Tysiąclecia ojcowie Paulini z parafii Matki Bożej Jasnogórskiej budują Dom Pamięci Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Będzie to nowoczesne multimedialne i interaktywne muzeum, udostępniające między innymi jego homilie, kazania i listy pasterskie.

Wielkość błogosławionego Wyszyńskiego polega bowiem na tym, że jego nauczanie jest ponadczasowe i jest bardzo aktualne również w dzisiejszej rzeczywistości.

Ta właśnie aktualność i ponadczasowość jego myśli i nauczania, a także piękno duchowe Bachledówki uświęcone obecnością wizerunku Jasnogórskiej Matki, były inspiracją do powstania Oratorium

atorium Bachledowiańskiego „Równoj ku Górze”.

Jego pomysłodawcą był parafianin Jan Mrowca, który od rodziców i dziadków znał dobrze historię pobytów Wyszyńskiego na Bachledówce. Libretto do Oratorium napisała także parafianka Zofia Truty. Teksty pieśni napisane są na przemian w gwarze góralskiej i w języku literackim. Muzykę stworzył słynny kompozytor Bartłomiej Gliniak, przepięknie łącząc dwa światy muzyczne – muzykę góralską i muzykę klasyczną.

Produkcji tego dzieła podjęli się Jan Mrowca oraz Magorzata Kulawiak, dyrektor Centrum Kultury i Promocji Gminy w Czarnym Dunajcu.

Organizatorami krakowskiego koncertu był klasztor Paulinów w Krakowie na Skałce z ojcem przeorem Mariuszem Tabulskim na czele, ojcowie Paulini z parafii na Bachledówce i gmina Czarny Dunajec na czele z wójtem Marcinem Ratułowskim.

Prapremiera Oratorium odbyła się 30 września w krakowskim kościele Świętej Katarzyny. Ojcowie Paulini włączyli je w uroczystości kończące obchody jubileuszu 550-lecia fundacji klasztoru na Skałce.

Prawie 180 artystów użyczyło swoich talentów. Sylwia Banasik-Smólska i Emil Ławecki wraz z chórem akademickim UJ oraz chórem gregoriańskim OO. Paulinów pięknie wykonywali teksty literackie. Zaś podhalańscy śpiewacy z Gminy Czarny Dunajec na czele z muzyką Krzysztofa Czecha równie pięknie śpiewali pieśni w gwarze. Znany i ceniony aktor Jerzy Zelnic wzruszająco czytał fragment kazań Wyszyńskiego.

Koncert miał też znamienity patronat honorowy w osobach arcybiskupa Salvatore Pennacchio, nuncjusza apostolskiego w Polsce; arcybiskupa Marka Jędraszewskiego, metropolity krakowskiego; ojca Arnolda Chrapkowskiego, generała zakonu Paulinów i marszałka województwa małopolskiego, Witolda Kozłowskiego.

To piękne wydarzenie swoją obecnością zaszczytili między innymi arcybiskup Marek Jędraszewski, prezydent Polski Andrzej Duda i jego rodzice oraz wielu dostojników kościelnych i państwowych.

Po krakowskim koncercie organizatorzy dostawali wiele prośb, by był on powtórzony, bo jego piękno urzekło widzów obecnych w kościele krakowskim. Dlatego kolejny koncert Oratorium

Bachledowiańskiego „Równoj ku Górze” odbędzie się 10 grudnia 2022 roku w zakopiańskim kościele Świętego Krzyża.

Oratorium zostało również utrwalone na dyskach, które nabyć można będzie już od 10 grudnia tego roku. Sprzedaż dysków wspierać będzie budowę Domu Pamięci Księdza Kardynała Stefana Wyszyńskiego.

Ojcowie Paulini będą też wdzięczni za każdą inną formę wspierania tego dzieła mającego na celu utwalenie i przekazywanie dalszym pokoleniom wzniesłego i ponadczasowego nauczania i myśli błogosławionego Prymasa Tysiąclecia.

W dzisiejszych czasach - jak nigdy - jego troska o Ojczyznę i rodziny polskie, o młodzież i dzieci, o godność każdego człowieka, o losy i jedność narodu i jego wskazówki w trudnej życiowej drodze do Nieba są bardzo aktualne. Dlatego poczuć się odpowiedzialni i wspomóżmy starania ojców Paulinów, by to jego dziedzictwo życiowe trwało i budowało świadome swojej godności dzieci Bożych i silne moralnie następne pokolenia.

Zofia Truty

Zespół Jedla ; Sylwia Strączek, Karolina Szymusiak, Bernadetta Kois-Zalińska

Artyści z Gminy Czarny Dunajec

Kapelan Związku Podhalan w Polsce Ks. Prałat Władysław Żązel i proboszcz Parafii na Bachledówce O. Jerzy Kielech w drodze na koncert

Dziękując Państwu serdecznie
za dotychczasową współpracę,
pragne złożyć życzenia
ciepłych i rodzinnych
Świąt Bożego Narodzenia!
Niech magiczna moc wigilijnego wieczoru
przyniesie Wam spokój i radość.
Niech każda chwila
Świąt Bożego Narodzenia
żyje własnym pięknem,
a **Nowy Rok 2023**
obdaruje Was zdrowiem,
pomyślnością i szczęściem!

SCAN ME

GRACE PAWLIKOWSKI
RE/MAX 10 - REAL ESTATE BROKER
BUY + SELL + INVEST

708.906.0300

Myslisz o kupnie lub sprzedaży domu w nadchodzącym roku, nie zapomnij o mnie! Mam klucze do Twojego domu i z miłą chęcią pomogę we wszystkim i Ci je podam!

Jubileusz 35-lecia Koła Nr 45 Poronin ZPPA

W sobotę 29 października 2022 r. w Domu Podhalan w Chicago odbył się uroczysty bankiet z okazji jubileuszu 35-lecia istnienia Koła Nr 45 Poronin im. Zofii Gracy, działającego przy Związku Podhalan w Północnej Ameryce (ZPPA).

Jubileusz 35-lecia Koła Nr 45 Poronin ZPPA. Podczas mszy św. w kościele Św. Faustyny Kowalskiej przemawia gazda Związku Podhalan w Północnej Ameryce – prezes Stanisław Sarna. Chicago, 29 października 2022 r.

pieśniami i góralską muzyką. Wzniosłą homilię wygłosił kapelan ZPPA o. Bartłomiej Stanowski. Do Mszy św. z Ewangelii czytali dr Bronisław Orawiec-Wyśni oraz Tomasz Lassak. Pieśni religijne śpiewała Halina Macura. Przygrywał zespół góralski Adama Trzebuni, Jr. Głos zabrali ks. Robert Łojek, ks. Tadeusz Dzieszko oraz gazda Związku Podhalan w Północnej Ameryce – prezes Stanisław Sarna, który w pięknym wystąpieniu m.in. złożył gratulacje dla Koła Poronin z okazji jubileuszu 35-lecia. Prezes Koła Zofia Ustupska-Bobak podziękowała za udział we Mszy św. oraz zaprosiła wszystkich na uroczysty jubileuszowy bankiet. Po Mszy św. zostało zrobione kilka pamiątkowych zdjęć z zarządem oraz członkami koła.

Następnie wszyscy uczestnicy jubileuszu udali się do Domu Podhalan na bankiet, gdzie czekała na gości duża sala o góralskim wystroju. Członkowie zarządu koła przygotowali wspaniałą poczęstunek z wyśmienitymi smakołykami. Uczestnicy bankietu witani byli przez gospodarzy lampką szampana. Przy muzyce góralskiej, w asyście członków zarządu oraz gości wprowadzono na salę bankietową sztandar Koła Poronin. Uroczysty bankiet otworzyli, a następnie prowadzili z wielką swadą prezes koła

Pamiątkowe zdjęcie pocztów sztandarowych oraz uczestników mszy św. w kościele Św. Faustyny Kowalskiej.

Uroczystości rozpoczęły się Mszą św. w kościele Św. Faustyny Kowalskiej w Chicago. Jubileuszowej Mszy Św. Dzięczynnej przewodniczył kapelan Koła ks. dziekan Robert Łojek w asyście kapelana ZPPA o. Bartłomieja Stanowskiego, proboszcza Parafii Św. Faustyny Kowalskiej ks. kanonika Tadeusza Dzieszko oraz ks. Grzegorza Jelenia z Ukrainy. We Mszy św. wzięło udział 28 pocztów sztandarowych bratnich kół działających przy ZPPA. Członkowie i sympatycy koła stawili się licznie na uroczystościach jubileuszowych w pięknych podhalańskich strojach. Przybyli przedstawiciele Zarządu Głównego ZPPA z prezesem Stanisławem Sarną oraz sekretarzem generalnym ZPPA Krzysztofem Żółtkiem na czele.

Liturgia ubogacona została wspaniałymi

Zarząd Koła Nr 45 Poronin im. Zofii Gracy po mszy św. Od lewej: Jan Polak, Tomasz Lassak, Halina Haza-Stasik, Halina Macura, Zofia Bobak, dr Bronisław Orawiec-Wyśni, Anna Skupień, Zofia Haza, Halina Gąsienica, Wojciech Dorula w towarzystwie proboszcza ks. Tadeusza Dzieszko, kapelana Koła ks. Roberta Łojka, ks. Grzegorza Jelenia z Ukrainy oraz kapelana ZPPA o. Bartłomieja Stanowskiego. Z tyłu chorągwy Koła Władysław Haza.

Pamiątkowa fotografia grupy uczestników bankietu w Domu Podhalan. Chicago, 29 października 2022 r.

Zofia Ustupska-Bobak oraz Honorowy i Naczelny Lekarz ZPPA, wiceprezes koła dr Bronisław Orawiec-Wyśni. W czasie bankietu głos zabrali: konsul RP ds. polonijnych Agata Grochowska oraz sekretarz generalny ZPPA Krzysztof Żółtek.

Jubileusz stał się okazją do wręczenia plakietek, wyróżnień oraz nadania tytułów *Honorowy Członek Koła Poronin ZPPA* dla zasłużonych działaczy i członków Koła. Prowadzący bankiet Zofia Bobak oraz Bronisław Orawiec gorąco podziękowali księżom, pocztom sztandarowym, Zarządowi Głównemu ZPPA za prezesem Stanisławem Sarną na czele, przedstawicielom kół, gościom za liczny udział w bankiecie oraz wszystkim tym, którzy przyczynili się do zorganizowania jubileuszu.

W programie artystycznym wystąpił zespół góralski „Holni” działający przy ZPPA pod kierownictwem Grzegorza Sarny oraz instruktorki Katarzyny Marusarz-Łowicz. Wspaniała zabawa z zespołem „Mancorz-Zubek Band” trwała do późnych godzin nocnych.

Jubileuszowy bankiet 35-lecia Koła Poronin, w którym wzięło udział ponad 160 osób, należy uznać za bardzo udany. Dziękujemy Państwu Małgorzacie i Edwardowi Helegdom za piękne zdjęcia oraz nagranie video z imprezy.

BO

Piękny śpiew członków Koła Poronin przy góralskiej muzyce. Dom Podhalan. 29 października 2022 r.

Zdjęcie pamiątkowe po wręczeniu kwiatów przez dr. Bronisława Orawca-Wyśniego paniom, które poświęciły szczególnie dużo czasu w przygotowaniu bankietu. Od lewej: Halina Macura, Zofia Bobak, B. Orawiec, Zofia Haza, Anna Skupień.

Wozne spotkanie

Choć mi sie wierzyć wcale nie kciało,
mama godała, ze była mało
i z mojom babciom, a swojom mamom
z borynkom w ręce sły se wcas rano,
nucąc “Godzinki” – w las Bachledówki,
bo tamok rosły hrube borówki.
Kie juz borówek dość uzbierały,
to juzynować w lesie siadały.
Cęsto sie długo ciągła juzyna,
była potemu jedna przycyna:
- w lipcu, kie pochło skosone siano,
drózynekom leśnom sło dwóch kapłanów,
w ręcak korunki, stroskane coła –
- jaz tom powage cuć dookoła.

Znała ik babcia, to i mama znała
i na ik widok gorcuś praskała
i gnała witać dostojnych gości,
pełno podziwu, szczęcio, radości.
Ocy kapłanów zaroz jaśniały,

kie stawał przy nich Bozy cłek mały,
ręce znaczyły krzyzyk na głowie
i sła urada słowo po słowie.
O cym? O syćkim! O woznych sprawach:
- ze trza na codzien uśmiech ozdawać,
- ze dobrze w doma, kie więcej dzieci,
- ze tak wesoło, kie słonko świeci,
- ze Pon Bóg stworzył i mys, i zaby
i kocho syćkich – mocnych i słabych.
I różne inkse tematy były ...
Cas wartko lecioł w gwarzeniu miyłym.

Śli potem bez las ... Zozroscem mamie,
ze takie fajne mo wspomnianie,
choć duzo później to zrozumiała,
z kim wtej urodzać tyn zascyt miała:
Biskup Wojtyła i Prymas Polski
przyśli do prostyj, góralskiej wioski

Zofia Truty
Czerwiec 1990

Wybitny Polak – Odznaczenia

Zofia Ustupsa Bobak, Jakub Stopka, Nicole Tatar, Paweł Zyzak, Stanisław Sarna

Laureaci odznaczenia "Wybitny Polak"

Uroczyste obchody Narodowego Święta Niepodległości Polski w Chicago 10 listopada 2022 roku w Muzeum Polskim w Chicago odbyła się celebracja 104. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. Uroczystość zorganizowana przez Konsulat Generalny RP w Chicago miała bardzo podniosłą atmosferę. Ważnym punktem jej programu było wręczenie odznaczeń państwowych. Uhonorowano także osoby, którym przyznano wyróżnienia w 2020 roku, lecz z powodu pandemii dotychczas ich nie wręczono. Do ich grona dołączyła Prezes Koła 45 Ponorin i była wiceprezes Związku Podhalan w Północnej Ameryce Zofia Ustupska Bobak, która odebrała nagrodę Wybitny Polak Roku w Ameryce.

Odznaczenia państwowe wręczył konsul generalny RP w Chicago Paweł Zyzak, a tytuły przyznane przez Fundację Godła Promocyjnego w 2020 roku – przewodniczący Kapi-

Zofia Ustupska-Bobak, Joanna Chlebek

tuły Nagrody Wybitny Polak Roku w Ameryce Norbert Barszczewski. Spośród pięciu możliwych kategorii Zofia Ustupska-Bobak została wyróżniona i doceniona za osiągnięcia w dziedzinie kultury. Jest to wielkie wyróżnienie dla całego środowiska Podhalan w USA. Serdecznie gratulujemy!

Pani Zofia Ustupska-Bobak jest aktywną działaczką w Związku Podhalan i często wspiera imprezy oraz akcje charytatywne. W kwietniu tego roku podczas Balu Królowej ZPPA w jej ręce trafił burztynowy naszyjnik ofiarowany na licytację przez Pierwszą Damę RP – Agatę Kornhouser-Duda. Naszyjnik został wyceniony za \$4,000 co w dużym stopniu wsparło bal charytatywny ówczesnej Królowej ZPPA – Joanny Chlebek.

Świąteczna radość

Święta! Karnawał! – tura radości, posiadaj, bale, chodzenie w gości, i na opłatek, i na wesele, w piątek i świątek, cy tyż w niedziele. Bo to jest mądry porządek Boży: – oprócz stropienia szczęście On stworzył, a kożdo radość, co w sercu gości, jest częścią Jego Boskiej radości.

Powodów do niej telo wokoto, ze nom być może ślale wesoło, trza ino syrzyj otwierac ocy, o byle co sie na świat nie bocyć.

Pożryj na sópke, bracie i siostru i do ciesynio zabier sie ostro. Pomyślj ino, coby to bylo, jakby to tobie sie przytrafiło. Jakbyś narzykoł, może klon brzyćko, kieby to tobie stało sie syćko: – jakbyś osiołkiem, zamiast w toyocie, bez ochłodzania w takiej spiekocie, a jakby zamiast świzyłułkiej kawki, trza by sie napić wody z sadzawki, zamiast kielbaski, cy powidelka, wyjonbyś suchy moskol z wężetka?

Mos dach nad głowom? Oni ni mieli, ba sie do sopy schronić musieli.

Mos na pościeli wygodne spanko? Mozebyś wolol złóbek i sianko? Mozebyś zmiynił swoje wygody na brak ręcnika, mydła i wody, coby sie tak wtej w sópce przydały, kie sie na świat tyn rozdził Bóg mały?

Włec jak cie bierom casami złości na trudy zycio i codziennosci, zabładz myślami pod sópki strzeche – – tamok na pewno znodzies pocieche. Zabładz tam z całym zmartwień bagażem, stóz go u stópek Dzięciątka w darze. Ono go rąckom pobłogostławi i cud odmiany na lepsze sprawi.

Nawet jak z bólu pęko ci serce, myśl, w jakiej Jezus był poniewierce i temu płakoł w ubogim złobie, ze ci współcuje w trosce, w załobie. On ci ozjaśni stropione coła, coby Ci mogło znów być wesoło.

Musis prógować łakiej radości, co swój pocątek mo we wiecnosci, jest jednak stale między ludziami, zeby sie mogli cieszyć świętami.

Zofia Truły
California, styczen 2004

Wróbel & Associates Ltd

7007 W. 79th St.
Bridgeview, IL 60455

Phone: (708) 658-6357
Fax: (708) 907-3361

Email:
wrobelassociates@gmail.com

Income tax
Financial Planning
Payroll Preparation
IRS Representation

Podatki
Doradztwo Finansowe
We are here to help!

MSZA ŚW. W INTENCJI ZMARŁYCH CZŁONKÓW ZPPA

Członkowie Zarządu Głównego, prezesi kół, członkowie rodzin zmarłych członków ZPPA, utworzyli procesje z zapalonymi świecami, które przynieśli do ołtarza. Jedną ze świec niósł prezes koła Stare Bystre: Stanisław Obrochta, który jest inicjatorem mszy św. za zmarłych. Prezes Zarządu Głównego ZPPA Stanisław Sarna, z wielką powagą niósł do ołtarza księgę intencjonalną z nazwiskami tych, co już odeszli na "Niebiańskie Polany".

Procesję na wejście a także całą oprawę muzyczną tej mszy św. prowadziły dzieci z zespołu Gronik, ze swoimi instruktorami: Władysławem Pawlikowskim, Moniką Pawlikowski Stasz, Bogdanem Pawlikowskim. Do kapeli Gronik dołączyli kapelmistrzowie ZPPA: Marek Bukowski, Józef Kadłub a także Jerzy Mszal, Marcin Las.

W liturgii słowa uczestniczyli: czytania - królowa ZPPA Nicole Tatar i kandydat na zbójnika Andrzej Błachuta. Psalm zaśpiewała Ania Obrochta, a modlitwę wiernych wraz z intencjami za zmarłych odmówili: prezes ZPPA Stanisław Sarna i prezes Stanisław Obrochta.

Na trombitach zagrał Grzegorz Sarna.

Po mszy św głos zabrał prezes Stanisław Sarna. Podziękował wszystkim za wspólną modlitwę. Podkreślił jej wagę i potrzebę wspominania o tych, których nie ma już wśród nas. Podziękował kapłanom, pocztom sztandarowym, dzieciom z Gronika i kapeli

Msza św. odbyła się dnia 30 października 2022 r. w przepięknym kościele Matki Boskiej Częstochowskiej. 3010 S. 48th Ct. Cicero, IL 60804, o godz. 10:30 am.

Msza św zgromadziła członków rodzin tych, którzy odeszli już na wieczny spoczynek, sztandary 20 kół ZPPA, muzykę góralską, dzieci i młodzież z zespołów góralskich, członków Zarządu Głównego.

W księdze intencjonalnej wpisani zostali członkowie ZPPA, którzy zmarli w ostatnim roku.

Mszę św celebrował honorowy kapelan ZPPA O Waclaw Lech.

góralskiej, prezesom kół, członkom ZPPA.

Msza św w intencji tych co już odeszli, była niezwykle uroczysta, pełna powagi, wspomnień o tych, którzy już gazdują w tym drugim świecie. Bo trzeba o nich pamiętać.

"Nie umiera ten, co żyje w naszych sercach".

Wieczny odpoczynek racz im dać Panie.

Po uroczystej mszy św. była wspólna fotografia, wykonana przez niezawodnych Małgorzatę i Edwarda Helegdów.

A we mszy św uczestniczyli członkowie Zarządu Głównego w osobach: prezes Stanisław

Sarna, wiceprezesa Katarzyna Chlebek i Jan Król, sekretarz generalny Krzysztof Żółtek, marszałek Robert Radecki, korespondent Małgorzata Helegda.

Królowa ZPPA Nicole Tatar, zbójnik Jakub Stopka, kandydat na zbójnika Andrzej Błachuta.

Opracowanie: Helena Studencka - korespondent ZPPA
Zdjęcia - Ed Helegda

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia!

SEBASTIAN KOS

ADWOKAT ZAJMUJĄCY SIĘ DORADZTWEM
PRZY ZAKUPIE I SPRZEDAŻY
NIERUCHOMOŚCI

ZESKANUJ MNIE!

📍 119 S. VINE ST. | HINSDALE

☎ 630.709.1148

✉ SKOS@SKOSLAW.COM

🌐 WWW.SKOSLAW.COM

CHICKEN

STEAKS

HAMBURGERS

708-422-7307
 • STEAKS • HAMBURGER
 • CHICKEN • SEA FOOD

STEAKS
 Plus Inc.

5902 W. 87th. St.
 Burbank, IL 60459
 Corner of 87th. St. and Mayfield

tel: 708.422.7307
 cell: 708.227.7180

Simply the best steaks
 you'll ever taste!

Mówimy po polsku
www.steaksplusinc.com

SUMMER HOURS
 (April - Sept.)

Wednesday to Friday
 1:00pm - 7:00pm
 Saturday
 9:00am - 6:00pm

WINTER HOURS
 (October - March)

Saturday Only
 10:00am - 4:00pm

SPECJALISTA CHOROÓB WEWNĘTRZNYCH

Dyplomowany przez: American Board of Internal Medicine

Leszek Ballarin, M.D.

MEDICAL CENTER
 LESZEK BALLARIN M.D.
 773-745-7377

- choroby serca
- nadciśnienie
- cukrzyca
- astma
- reumatyzm
- wrzody
- nadwaga
- wypadki
- bóle głowy
- bóle pleców
- choroby uszu, oczu i gardła
- choroby skóry
- uczulenia
- badania kierowców
- badania szkolne
- szczepienia

Na miejscu: • EKG • USG • Badanie krwi i moczu • Prześwietlenia

7045 West Belmont Ave.
Chicago 773.745-7377

7020 West 79th Str.
Bridgeview 708.598-8919

www.drballarin.com

Akceptujemy
 Medicare
 oraz większość
 ubezpieczeń

Pożegnał się z tym światem Honorowy Prezes ZPPA śp Józef Gil.

W niedzielę 27 listopada 2022 r. o godz. 6:30 pm. w Damar-Kamiński Funeral Home & Crematorium przy 7861 S. 88th Ave. Justice, IL 60458, odbyło się ostatnie pożegnanie śp Józefa Gila, z udziałem kapelana ZPPA: O Bartłomieja Stanowskiego, byłych prezesów Zarządu Głównego, prezesów kół, dyrektorów, muzykantów, chorążych kół z sztandarami, dzieci i młodzieży ze Szkółki Pieśni i Tańca oraz członków Związku Podhalan w Ameryce.

O Bartłomiej Stanowski poprowadził modlitwę za duszę śp Józefa Gila.

Popłynęła także muzyka góralska na pożegnanie, a zagrali: Józef Kadłub, Władysław Pawlikowski - kapelmistrzowie ZPPA, Jan Suchecki - były kapelmistrz ZPPA, Jozef Bukowski i Leon Byrdak.

Z należytych honorami, byłego prezesa ZPPA, pożegnali członkowie obecnego Zarządu Głównego z prezesem Stanisławem Sarna na czele.

Prezes Stanisław Sarna, żegnając śp Józefa Gila powiedział:

.....Ej byli chłopcy byli,
Ale sie minyli
I my sie miniemy
Po malućkiej chwili.....
Z głębokim żalem ja prezes Stanisław Sarna cały Zarząd Główny, dykcja i członkowie ZPPA, przyjęliśmy wiadomość, że pożegnał się z tym światem śp. Józef Gil,
Honorowy Prezes Związku Podhalan.
Kochano Rodzino żono Halino wraz synami córką i wnukami, przyjaciele, Członkowie Koła 25 Parafii Harkłowa i Wszyscy to obecni.
Zebrałimy sie tu, aby pożegnać swiyntyj pamięci Józefa Gil, który po poru rokach choroby łodset od nos Hań na Niebiańskie Polany,
Jedyn z nojstarszych członków z koła Harkłowa, jak i moze Związku Podhalan a zarazem nojstarszego Gazdy Góralskiego,

Prezesa Związku Podhalan Północnej Ameryki.

Jego śmierć daje nom świadectwo głębokiej i smutnej prowdy. Ze śmierć nie omiyo na świecie zodnego cłowieka , wtej kiej przychodzi

by wos nieodesła walki ochota, wto jom chce wygrać niek do Stwórcy woło.

Tak i on wołół bier mie Panie Boze pod opieke,

Do chwili w grobu położynio kosci.

Śp.Józef Gil przrzył 83 lata. Cały zyciorys to swiadectwo miłości i wiary w zycie wiecne.

Nojtrudniej rostać sie z tymi, co pozostawili po sobie owoce miłości i dobra.

Taki owocami bez wątpienio som dzieci, wnuki, i wy siyćka tu obecni.

Ale śladów dobra w zyciu śp. Józefa nietrudno sie dosukać, Kozdego dnia przeciez spotykomy na swojej drodze drugiego cłowieka

Kozdego dnia kozdy z nos poprzez swoje ucynki Zostawio ślad po sobie i pamięć ludzi z wtorymi to przysło sie nom spotkać na swojej drodze zycio.

Śp.Józef bez wątpienio przeżył swe zycie nojpiekniej jako mógł, w wierze

przynależności do kościoła, założynio rodziny, wychowanio ćwiro dzieci, synów

Marka, Pawła, Roberta i córki Natalii,

Swoim charakterem, postawom zyciowom, poświęcoł siy dlo nojblisszych, dlo

tradycji góralskich, śpiywu i tońca, pogodny duchowo,

wierzący w Chrystusa Króla i zyciwy do drugiego człowieka. Dając innym radość i scynście, otrzymywał to samo uczucie od obdarowanych.

Gdy stajemy w obliczu tragedii śmierci kogoś, którego było nam blisko, którego znamy, czy nawet nie mieliśmy sposobności jej poznać.

Jednakże od osób trzecich wiemy, że był to wartościowy i dobry człowiek.

Śp. Józef Gil był górolem z krwi i kości pochodzący z Knuruwa z wsi koło Nowego Targu. Założyciel i wieloletni prezes Koła nr. 25 Parafii Harkłowa. Przez 8 lat pełnił funkcję Vice -Prezesa w Zarządzie Głównym. Funkcję Prezesa Związku Podhale Północnej Ameryki pełnił 6 lat w okresie (1978-1984)

Za jego kadencji został zakupiony Dom Podhale na 4808 S. Archer Ave.

W 1979r. założył Szkołę Pieśni i Tańca przy Zarządzie Głównym.

Wielki działacz Związku Podhale Północnej Ameryki, człowiek niezwykle życzliwy i oddany Związkowi Podhale. Radosny, kochający góralczyznę, śpiew, taniec, muzykę. Wielce zasłużony dla Podhale i Polonii w Ameryce, uhonorowany został tytułem Honorowego Prezesa, z okazji 80-lecia Związku Podhale- Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasługi dla Polonii, oraz Złotym Medalem Związku Podhale Północnej Ameryki.

Dzisiaj Siyćka razem tu zebrani Prezesi, Członkowie Zarządu

Głównego, Prezesi kół, dyrektorzy, chorążowie, muzykanci, dzieci i kierownicy Szkoły przy Zarządzie Głównym ZPPA, Pragniemy podziękować nade wszystko za dar Twojego życia, za siyćko dobro, które pozostało po Tobie tu na tym naszym ziemskim bytowaniu.

Modlimy się Siyćka razem za Twoją duszę.

Łączymy się z Twoją najbliższą Rodziną w smutku i żalu.

Naturalne jest uczucie żalu i smutku, czyni to rozpacz.

W ślad za nimi podążają kolejne emocje: lęk, poczucie bezradności i braku sensu dalszego życia, uczucie pustki, która powstała po odejściu śp. Józefa Gila.

W imieniu własnym, oraz Zarządu Głównego i Dyrekcji Związku Podhale w Północnej Ameryce, składam szczerze wyrazy współczucia dla całej rodziny: żony, córki, synów, wnuków, Koła Parafii Harkłowa, przyjaciołom i Wam wszystkim zebranych.

Modlimy się siyćka, aby dusza śp. Józefa Gila za wstawieniem jego patrona, św. Józefa, trafiła do Niebiańskich Polan Jeruzalem, aby Hań gazdował jako Hrubý Gazda, a nasza Matecka Ludzmiersko i św. Jan Paweł II otoczyli go swoim łopieką.

Wieczny Odpoczynek Racz Mu Dać Panie

A światłość wiekuista niechaj mu świeci na wieki wieków

Niech Spoczywa w Pokoju. Co deej Panie Boże.

Amen

Honorowego Prezesa ZPPA, pożegnali także członkowie Zarządu Koła Harkłowa z byłą prezeską Wiesławą Kula i członkami koła, którego założycielem i wieloletnim prezesem, był zmarły śp. Józef Gil.

Pogrzeb śp. Józefa Gila, odbył się w poniedziałek 28 listopada 2022 r.

Msza św. pogrzebowa w kościele Our Lady Mother of the Church Polish Mission, 116 Hilton Street, Willow Springs, o godz. 10:00AM

We mszy św. uczestniczyli oprócz członków rodziny, także członkowie Zarządu Głównego, członkowie ZPPA, muzykanci, sztandary ZPPA i przyjaciele.

Mszę św. celebrował kapelan ZPPA O Bartłomiej Stanowski w asyście O Michała Blicharskiego.

Liturgię słowa czytali: Wiesława Kula - była prezes koła Harkłowa i Jan Król - wiceprezes Zarządu Głównego.

Muzykanci: Marek Bukowski- kapelmistrz ZPPA, Andrzej Bryja, Andrzej Szymczyk i Jakub Stopka - zbójnik roku ZPPA.

O Bartłomiej w swojej pożegnalnej homilii, powiedział między innymi:

Śp Jozef Gil to człowiek czynu, działacz który swoje życie poświęcił budowaniu tego dzieła, które nazywa się Związek Podhalan, to dzieło to także Dom Podhalan jako budynek, który powstał za jego kadencji. Ale to także mąż i ojciec, który ciężko pracował całe życie, aby zapewnić byt swojej rodzinie. Z rozmów ze śp Józefem, zawsze emanował ogromny szacunek dla

Gila, została przewieziona landą i końmi, dzięki uprzejmości Leona Króla. Za co składamy szczerze: Bóg zapłać.

Dziękujemy też rodzinie zmarłego śp Józefa Gila, za to, że pozwoliła, aby Związek Podhalan mógł godnie i z należytym szacunkiem, pożegnać Honorowego Prezesa ZPPA.

Dziękujemy także Małgorzacie i Edwardowi Helegda, za to, że w swoich nagraniach i zdjęciach, uwiecznili to wydarzenie.

Śp Józef Gil spoczął na cmentarzu: Resurrection Cemetery, Justice, Illinois.

Pokój jego duszy.

(Opracowanie: Helena Studencka - korespondent ZPPA)

Zdjęcia - Ed Helegda

człowieka, wiary, ale także szacunek dla tradycji podhalańskich, dla wartości ponadczasowych, które były mu bliskie.

Niech Bóg nagrodzi jego trud i przyjmie śp Józefa do swojego Królestwa Niebieskiego.

Na zakończenie mszy św pogrzebowej, głos zabrał także prezes Stanisław Sarna.

Pożegnał śp Józefa Gila - Honorowego Prezesa ZPPA - w imieniu Zarządu Głównego, Dyrekcji i członków ZPPA, a na ręce rodziny, prezes złożył wyrazy szczerego współczucia. Prezes Stanisław Sarna podziękował także wszystkim obecnym: muzykantom, pocztom sztandarowym, członkom Zarządu Głównego, rodzinie śp Józefa, państwu M. i E. Helegdom.

Trumnę nieśli - ubrani w czarne cuchy - członkowie Zarządu Głównego: prezes Stanisław Sarna, wiceprezes Jan Król, wiceprezes Wiesław Siuta, marszałek Robert Radecki, Jan Szlembariski - koło Harkłowa, Józef Ogórek - prezes koła Dzianisz.

Na miejsce wiecznego spoczynku, trumna z ciałem śp Józefa

" W obliczu śmierci,
wszyscy jesteśmy bezradni..."

27 sierpnia 2022 roku pożegnaliśmy Zofię Ligas.
Prezes Związku Podhalan w Północnej Ameryce
wraz z całym Zarządem Głównym i Dyrekcją

składa szczerze WYRAZY WSPÓŁCZUCIA
dla męża Józefa Ligasa, dla dzieci i całej Rodziny
z powodu jej śmierci

Niech dobry Bóg przyjmie ją do swojego Królestwa,
a wszystkim bliskim ukoj ból i żal.

Śp Zofia Ligas i Jozef Ligas to wielcy sponsorzy
Związku Podhalan w Ameryce Północnej

ZOFIA LIGAS

ADAM GÓRECKI

Ej byli chłopczy byli,
Ale się minyli
I my się miniemy
Po maluśkiej chwili...

Z wielkim smutkiem żegnamy śp ADAMA GÓRECKIEGO.

Był to działacz Związku Podhalan Północnej Ameryki,
wieloletni dyrektor do Zarządu Głównego, instruktor,
założyciel zespołów, członek Klubu TOPR, Klubu Tatry,
Zespołu Siumni i wielu Kół narciarz, sportowiec,
człowiek niezwykle życzliwy i oddany Związkowi
Podhalan.

Radosny, kochający góralszczyznę, muzykę i śpiew
góralski. Ojciec, dziadek i po prostu przyjaciel.

Na ręce Rodziny i Przyjaciół śp ADAMA GÓRECKIEGO
Zarząd Główny, Dyrekcja i członkowie Związku Podhalan
w Ameryce Płn. składają szczerze kondolencje.

Niech miłosierny Bóg nagrodzi jego ziemski trud, dobre
serce i otworzy dla
śp Adama bramy niebios.

Wieczny odpoczynek racz mu dać Panie.

Prezes ZPPA : Stanisław Sarna
wraz z Zarządem Głównym i Dyrekcją.

JAN JACHYMIAK

Z głębokim żalem przyjęliśmy wiadomość, że pożegnał się
z tym światem śp. Jan Jachymiak „Picasso z Tylmanowej”
artysta, malarz, rzeźbiarz działacz Związku Podhalan
Północnej Ameryki

człowiek niezwykle życzliwy i oddany Związkowi Podhalan.
Radosny, kochający góralszczyznę. Zasłużony dla kultury
podhalańskiej, jego prace wystawiane były w wielu miejs-
cach na całym świecie. Był jednym z budowniczych Domu
Podhalan w Chicago. Wykonawca tronu Papieskiego oraz
krzyża z okazji wizyty Polaka Papieża Jana Pawła II w
parafii Pięciu Braci Męczenników. Współzałożyciel Koła
#34 Zakopane oraz Koła Śleboda. Wyróżniony wieloma
odznaczeniami, również Związek Podhalan Północnej
Ameryki docenił wielkie zasługi śp. Jana Jachymiaaka który
swoją pracą artystyczną rozśławiał Związek Podhalan nie
tylko w USA ale również po całym świecie, uhonorowany
został z okazji 85-lecia Związku - Złotym Krzyżem Związku
Podhalan Północnej Ameryki.

Na ręce Rodziny i Przyjaciół śp JANA JACHYMIAKA
Zarząd Główny, Dyrekcja i członkowie Związku Podhalan w
Ameryce Płn.

składają szczerze kondolencje oraz wyrazy współczucia,
łączymy się modlitwą z Wami,
Niech miłosierny Bóg nagrodzi jego ziemski trud, dobre
serce i przyjmie go hań na niebiańskie Polany.

Koło 66 Dębno Podhalańskie

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia

Zarząd Koła nr.66 Dębno Podhalańskie, pragnie złożyć wszystkim serdeczne życzenia. Dużo zdrowia, radości, miłości, oraz pokoju w rodzinach i całym świecie. A w Nowym Roku 2023 spełnienia marzeń realizacji zamierzonych planów dla członków koła ich rodzin, bratnich kół, Zarządu Głównego ZPPA, Kapelanom Związku, członkom Związku Podhalan Północnej Ameryki, wszystkim góralom oraz całej Poloni.

Niech będzie Pochwolony!

*Jak to obycoj koże stary,
Według ojców naszych wiary,
Fcemy złożyć, Wom zycynia,
Z dniem Bożego Narodzynia.*

*Niech Wom Wszystkim Zdrowie dopisuje,
Niech wigilijny opłatek się dzieli i smakuje,
Niech z Narodzenia Pańskiego koždy się raduje,
Niech koždy kołędę Jezuskowi wyśpiewuje,
Niech jeden drugiego scyrze miłuje
Złym humorem innym scyńścio nie truje,*

Syćkim Zycymy!

Błogosławieństwa Bożyj Dzieciny.

A w zamian uśmiech i radość podaruje.

*Zycmy se wzajemnie w dziyrń Narodzynio Pańskiego,
Coby nigdy nie brakło w sercak miyjsca dlo Niego.
Niech Wom tys nicego w Nowym Roku nie brakuje.*

*Niech Was majątek i siyćko dobro się dubluje,
Zeby w Nowym Roku fszystkim lepij było,
Coby nom sie zawse, w zgodzie dobrze żyło.
A Boże Dzieciątko pytomy, niekze wom błogosławi
Świynta do przeżyć w spokoju, radości i miłości
Cego Wom Zycy*

Barbara i Stanisław Sarna z całą Rodziną

*Za Zarząd Koła nr. 66
Dębno Podhalańskie
Prezes Stanisław W. Sarna*

Franciszek Łojas Kośla GODY NA SKALNYM PODHALU

Na Podtatrzu czas godni był bogaty w zwyczaje i obrzędy oparte o podłoże wierzeń i zabobonu. W dzień Wigilii kobiety zajęte były pieczeniem chlebów, babek jarczanych, kołaczy żytnich ze serem. Zapas ten miał wystarczyć dla wyżywienia sporej rodziny aż do Nowego Roku.

W ten dzień pracowało się niewiele. Do południa „parobcy”, kawalerowie strzygli włosy, zaś dziewczęta myły się wyjątkowo całe. Tymczasem mężczyźni czynili w oborze zasadnicze porządki – przygotowywali opał i soczystą karmę dla bydła. Według ścisłych zasad tradycji bacznie uważano, aby w ten dzień nie iść do sąsiadów na pożyczki, niczego nie pożyczać, ani pieniędzy nie wydawać. Dzieci starały się być posłuszne woli rodziców z uwagi na ich zastraszanie: „Wilijo dzieci na dach przybijo”. Najbardziej obawiano się widzenia lub najścia jako pierwszej w tym dniu... kobiety, która jakoby miała być zwiastunem przyszłych nieszczęść w rodzinie.

Gospodyni wiele czasu poświęcała na przygotowanie wieczerzy postnej, na którą składały się takie potrawy jak groch z kapustą i żurek na kwaśnicy okraszony olejem lnianym. Czynnościami tym towarzyszyła ogólna serdeczność i zrozumienie. Tymczasem najstarsze z dzieci miało w obowiązku wyglądać wzejścia pierwszej gwiazdy, ona też była znakiem do rozpoczęcia posiłku. Najpierw jednak gospodarz przebrany w kozuch barani obrócony do góry włosem, przepasany powrozem skręconym ze słomy, z „moskolem” – plackiem pod pachą, ze skopcem wody święconej i „podłaznikiem” — gałązką jodełki — wchodził do izby. Woda ta miała być skutecznym środkiem na porost włosów, dlatego w czasie skrapiania czynionego przez podłaznika - gospodarza mężczyźni łysi chętnie nadstawiali swoje głowy. Gospodarz przynosił także ze sobą do izby snop owsa. Następnie siął owsem po izbie życząc:

Na szczęście, na zdrowie na to Boże Narodzenie
coby sie wom darzyło, mnożyło syćko stworzenie.
Cobyście mieli telo kónicków, kielo w płocie kulicków.
Telo cielicek, kielo w lesie jedlicek.
Telo dzieci, kielo przy dzwierzach śmieci.
Domownicy starzy i młodzi
niek sie wom zgodnie zyje
niech Dziecina, co sie tej nocy urodzi,
do nom dockać syćkim w zdrowiu i mielőści do następnej Wilije.

Z nastaniem pierwszej gwiazdy zajmowano miejsce na ławach po obu stronach stołu okrytego sianem i białym lnianym obrusem. Zasiadano do wspólnego posiłku z jednej misy jedząc. Wigilijna wieczerza poprzedzona była łamaniem się opłatkiem, rozpoczynanym od najstarszego współbiedniaka. Każdy uprzednio tarzał opłatek w miodzie lub zacierze przetopionego cukru, dzieląc się nim z bliskimi. W tym czasie przyklepiano opłatek na oknie. Jeżeli opłatek przetrwał przez noc do rana, oznaczać to miało, że jego właściciel dożyje do przyszłej Wigilii.

Przy stole starano się zostawić wolne miejsce dla zmarłego członka rodziny, ponieważ powszechnie uważano, iż duch jego raczy przybyć i dołączyć do uroczystej wieczerzy. Wcześniej gospodarz podkładał pod stół siekiere, na której biedniacy, podczas trwania posiłku, trzymali nogi, aby byli ostrzy jak ta siekiera i dawali sobie w życiu rady. Niekiedy otwierano drzwi na ościerz, zapraszając wilka z lasu mówiąc: Podź wilcku ku mlycku. Pamiętano również o dziadach wędrownych, dając im ciepłą strawę i przyodziewek.

Z pozostałych opłatków wycinano kółka, z których robiono „świat” służący jako ozdóbka wieszana na choinkę i aby pojednanie i miłość ogarnęła cały Glob ziemski.

Po wieczerzy gospodarz zabierał resztki pokarmu wraz z czerwonym opłatkiem nadziewanym siankiem i udawał się do stajni, zadając je bydłom to najlepszą dla nich, na ten dzień, paszą. Warto wspomnieć, że opłatek ów nazywano pospolicie „krówski”.

Stare Skalne Podhale brzemienne w tradycje, zdolne było chłonać nowe zwyczaje. Do najbardziej żywych zaliczały się wróżby, gdyż służyły one za prognostyk wydarzeń życiowych bądź losowych, jak również były zapowiedzią pomyślności i urodzaju. Z wróżb korzystały zazwyczaj panny na wydaniu. Późnym wieczorem w dzień Wigilii wychodziły one przed dom, nad słuchując z której strony we wsi pies zaszczecka, stamtąd należało się spodziewać przyszłego kandydata na męża. Albo przyniesione przez siebie szczapy drewna z wielką uwagą liczyły, w przypadku końcowej parzystej liczby oznaczać to miało rychłe zamążpójście.

Resztę wieczoru spędzano na śpiewaniu kolęd. Panny liczyły kółki w płocie, jak wyszła para to wróżyło na wydanie. Ciskały but bez dach, jak się obrocił „kufkom” w stronę chałupy, to znaczyło że zostanie na placu. We Wigilię wyganiano bydło do potoka żeby go nogi nie bolały. Potem około północy cała rodzina udawała się do kościoła na Pasterkę. Uczestniczyły w niej „znachorki”, wiejskie lekarki, zabierające ze sobą do poświęcenia wszelkiego rodzaju zioła. Po północy parobcy wybierali się konno lub saniami na podłazy do dziewczyn, zaopatrując się w owies, bób i cukierki, o ile należało spodziewać się tam dzieci. Zanosili także trunek, który pożytkowali przy ugodowej części rozmowy z przyszłymi teściami. Pojazdy swoje uzbrajali w kłonicę, orczyki i sztachety dla własnej obrony przed zaczepką „aniołków” dziewcząt z ich wsi. Na tym tle na Skalnym Podhalu dochodziło do waśni pomiędzy kilkoma nieraz wioskami.

Dziewczyna w oczekiwaniu na podłaznika szykowała dobry obrok dla jego konia, co oznaczało, że będzie mile widziany. On zaś po przybyciu na miejsce, na wyraźne zaproszenie ze strony panny, wchodził do izby mówiąc:

Na szczęście, na zdrowie na to Boże Narodzenie
i na ten Nowy Rok, coby się wom darzyła kapusta i groch
Zajrzycie do skrzynie, wyjmiecie pół świnię.
Zajrzycie do półki, wyjmiecie kukiołki.
Zajrzycie do pieca, wyjmiecie kołoca.
Wyjmiecie z gorka wołu pytojcie do stołu!

Nad ranem dziewczyna wprowadzała „swojego” chłopca do białej izby, gdzie resztę nocy spędzali razem.

Od Godnich Świąt aż po Trzech Króli chodzili po domach kolędnicy, przebierańcy z gwiazdą, szopką i turoniem. Chodzeniem po kolędzie zajmowała się przeważnie młodzież z biednych rodzin, zbierając datki w postaci żywności. Kolędowanie miało charakter widowiskowo-teatralny, odznaczało się różnorodnością pomysłów w odtwarzaniu scen religijnych.

Kolędnikom zawdzięczamy, że dawne obrzędy i zwyczaje przetrwały do dnia dzisiejszego, choć w formie uszczuplonej, a niekiedy znowelizowanej. Stanowią one świadectwo bogatych tradycji starego Skalnego Podhala.

Gody na Skalnym Podhalu wiązały się również z godzeniem, wypowiedaniem lub prolongatą służby w większych gospodarstwach chłopskich. Na służbę do bogatych gazdów zaciągały się przeważnie dzieci i młodzież wywodząca się z rodzin wielodzietnych. Źródła tej „domowej emigracji” za chlebem należy się dopatrywać w ubogiej ziemi i niskiej kulturze rolnej dawnego Podhala.

We believe in great food, cooked by great people with a great passion. Beautifully arranged and delicious appetizers, party trays, dinner and unforgettable sweet tables all in one stop. Our catering specialist will assist you with all your needs and help you build a perfect party.

Chatka z *Góralzkim Jazbem*

Wesołych Świąt

5411 West Montrose Ave., Chicago Il 60641
773.725.6123

6601 West Irving Park Rd., Chicago Il 60634
773.628.7515

1731 W. Golf Road, Mount Prospect Il 60056
www.montrosedel.com

Millennium Surgical

oral, maxillofacial, & implant surgery

Bart Nierzwicki, MD, DMD, PhD, FACS

773.838.8855

- ✓ Chirurgia twarzy, jamy ustnej i szczęk
- ✓ Implanty zębowe, metoda ALL-on-4 – zęby w jeden dzień
- ✓ Przedprotetyczna rekonstrukcja szczęk, odbudowa i przeszczepy kości
- ✓ Usuwanie zębów mądrości w znieczuleniu miejscowym lub ogólnym
- ✓ Patologia głowy i szyi, chirurgia onkologiczna
- ✓ Rekonstrukcyjne i korekcyjne zabiegi chirurgiczne twarzy i szczęk
- ✓ Urazy szczękowo-twarzowe
- ✓ Leczenie chorób stawu skroniowo-żuchwowego (TMJ)
- ✓ Chirurgiczne leczenie bezdechu nocnego (sleep apnea)
- ✓ Chirurgia szczękowa dzieci i młodzieży, podcinanie wędzidełek wargi i języka
- ✓ Chirurgia estetyczna twarzy
- ✓ Chirurgiczne wspomaganie leczenia ortodontycznego

5980 S. Archer Ave.
Chicago, IL 60638

773.796.3223 fax

Wesołych Świąt
życzy Dr. Bartłomiej Nierzwicki

info@chicago-oms.com
www.implantychicago.com